

Gamla Livförsäkrings- aktiebolaget SEB Trygg Liv

Årsredovisning 2017

Innehåll

■ Gamla Livförsäkringsaktiebolaget SEB Trygg Liv	1
■ VD har ordet	2
■ Trygg-Stiftelsen – försäkringstagarnas forum	3
■ Traditionell försäkring	4
■ Kapitalförvaltning	6
■ Förvaltningskommentarer	12
■ Hållbarhetsrapport	18
■ Förvaltningsberättelse	20
Finansiella rapporter	26
Resultaträkning	27
Balansräkning	28
Rapport över förändringar av eget kapital	30
Kassaflödesanalys	32
Resultatanalys	34
Noter	35
■ Revisionsberättelse	61
■ Styrelse, revisorer och ledande befattningshavare	64

Så läser du din värdeuppgift

Omslag insida bak

Gamla Livförsäkringsaktiebolaget SEB Trygg Liv

Gamla Livförsäkringsaktiebolaget SEB Trygg Liv (Gamla Liv) driver traditionell livförsäkringsrörelse. Bolaget drivs enligt ömsesidiga principer, vilket innebär att eventuellt överskott i verksamheten återgår till försäkringstagarna samt att bolaget inte konsolideras i SEB.

Verksamheten omfattar traditionell försäkring; i huvudsak pensionsförsäkring, tjänstepension och kapitalförsäkring. Bolaget är stängt för nyteckning. Huvuduppgiften är att med ett balanserat risktagande ge försäkringstagarna högsta möjliga avkastning på sitt sparande.

Antalet kunder är 359 000 och deras intressen tillvaratas via Trygg-Stiftelsen, som också äger en inflytelserik aktie i bolaget. Bolagets försäkringsadministration och service sköts av SEB Pension och Försäkring AB genom ett uppdragsavtal. Merparten av bolagets kapitalförvaltning sköts av SEB.

► Denna årsredovisning kan nås på seb.se/pension

Nyckelfakta

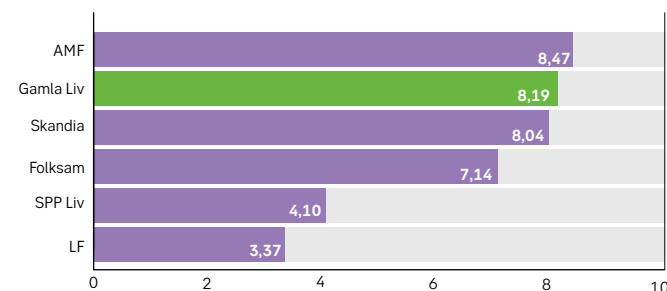
	2017	2016
Antal kunder	359 000	373 000
Premieinkomst, miljoner kronor	583	623
Förvalt kapital, miljarder kronor	180	177
Kollektiv konsolideringsgrad	115	114
Totalavkastning, procent	6,9	7,8
Förvaltningskostnad, procent	0,10	0,10

Återbäringsränta

	Procent
2017	
Från 1 januari	4
Från 1 april	7
Från 1 juli	10
2018	
Från 1 januari	10

Totalavkastning 2013–2017¹⁾

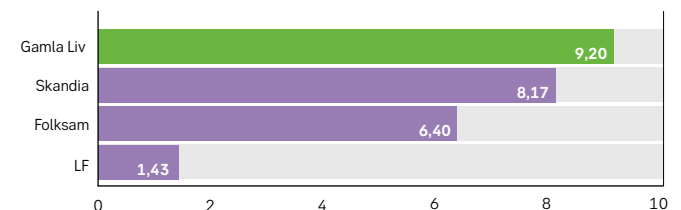
Procent

1) Geometriskt medelvärde

Återbäringsränta (före skatt) 2013–2017¹⁾

Procent

Ännu ett år med god avkastning

2017 var på finansmarknaderna ett år präglad av optimism inför framtiden. Bolagsvinsterna steg, och tillväxtprognoserna höjdes, utan att det verkade finnas någon betydande risk för att centralbankerna skulle börja bromsa ekonomierna genom räntehöjningar. Aktiemarknaderna steg kraftigt utan några större sättningar. Under året skakade marknaderna av sig såväl de misslyckade försöken i USA att avveckla president Obamas tidigare sjukvårdsreform som tidvis stor geopolitisk oro kring Nordkorea.

Gamla Livs placeringsportfölj utvecklades positivt och totalavkastningen uppgick till 6,9 procent. Det tillgångslag som gick allra bäst under 2017 var noterade aktier,

särskilt på tillväxtmarknader, följt av fastigheter. Onoterade aktier gav också en god avkastning. Investeringarna i hedgefonder och kredithedgefonder levererade även de tillfredställande avkastning. Den amerikanska dollarn försvagades rejält mot svenska kronan, vilket trots att vi minskade exponeringen under året gav ett negativt bidrag till totalavkastningen. Tyvärr var avkastningen för det nya tillgångslaget okorrelerade tillgångar svagt negativt. Vi fortsätter enträget vårt arbete med att sprida placeringarna brett över många källor till avkastning.

På hållbarhetsområdet har vi fortsatt omplaceringen av aktieportföljen för att minska exponeringen för växthuseffekten. Detta arbete sker inom ramen för en övergripande målsättning och en övertygelse att den förväntade framtida avkastningen inte ska minska till följd av omplaceringarna.

För 2018 ser konjunkturprognoserna goda ut, med stark global tillväxt jämfört med 2017. Av detta följer inte automatiskt att placeringar i risktillgångar såsom aktier kommer att utvecklas väl. Vi räknar med att 2018 kan bli ett år med tvära kast. Den stigande tillväxten kan föranleda räntehöjningar från centralbankerna och ett ökat fokus på risken för inflation. I USA genomförs en kraftigt stimulerande, lånefinansierad skattereform i ett läge där ekonomin redan går för högtryck. Under inledningen av 2018 har finansmarknaderna tidvis varit skakiga, detta gäller inte minst aktiemarknaden. Periodvis har avkastningen på såväl aktier som obligationer varit negativ. I ett sådant klimat känns det tryggt att vi har spridit våra placeringar brett.

Gamla Liv förvaltar cirka 180 miljarder kronor för nära 360 000 kunder och tack vare den goda kapitalavkastningen låg konsolideringsgraden på 115 procent per årskiftet. Återbäringsräntan till kunderna är sedan juli 2017 hela 10 procent. Vår strävan är som alltid att fortsatt leverera en konkurrenskraftig avkastning till våra kunder under en lång tid.

Nils Henriksson
Verkställande direktör

Trygg-Stiftelsen

– försäkringstagarnas forum

Trygg-Stiftelsen tar tillvara försäkringstagarnas intressen i Gamla Livförsäkringsaktiebolaget SEB Trygg Liv (Gamla Liv). Stiftelsens ändamål är att verka för en god framtida tillväxt av värdet på försäkringstagarnas försäkringar.

Vart femte år erbjuds försäkringstagarna, enligt ett rullande schema, att rösta på kandidater till Trygg-Stiftelsens Fullmäktige. Fullmäktigeråden är själva försäkringstagare i Gamla Liv. Trygg-Stiftelsen har en styrelse, som utses vid ordinarie stämma.

Trygg-Stiftelsen har

- rätten att utse två styrelseledamöter i Gamla Liv och att tillsammans med SEB utse ordförande i styrelsen, som består av fem ledamöter.
- rätten att utse majoriteten av ledamöterna och ordföranden i Finansdelegationen.

Finansdelegationen, där försäkringstagarnas representanter följaktligen är i majoritet, ansvarar för beslut som rör bolagets kapitalförvaltning. Exempel på beslutsområden är placeringsportföljens risknivå, det vill säga fördelningen mellan aktier, räntebärande värdepapper, fastigheter och andra tillgångar, samt upphandling av kapitalförvaltning.

Gamla Liv har ett långfristigt administrationsavtal med SEB Pension och Försäkring AB. Avtalets längd, ända fram till år 2066, ska sörja för kontinuitet och säkerställa administration till en låg kostnad.

Trygg-Stiftelsen äger en gyllene aktie

Trygg-Stiftelsens inflytande är säkrat genom den enda aktie, och ett därtill kopplat aktieägaravtal, som stiftelsen äger i Gamla Livförsäkringsaktiebolaget SEB Trygg Liv. Resterande 249 aktier ägs av SEB Life and Pension Holding AB.

Fullmäktige

De råd som valts till Trygg-Stiftelsens Fullmäktige fungerar som kontaktorgan och företrädare för försäkringstagarna på såväl regional som central nivå. Fullmäktige är uppdelade i 24 regioner över hela landet från Malmö i söder till Luleå i norr. Varje lokalt fullmäktigeråd består av fyra personer varav de tre som fått flest röster sitter med i Fullmäktige och deltar på Trygg-Stiftelsens årliga stämma. Övriga är suppleanter. Tillsammans är råden 96 personer. Hela fullmäktigeorganisationen träffas en gång om året för kompetenshöjning och diskussioner med Trygg-Stiftelsens styrelse om aktuella frågor som ska tas upp i styrelsen.

Samtliga fullmäktigeråd kallas dessutom till minst tre möten varje år. Där informeras framför allt om bolagets kapitalförvaltning och administration. Fullmäktigeråden får träffa och diskutera med relevanta experter, bland annat från SEB. Utöver detta informeras de om nya lagar och bestämmelser som påverkar livbolagen och deras kunder. Det är viktigt att utbildning och information är av hög kvalitet för att fullmäktigeråden ska kunna vara goda företrädare för kunderna.

Valen

Valprocessen startar på stämman i maj året före ett val då Fullmäktige beslutar om vilka som ska sitta med i respektive lokal valberedning. I augusti samma år träffas valberedningarna första gången för utbildning och arbetet startar för att hitta lämpliga kandidater. Målet är att varje lokal valberedning ska ha en färdig lista med åtta namn vid årsskiftet. Under valåret skickas vallistorna ut i mitten av mars till dem som har rösträtt det året. Tillsammans med vallis-

Lars Heikensten, ordförande i Trygg-Stiftelsens styrelse, tillika ordförande i Finansdelegationen i Gamla Livförsäkringsaktiebolaget SEB Trygg Liv.

tan skickar Fullmäktiges ordförande med ett brev och förklarar vikten av att rösta. Valet pågår till mitten av april. I början av maj offentliggörs resultatet av valet. De som blir valda tillträder efter stämman valåret och sitter i sitt råd i fem år.

Trygg-Stiftelsens kansli

För att stödja Trygg-Stiftelsen och Fullmäktige finns ett kansli. Kansliets viktigaste funktioner är att ordna och kalla till utbildning/information till fullmäktigeråden samt det omfattande årliga arbetet med fullmäktigevalet. Kansliet sköter också Trygg-Stiftelsens hemsida (tryggstiftelsen.se) och har under året löpande kontakter med fullmäktigeråden. För kansliet ansvarar Björn Laurin.

» Mer om Trygg-Stiftelsen och Fullmäktige hittar du på www.tryggstiftelsen.se

Traditionell försäkring

Försäkringstagarna i **Gamla Liv** har valt traditionell försäkring för sin pensions- eller kapitalförsäkring.

De premier som betalats in av försäkringstagarna i en traditionell försäkring placeras i något som kan liknas vid en blandfond – en portfölj av aktier, räntebärande värdepapper, fastigheter, hedgefonder med mera. Bolaget beslutar om fördelningen mellan dessa tillgångsslag och väljer kapitalförvaltare.

I en traditionell försäkring får man av bolaget garanterade framtida betalningar och även möjlighet till extra avkastning. Försäkringen består därför av två delar, ett garanterat värde och en andel av vinstmedel.

Garanterat värde

Försäkringens garanterade värde består av insatta premier uppräknade med en garanterad ränta, minus skatter (statlig avkastningsskatt) och avgifter. Den garanterade räntan är mellan två och fem procent, före skatter och avgifter, beroende på när försäkringen tecknades.

Andel av vinstmedel/återbäring

Om avkastningen blir bättre än vad som går åt till att uppfylla garantin kommer en del av den extra avkastningen att preliminärt fördelas på försäkringen som andel av vinstmedel.

Andelen av vinstmedel kan både öka och minska under den tid försäkringen gäller, till största delen beroende på hur avkastningen utvecklas.

Återbärränta

Avkastningen på sparande tillförs försäkringen som en återbärränta, minus skatter och avgifter. Återbärräntan beräknas på försäkringens totala värde, inklusive andel av vinstmedel.

Återbärräntan bestäms löpande, utifrån en prognos på hur avkastningen väntas bli framöver samt om bolaget har ett stort eller litet "över- eller underskott". Om det är "över- eller underskott" går att utläsa av den så kallade kollektiva konsolideringsgraden.

Kollektiv konsolideringsgrad

Bolagets kollektiva konsolideringsgrad visar relationen mellan bolagets samlade tillgångar och summan av de värden som anges av försäkringarna, inklusive andel av vinstmedel.

När konsolideringsgraden är 100 procent är tillgångarna exakt lika med det som anges på försäkringarna – garanterat värde såväl som värdet på andel av vinstmedel. Om konsolideringsgraden är över 100 är tillgångarna större än försäkringarnas värde. Är konsolideringsgraden under 100 är tillgångarna mindre. Gamla Livförsäkringsaktiebolagets mål för konsolideringsgraden är 100-115 procent. Om konsolideringsgraden är eller förväntas hamna över 115 procent bör återbärräntan höjas så att över-skottet fördelas på försäkringarna under rimlig tid, med beaktande av förväntad framtida avkastning. Förväntas konsolideringsgraden närma sig eller understiga 100 procent bör återbärräntan på motsvarande sätt sänkas för att underskott inte ska uppstå.

Solvens

Hur väl bolagets tillgångar täcker de garanterade åtagandena gentemot försäkringstagarna kan mätas i form av en solvensgrad. Om solvensgraden är 100 procent är tillgångarna lika stora som garantiåtagandena. Enligt de regler som gällde för traditionella livbolag till och med 2015 måste tillgångarna överstiga garantierna med minst 4 procent, det vill säga solvensgraden måste vara minst 104 procent. Från och med 2016 gäller mer komplexa regler angående kapitalkrav för traditionella livbolag. De nya reglerna beaktar såväl försäkringsrisker som finansiella och operativa risker.

Ju lägre solvensgrad desto försiktigare placeringsstrategi måste bolaget ha för att säkra att värdet på tillgångarna inte understiger garantierna.

Utbetalning från försäkringen

När det är dags för utbetalning från försäkringen är utbetalningsbeloppet uppdelat i två delar. Den ena delen, försäkringsbeloppet, är garanterad från det att försäkringen tecknades och utgår från inbetalade premier beräknade med antaganden om framtida ränta, dödlighet, driftskostnader samt skatt. Försäkringsbeloppet är knutet till försäkringens garanterade värde. Den andra delen, tilläggsbeloppet, baseras på andelen av vinstmedel i försäkringen och kan därför både öka och minska under den tid försäkringen utbetalas, allt beroende på hur värdet på andel av vinstmedel utvecklas.

115%

Bolagets kollektiva konsolideringsgrad var vid senaste årsskiftet

---

214%

Solvensgraden för Gamla Liv var vid senaste årsskiftet

Kapital- förvaltning

Kapitalförvaltningen är central för försäkringstagarna i Gamla Liv eftersom den utgör grunden för den avkastning de får på sina försäkringar. Målet är att förvalta tillgångarna på ett sådant sätt att det ger försäkringstagarna högsta möjliga reala avkastning vid en rimlig risknivå.

Vid 2017 års utgång uppgick det sammanlagda förvaltade kapitalet (tillgångar som omfattas av placeringsriktlinjer) i Gamla Liv-koncernen, till 179 610 (177 486) miljoner kronor.

Kapitalförvaltare

Bolagets styrelse och finansdelegation fattar de strategiska placeringsbesluten. Inom ramen för dessa placeringsbeslut förvaltar bolaget själv vissa strategiska mandat.

Den löpande förvaltningen av bolagets tillgångar sker hos olika externa kapitalförvaltare. Av särskild vikt är SEB, som förvaltar betydande belopp och dessutom koordinerar den samlade portföljen, och svarar för samlad rapportering till Gamla Liv. Under 2015 slöts ett nytt avtal om kapitalförvaltning med SEB, vilket löper till utgången av 2066, men som kan sägas upp till slutet av 2019. Om avtalet inte skulle sägas upp till slutet av 2019 kan det sägas upp till slutet av 2020 eller 2021.

Aktier tillväxtländer globalt, aktier Asien, aktier "Frontier Markets", hedgefonder, kredithedgefonder, lånefonder, okorrelerade fonder, fastighetsfonder och fonder av onoterade aktier förvaltas vid utgången av 2017 i huvudsak av andra kapitalförvaltare än SEB, efter beslut av Gamla Liv. SEB väljer vilka fonder av onoterade aktier som bolaget ska placera i.

Merparten av obligationsportföljen (inklusive krediter), en hedgefond, två lånefonder, två fonder inom okorrelerat samt direkta fastighetsinvesteringar förvaltas av SEB. SEB ansvarar också för den aktiva förvaltningen av aktier i Östeuropa och för passiv förvaltning av aktier i Sverige, USA, Europa, Asien, Kanada, Australien och Latinamerika. Drygt 42 procent av obligationerna inom tillväxtländer förvaltas av externa förvaltare.

Totalavkastning

Totalavkastningen i Gamla Liv uppgick 2017 till 6,9 (7,8) procent, vilket var högre än genomsnittet bland jämförbara livbolag (inklusive Gamla Liv) som uppgick till 5,5 (6,5) procent. Eftersom inflationen i Sverige 2017 var 1,8 (1,0) procent motsvarar Gamla Livs totalavkastning en positiv real avkastning på 5,1 (6,8) procent. Den redovisade avkastningen för respektive tillgångsslag nedan avser avkastning efter antagen fullständig valutasäkring till svenska kronor, här benämnt "avkastning i svenska kronor". Valutaomräkning redovisas separat.

Avkastningen på aktieportföljen var i svenska kronor 16,7 (7,8) procent. Utvecklingen på världens börser var mycket stark. Den svenska börsen, där Gamla Liv har sin största enskilda aktieexponering, utvecklades dock inte fullt lika starkt som börserna i exempelvis USA, Japan och Europa. Gamla Livs betydande aktieexponering mot tillväxtländer hade som grupp en mycket bra avkastning under året. Avkastningen på ränteportföljen var i svenska kronor 1,0 (2,7) procent. De riskfria marknadsräntorna steg något från låga nivåer på många av de marknader där Gamla Liv har placeringar, vilket ledde till en låg men positiv avkastning. Inom ränteportföljen var avkastningen för utvecklingsländer starkast följt av företagsobligationer och utvecklade länder. Skillnaden i ränta mellan stats- och företagsobligationer minskade under året i både Europa och USA.

Fastighetsportföljen, som till övervägande del är placerad i Sverige, hade en totalavkastning på 12,4 (15,6) procent. Avkastningen på de onoterade aktieinnehaven var i svenska kronor 10,8 (13,2) procent. Avkastningen på kredithedgefonder var 6,0 (3,0) procent och hedgefonder avkastade 4,1 (1,1) procent. Avkastningen för lånefonder var 4,3 (4,2) procent och det i slutet av 2016 etablerade tillgångsslaget okorrelerat avkastade -0,5 (0,6) procent.

Relativavkastning – översikt, aktier och räntebärande, SEK

Procent

	Avkastning Portfölj 2017	Avkastning Index 2017	Relativ avkastning 2017	Avkastning Portfölj 2016	Avkastning Index 2016	Relativ avkastning 2016
Aktier	16,7	16,6	0,1	7,8	8,0	-0,2
Sverige	11,4	11,4	0,0	7,4	8,1	-0,6
Nordamerika	19,4	19,0	0,4	9,9	9,6	0,3
Europa	12,1	11,8	0,3	7,5	7,0	0,5
Australien	6,0	6,4	-0,4	8,9	8,9	0,0
Kanada	6,7	6,3	0,4	19,0	19,1	-0,1
Asien exkl. Japan, utvecklade länder	35,8	32,9	2,9	-1,3	4,6	-6,0
Tillväxtländer ¹⁾	28,0	28,0	0,0	5,6	5,4	0,2
Frontier Markets	19,7	19,7	0,0	8,2	8,2	0,0
Räntebärande	0,8	0,4	0,4	2,4	2,2	0,2
Sverige	0,4	0,2	0,2	2,4	2,2	0,2
Realränteobligationer	0,9	1,0	-0,1	7,1	7,2	-0,1
Tillväxtländer ¹⁾	2,8	0,8	2,0	-0,1	-0,6	0,5
Krediter Europa	1,3	1,0	0,3	2,4	2,4	0,0
Krediter USA	0,6	0,4	0,2	1,4	1,4	0,0
Total	9,0	8,8	0,2	5,1	4,9	0,2

1) Index internt definierade

Totalavkastningen på portföljens strategiska tillgångar, inklusive SEB-exponeringen, uppgick till 5,7 (11,4) procent. Totalavkastningen på SEB-exponeringen uppgick till 6,4 (13,8) procent.

Gamla Livs valutaexponering hanteras separat som en särskild del av kapitalförvaltningen. Den absoluta merparten av Gamla Livs valutaexponeringar var under 2017 säkrad, särskilt exponeringarna i EUR och GBP. Under året var säkringsgraden för USD lägre än för EUR och GBP. Säkringsgraden för tillväxtländer valutor varierar selektivt mellan 50 och 100 procent men har under året varit nära 100 procent.

Valutaomräkning av tillgångar i utländsk valuta och valutasäkringstransaktioner gav i den interna rapporteringen ett negativt nettoutfall på -1,2 (1,0) miljarder kronor. Det redovisade valutarisultatet var negativt -2,3 (-1,3) miljarder kronor. Skillnaden beror på att bolaget vid hantering av valutaexponering så långt som möjligt genomlyser och hanterar underliggande valutaexponeringar i fonder, oavsett fondernas denomineringsvaluta. I redovisningen redovisas för fonder endast valutaomräkning utifrån hur fondernas denomineringsvaluta har rört sig i förhållande till svenska kronor.

I portföljen av noterade aktier och obligationer var den samlade relativavkastningen positiv, det vill säga den faktiska avkastningen var högre än jämförelseindex. Se tabell nedan och avsnittet Förvaltningskommentarer.

Normalportfölj

Den strategiska allokeringen i Gamla Livs kapitalförvaltning styrs med hjälp av en normalportfölj, som anger riktvärden för fördelningen av placeringstillgångarna mellan olika tillgångsslag. Riktvärdena kompletteras med regler för vilka avvikelser från riktvärdena som får förekomma i den aktiva förvaltningen. Beslutet om normalportföljens sammansättning är avgörande för avkastningen på bolagets placeringar och därför även för försäkrings-tagarnas avkastning.

Normalportföljen beslutas av Finansdelegationen, som är ett utskott ur Gamla Livs styrelse. Med bakgrund i ett aktieägaravtal mellan Trygg-Stiftelsen och SEB Life and Pension Holding AB har styrelsen delegerat beslutanderätten i alla frågor som avser Gamla Livs placeringar till Finansdelegationen. Förslag på förändringar i normalportföljen lämnas av CIO och beslut i Finansdelegationen kompletteras för styrning av den löpande kapitalförvaltningen av instruktioner från CIO. Till Finansdelegationen rapporteras löpande utfallet av kapitalförvaltningen. Normalportföljen är inte statisk över tid utan förändras utifrån beslutade strategiska förändringar. Förändringar i strategisk allokering implementeras ofta initialt med hjälp av derivatinstrument, såsom aktieindexterminer. Förändringarna inarbetas i normalportföljen i takt med att derivatinstrumenten avvecklas och ersätts med traditionella investeringar.

Normalportföljens riktvärden i valda delare

	Procent	
	2017-12-31	2016-12-31
Inom aktie- och obligationsportföljen		
Aktier	51,5	51,5
Obligationer	48,5	48,5
Inom den totala tillgångsportföljen¹⁾		
Fastigheter	18,1	17,9
Onoterade aktier	10,5	10,4
Hedgefonder	8,0	8,0
Likvida hedgefonder	6,2	6,2
Kredithedgefonder	5,1	5,1
Lånefonder	4,5	4,5
Okorrelerat	9,5	9,4

1) Exklusive strategiska tillgångar

Policydokument

Beslut i Finansdelegationen uttrycks i ett antal policydokument. Bland dessa kan särskilt nämnas placeringsriktlinjerna, som i sin tur omfattar bland annat riktlinjer för ägarstyrning och policy för användning av derivatinstrument. Gamla Livs placeringsportfölj är stor och omfattar en mängd olika typer av placeringar, varför det samlade interna regelverket är relativt omfattande.

Normalportföljen anger på sin högsta nivå riktvärden för exempelvis fördelningen mellan aktier, obligationer, fastigheter och noterade aktier, exklusive så kallade strategiska innehav. På nästa nivå anges riktvärden för den geografiska fördelningen inom respektive tillgångsklass, till exempel aktier. För portföljen av noterade aktier och obligationer gäller särskilda riktvärden för fördelningen mellan dessa. Vissa av riktvärdena varierar med kapitalmarknadernas rörelser, för att minska antalet transaktioner och minimera transaktionskostnaderna. Beslut om normalportföljens sammansättning innefattar därutöver bland annat beslut om jämförelseindex för respektive tillgångsklass.

Alla avvikelser från normalportföljen skapar så kallad aktiv risk. Detta gäller såväl avvikelser i form av vilka andelar som placerats i olika tillgångsklasser som avvikelser inom en viss tillgångsklass från det jämförelseindex som gäller för denna. Inom respektive tillgångsklass, till exempel svenska aktier, ska kapitalförvaltningen ske inom ramar för olika restriktioner. Dessa avser att begränsa koncentrationen av placeringarna till enskilda eller ett fåtal värdepapper, eftersom detta skulle innebära högre risk.

Sammantaget, sett över hela tillgångsmassan, med beaktande av derivattransaktioner och inklusive strategiska investeringar, var vid årsskiftet 36,0 (35,0) procent placerat i noterade och onoterade aktier, 17,5 (18,1) procent i räntebärande tillgångar, 19,3 (18,8) procent i fastigheter, 11,7 (13,8) procent i hedgefonder, 4,0 (5,1) procent i kredithedgefonder, 3,7 (2,7) procent i lånefonder samt 8,3 (6,2) procent i tillgångsslaget okorrelerat.

I Gamla Livs portfölj finns såväl helt likvida värdepapper, som till exempel svenska statsobligationer, som mindre likvida tillgångar som fastigheter och onoterade aktier. Styrningen av till exempel andelen noterade aktier inom den samlade portföljen av noterade aktier och obligationer är löpande exakt, och det samma gäller till exempel andelen svenska noterade aktier inom den samlade portföljen av noterade aktier. Normalportföljens riktvärden för exempelvis andel fastigheter, hedgefonder eller onoterade aktier har däremot mer karaktären av långsiktiga målsättningar. Vilka andelar som de strategiska tillgångarna utgör av portföljen är avhängiga av särskilda beslut om förvaltning i Finansdelegationen.

Val av normalportfölj

Valet av normalportfölj måste för det första givetvis följa de lagar och regler som gäller i Sverige. För det andra innebär olika möjliga placeringsstrategier olika risk och Gamla Liv måste finna en risknivå som totalt sett är lämplig. Ju mer spridda – eller diversifierade – placeringarna är desto mindre är risken för att en enskild förlust kan få materiell inverkan. För Gamla Liv är det slutligen helt överordnat att förmågan att fullgöra försäkringsavtalen, det vill säga honorera garantiåtagandena, är säkerställt.

Utifrån dessa allmänna principer utformas normalportföljen. I detta arbete spelar analyser av Gamla Livs finansiella risk stor roll, inklusive hur möjliga strategiska förändringar påverkar riskbilden. Kvantitativa analyser av detta slag baseras antingen på historiska data eller på egna antaganden. I praktiken sker, i förberedelsearbetet och i diskussioner i styrelse och Finansdelegation, ett samspel mellan de kvantitativa analyserna och de egna uppfattningarna om utsikterna för olika marknader. Placeringarnas likviditet beaktas men Gamla Liv har en mycket lång placeringshorisont och förutsägbara utbetalningar och kan därför både bära och dra nytta av likviditetsrisk i placeringar.

Allokering av placeringstillgångar, koncernen

Mkr

Tillgångsslag	Region	2017-12-31		2016-12-31	
		Marknadsvärde	Procentandel	Marknadsvärde	Procentandel
Aktier	Sverige	13 086	7,3	12 090	6,8
	Nordamerika	9 832	5,5	9 216	5,2
	Europa, övrigt	4 769	2,7	4 357	2,5
	Australien	509	0,3	504	0,3
	Kanada	447	0,2	449	0,3
	Asien exkl Japan, utvecklade länder	622	0,3	517	0,3
	Tillväxtländer	6 516	3,6	5 463	3,1
	Frontier Markets	1 445	0,8	1 451	0,8
			37 226	20,7	34 049
Obligationer	Sverige	21 869	12,2	21 663	12,2
	Krediter Europa	4 081	2,3	4 200	2,4
	Krediter USA	3 255	1,8	3 765	2,1
	Tillväxtländer	2 527	1,4	2 719	1,5
	Kassa	-175	-0,1	1 135	0,6
			31 558	17,6	33 482
Hedgefonder		12 528	7,0	13 409	7,6
Likvida hedgefonder		8 649	4,8	11 210	6,3
Fastigheter	Sverige	29 817	16,6	27 182	15,3
	Storbritannien	3 107	1,7	2 908	1,6
	Övriga världen	2 040	1,1	3 558	2,0
			34 964	19,5	33 648
Private Equity ¹⁾	Sverige	630	0,4	702	0,4
	Nordamerika	10 942	6,1	11 062	6,2
	Europa, övrigt	2 662	1,5	2 537	1,4
	Övriga världen	2 294	1,3	2 377	1,3
			16 528	9,2	16 678
Lånefonder		6 734	3,7	4 913	2,8
Kredithedgefonder		7 242	4,0	9 060	5,1
Okorrelerat		15 094	8,4	11 130	6,3
Strategiska tillgångar		11 100	6,2	12 571	7,1
Valuta		-711	-0,4	-1 366	-0,7
Upplåning dotterbolag		-1 300	-0,7	-1 300	-0,7
TOTALT		179 610	100,0	177 486	100,0

1) Avser geografiska hemvisten för respektive underliggande portföljbolag.

Jämförelseindex

Jämförelseindex omfattar aktier och obligationer.

Aktier

Asien, exkl. Japan:

MSCI AC Asia exkl Japan, tobak och anpassat för låga koldioxidutsläpp
MSCI AC Asia exkl Japan, tobak och vissa utvalda aktier

Australien:

MSCI Australia exkl tobak samt anpassat för låga koldioxidutsläpp

Sverige:

SIXPRX (SIX Portfolio Return Index) exkl bank och Swedish Match

Europa, exkl. Sverige:

MSCI Europe ex Sverige, bank, finans och tobak samt anpassat för låga koldioxidutsläpp

Östeuropa:

MSCI EFM/CIS exkl Ryssland, Ukraina, Kazakstan, Grekland, Kernel 10/40

Latinamerika:

MSCI EM Latinamerika exkl tobak samt anpassat för låga koldioxidutsläpp

USA:

MSCI USA exkl tobak och anpassat för låga koldioxidutsläpp

MSCI USA stora företag exkl tobak och anpassat för låga koldioxidutsläpp

Kanada:

MSCI Canada exkl tobak samt anpassat för låga koldioxidutsläpp

Obligationer

Sverige:

3,5 års fast durationsindex (nominella obligationer) och OMRX Real (realränteobligationer)

Krediter USA:

Barclays US Agg Corp 1–5 år exklusive förlagslån (inkl T1) utgivna av banker med hemvist i Spanien, Italien, Frankrike, Portugal, Belgien, Grekland och Tyskland

Krediter Europa:

Barclays Euro Agg Corp index 1–5 år exklusive förlagslån (inkl T1) utgivna av banker med hemvist i Spanien, Italien, Frankrike, Portugal, Belgien, Grekland och Tyskland

Förändringar under 2017

Ett antal investeringar har under året skett inom tillgångsslaget okorrelerat som etablerades under slutskedet av 2016.

Under inledningen av året skedde en omläggning av aktier Latinamerika från aktiv extern förvaltning till passiv koldioxidopti-

merad förvaltning inom SEB. Även Australien och Kanada lades under året om till passiv koldioxidoptimerad förvaltning inom SEB.

Den öppna valutaexponeringen mot USD har under året reducerats i omgångar men stigande värden på tillgångar i USD har till viss del motverkat reduceringen.

Aktiv och passiv förvaltning

I praktisk kapitalförvaltning av noterade aktier och obligationer kan man allmänt sett välja mellan passiv och aktiv förvaltning. Passiv förvaltning följer (replikerar) ett valt jämförelseindex, medan aktiv förvaltning i syfte att skapa meravkastning, avviker från jämförelseindex. Passiv förvaltning är klart billigare att upphandla än aktiv förvaltning, som kräver mer resurser.

I uppbyggnaden av den löpande förvaltningen har Gamla Liv gjort en bedömning av vilka marknader, eller segment av marknader, som lämpar sig för aktiv förvaltning i avseendet att goda förutsättningar för meravkastning i en rimlig relation till merkostnaden bedöms finnas. För dessa marknader har Gamla Liv valt aktiv förvaltning, medan passiv förvaltning används för andra marknader. Således är till exempel förvaltningen av aktier i Asien och Frontier Markets aktiv medan förvaltningen av aktier Sverige, USA och Europa är passiv. En väsentlig del av den totala aktieportföljen förvaltades per årsskiftet passivt, cirka 86 (86) procent.

Där aktiv förvaltning väljs finns alltid en risk för negativa avvikelser mot jämförelseindex, varför valet av kapitalförvaltare är mycket viktigt. Val av kapitalförvaltare sker genom en noggrann urvalsprocess, som exempelvis beaktar såväl historiska resultat som personalresurser och riskkontroll. Vidare eftersträvas att konstruera effektiva "portföljer av portföljer" där olika förvaltningsstilar kompletterar varandra.

Enligt styrelsens beslutade instruktion avseende hållbarhet framgår att omläggning av särskilt passiv förvaltning av aktier till alternativa index med lägre grad av bidrag till växthuseffekten skall prövas. I linje därmed lades under 2017 förvaltningen av aktier Australien, Kanada och Latinamerika om till index som väljer vikter för enskilda bolag så att största möjliga påverkan uppnås för att reducera koldioxidutsläpp inom ramen för bivillkor som exempelvis maximal avvikelser från standardindex. Latinamerika förvaltades tidigare aktivt externt medan Australien och Kanada förvaltades passivt av SEB. Sedan tidigare har omläggning av passiv förvaltning av aktier USA, Europa samt Asien ex Japan skett på liknande sätt. Omläggning av passiv förvaltning av aktier Sverige mot koldioxidreducerande index förbereds och förväntas implementeras under 2018.

Marknadsöversikt

Inledningen på börsåret 2017 var mycket stark för aktier Frontier Markets och tillväxtländer men också USA och Sverige började starkt medan Japan och Europa inledde mer blygsamt. Som förväntat höjde den amerikanska centralbanken, Federal Reserve ("FED"), styrräntan med 25 punkter i mitten av mars och presidenten i USA presenterade en budget med stora skattesänkningar. Riskaptiten i marknaden sjönk dock efter att republikanerna i USA under slutet av mars inte lyckades enas kring ändringsförslag avseende Obamacare. Oro för att samma öde kunde vänta utlovade skattereformer infann sig. Oklarheter i processen för Storbritanniens EU-utträde adderade också viss osäkerhet på finansmarknaden. Det gjorde också de opinionsundersökningar inför det franska valet i april som visade på ett ökat stöd för Marine Le Pen.

Under våren låg mycket av marknadens fokus på det franska presidentvalet och marknaden reagerade klart positivt efter konstaterad valseger för Emmanuel Macron. Däremot var marknadsreaktionerna negativa på de fortsatta svårigheter republikanerna i USA hade med genomdrivanden av utlovade ändringsförslag. Under maj satte också politisk turbulens i Brasilien ett visst negativt avtryck på marknaden och Demokratiska partiet i Italien indikerade att ett nyval skulle kunna komma att hållas redan under hösten 2017, vilket fick räntedifferensen mellan Italien och Tyskland att öka. EU-kommissionen beslöt under sommaren att öppna för italienska banker att ta emot statsunderstöd.

En regeringskris befarades i Sverige under sommaren efter hot om misstroendevotum mot tre ministrar. Utredningar rörande påstådda kopplingar mellan USAs nya regering och Ryssland var också i fokus. Dock ledde inte dessa händelser till någon finansmarknadsdramatik. Nordkoreas provskjutningar på USA:s nationaldag och efterföljande höjda tonläge satte däremot kortsiktiga spår på finansmarknaden. De tre stora centralbankerna, FED, europeiska centralbanken ("ECB") och Bank of Japan ("BoJ") hade alla penningpolitiska möten under sommaren vilka passerade utan större dramatik. FED höjde enligt förväntningarna styrräntan med ytterligare 25 punkter.

Under hösten fortsatte provokationerna från Nordkorea och tillsammans med ovanligt många naturkatastrofer, exempelvis orkanen Harvey, bidrog detta till viss ökad volatilitet i marknaden. FED lämnade styrräntan oförändrad i september men inledde en åtstramning av de kvantitativa lättnaderna med start under oktober. Utfallet av det tyska valet med tillhörande svårigheter för Angela Merkel att bilda regering, liksom Kataloniens folkomröstning för självständighet, bidrog negativt till riskaptiten. Finansmarknadsoron som infann sig under november hade också kopplingar till generellt höga värderingar och fortsatt osäkerhet kring den föreslagna amerikanska skattereformen. Internationella valutafonden ("IMF") varnade också i en rapport för att hög kinesisk skuldsättning kunde komma att öka risken för det finansiella systemet. I mitten av december höjde FED styrräntan för tredje gången under året med 25 punkter.

Riksbanksfullmäktige beslutade under hösten att förlänga Stefan Ingves mandat som riksbankschef med fem år. Riksbankens fortsatta expansiva åtgärder ledde under året till höjda röster för en mer balanserad penningpolitik. ECB och BoJ bedrev under året också en fortsatt expansiv penningpolitik. En starkare tillväxt i världen ledde dock till något mer "hökaktiga" uttalanden från vissa centralbanker om att styrräntor kommer att höjas om den ekonomiska tillväxten fortsätter att vara stark och Englands centralbank, Bank of England, höjde styrräntan med 25 punkter under hösten.

ECB och Riksbanken gör ungefär samma bedömning, nämligen att man måste se en mer övertygande uppgång i inflationen innan man kan överväga att trappa ned stimulanserna. I Europa och Japan ser den av kvantitativa lättnader präglade penningpolitiken därmed ut att kunna fortsätta ett tag till in på det nya året. På sikt är det rimligt att tro att fortsatta åtstramningar från FED leder till en starkare amerikansk dollar, höjda marknadsräntor och inte osannolikt fallande amerikanska börser. Det torde dock finnas en gräns för hur mycket FED kan höja och därmed gå i motsatt riktning mot Japan och Europa innan en USD-förstärkning utgör ett hinder. Under inledningen av 2018 har dock USD utvecklats svagt.

Världsindeks för aktier steg med 19,8 (9,0) procent under året och Stockholmsbörsen steg med 9,5 (9,6) procent. För USA och Europa var börserna upp 21,8 (12,0) procent respektive 14,3 (8,0) procent och japanska aktier var upp 22,2 (0,3) procent. Tillväxtländer avkastade 30,6 (9,7) procent medan aktiemarknaderna inom "Frontier Markets" avkastade 30,9 (8,4) procent.

Under året steg både medelfristiga (5 år) och långa (10 år) räntor i Tyskland och i Sverige. Nivåerna är dock fortsatt mycket låga. Medelfristiga räntor steg även i USA men trots tre amerikanska räntehöjningar av styrräntan på sammantaget 75 punkter steg inte den amerikanska långräntan under året. Tvärtom stängde den amerikanska långräntan på en något lägre nivå jämfört med vid årets början.

Avkastningen på svenska statsobligationer med duration 3,5 år var 0,2 (2,3) procent. För USA och Tyskland var avkastningen på statsobligationer 2,5 (1,1) respektive -1,4 (4,1) procent medan avkastningen för tillväxtländer var 10,1 (10,5) procent. Avkastningen för realobligationer i Sverige var 1,0 (7,2) procent. Totalavkastningen för företagsobligationer i Europa och USA med rating-

betyg inom "investment grade" var 1,0 (2,4) respektive 0,4 (1,4) procent under året.

Under 2017 sjönk den svenska kronan i värde mot EUR då valutakursen för EUR/SEK gick från 9,58 till 9,83. Däremot stärktes den svenska kronan väsentligt mot USD som noterades på 9,08 vid årets början och 8,19 vid årets slut. Den svenska kronan stärk-

tes också något mot brittiska pund då GBP/SEK gick från 11,23 till 11,08. Mätt mot de länder som ingår i G10 stärktes den svenska kronan under året näst mest efter euron. Den amerikanska dollarn utvecklades däremot svagare, trots att FED höjde styrräntan under året.

De tio största aktieinnehaven¹⁾

Marknadsvärde per 31/12 2017

Svenska portföljen		Mkr
Atlas Copco AB		1015
Volvo		755
Investor AB		673
Hennes & Mauritz AB		656
Assa Abloy AB		444
Sandvik AB		421
Ericsson LM		420
Essity		383
Teliasonera AB		371
Hexagon AB		343
Utländska portföljen		Mkr
Apple Inc		416
Google Cl		306
Microsoft Corp		300
Amazon.com Inc		231
Tencent Holdings Ltd		210
Facebook		197
Johnson & Johnson		184
Jpmorgan Chase & Co		180
Samsung Electronics Co Ltd		173
Nestle Sa-Reg		169

Valutakurs

Valuta	Valutakurs	
	2017-12-31	2016-12-31
EUR	9,83	9,58
GBP	11,08	11,23
JPY	0,07	0,08
USD	8,19	9,08

Räntor²⁾

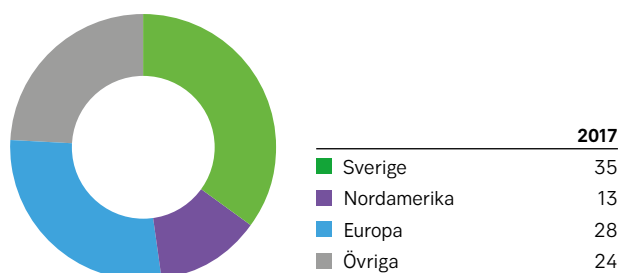
	SEK		USD		EUR	
	2017-12-31	2016-12-31	2017-12-31	2016-12-31	2017-12-31	2016-12-31
1 år	-0,78	-0,84	1,80	0,81	-0,68	-0,80
5 år	0,18	-0,12	2,21	1,94	-0,21	-0,54
10 år	0,78	0,55	2,41	2,45	0,43	0,21

1) Utöver ovanstående placeringar uppgick Gamla Livs exponering i SEB vid årsskiftet till ett marknadsvärde av 11 043 Mkr.

2) Avser statsobligationer

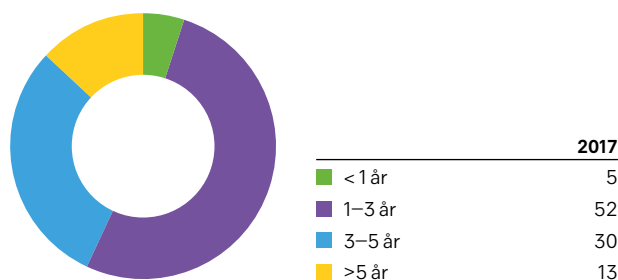
Aktieportföljens fördelning

Procent

Förfallostruktur räntebärande placeringar

Procent

Förvaltningskommentarer

Totalavkastningen för bolaget var god och uppgick till 6,9 (7,8) procent. Världens börser utvecklades generellt sett väl och aktieportföljen steg med 16,7 procent.

Aktieportföljen Sverige

Stockholmsbörsen hade ett relativt starkt år 2017. Allmän högkonjunktur med stigande vinster hos bolagen, låg arbetslöshet och flertalet andra positiva makroekonomiska indikatorer bidrog till den positiva utvecklingen. Volatiliteten på de finansiella marknaderna var under året ovanligt låg.

Marknaden utvecklades mycket bra under första halvåret, till stor del tack vare positiva överraskningar i bolagens rapporter för första kvartalet. Detta kunde delvis förklaras med att påsken infann sig i andra kvartalet till skillnad från året innan vilket ledde till positiva estimatrevideringar. Stödjande makrostatistik bidrog också till en mycket stark utveckling av Stockholmsbörsen under första halvåret. Börsen vände sedan ner något under sommarmånaderna, bland annat på grund av lite svagare siffror från bolagen i samband med halvårsrapporterna.

Slutet av året präglades av ett nyhetsflöde angående oron på den svenska bostadsmarknaden med fallande kurser för bostadsutvecklingsbolag som följd. Oron spred sig även till närliggande verksamheter såsom leverantörer till bostadsutvecklingsbolag. Följden blev att många stora bolag hade en starkare utveckling än mindre bolag under andra halvan av året.

Portföljens avkastning för helåret 2017 var i svenska kronor 11,4 (7,4) procent, vilket var i nivå med jämförelseindex som också ökade med 11,4 (8,1) procent.

Europa

Även europeiska börser hade ett bra år totalt sett under 2017. Precis som för många andra börser inleddes första halvan av året väldigt starkt med stödjande makrostatistik som grund. Även den första omgången i det franska presidentvalet, i vilken Emmanuel Macron hade stor framgång, bidrog starkt positivt till börsklimatet i Europa. I övrigt var fokus på huruvida Donald Trump skulle klara av installationen som USA:s nya president samt effekterna av och förhandlingarna kring Brexit.

Under sommarmånaderna tappade börserna fart och vände ner. Presidenten i USA började bli allt mer kritiserad och ifrågasatt, inte minst till följd av beslutet att dra sig ur Parisavtalet. Vidare så intensifierades nyhetsflödet kring utredningen av den amerikanska presidentkampanjens eventuella rysslandskopplingar.

Under inledningen av hösten trappades spänningarna och ordkriget mellan Donald Trump och Nordkoreas ledare Kim Jong-Un upp och kom att prägla nyhetsflödet under hösten. Marknaden verkade dock inte ta någon större notis om detta utan vände upp efter svaga sommarmånader. Marknaden fokuserade återigen på den starka makrostatistik som rapporterades. Inte heller den politiska oron i Spanien, där folkomröstningen om ett självständigt Katalonien, fick marknaden att reagera nämnvärt. Under årets sista månad nåddes ett första avtal om Brexit mellan Storbritannien och EU vilket öppnade upp för handelssamtal.

Portföljens avkastning för helåret 2017 var i svenska kronor 12,1 (7,5) procent, vilket var 0,3 (0,5) procent bättre än jämförelseindex som ökade med 11,8 (7,0) procent.

Kanada

I Kanada började börsåret sidledes. I början av sommaren vek trenden nedåt. I september påbörjades en uppgångsfas där börserna steg med cirka 8 procent för att sluta året upp 6 procent. I Kanada, liksom i flera andra länder, är fastighetspriser en källa till oro. Enligt prisuppgifter från The Canadian Real Estate Association var fastighetspriser i Kanada upp drygt 9 procent i november 2017 jämfört med november 2016. Vid årsskiftet infördes ytterligare skärpningar i bolånelagstiftningen vilket kan påverka fastighetsmarknaden negativt, och därmed tillgängligt kapital, vilket i sin tur skulle kunna påverka börskurserna negativt.

Portföljens avkastning för helåret 2017 var i svenska kronor

6,7 (19,0) procent, vilket var 0,4 (-0,1) procent bättre än jämförelseindex som ökade med 6,3 (19,1) procent.

Australien

Den australiensiska börserna inleddes årets första kvartal i huvudsak sidledes för att sedan stiga kraftigt under april och maj. Större bolag utvecklades sämre än index. Under juli och augusti var börsutvecklingen lugn efter att ha varit negativ i slutet av andra kvartalet. Det fjärde kvartalet utvecklades mycket starkt och förde upp börskurserna runt 10-årshögsta, endast ca 8 procent från 2007 års toppnotering.

Råvaror och fastigheter är områden som är viktiga för australiensisk ekonomi och 2017 såg, för Australien, hälsosamma uppgångar i råvarupriser. Fastighetspriserna fortsatte att stiga och är enligt IMF och The Economist övervärderade med 10 till 40 procent. Fastigheter i Melbourne och Sydney gick upp mest med omkring 15 procent enligt Australien Bureau of Statistics medan mindre städer som Darwin och Perth såg prisnedgångar. Överlag har det blivit svårare för allmänheten att komma in på fastighetsmarknaden vilket också skulle kunna utgöra en risk för aktie- och bostadsmarknaderna framöver.

Portföljens avkastning för helåret 2017 var i svenska kronor 6,0 (8,9) procent, vilket var 0,4 (0,0) procent sämre än jämförelseindex som ökade med 6,4 (8,9) procent.

USA

Den amerikanska aktiemarknaden hade ett riktigt stabilt och bra år. Den amerikanska makrostatistiken var stödjande under hela året. En starkt bidragande orsak bedöms vara att inköpschefsindex, ISM Manufacturing, under våren kom in klart högre än förväntat vilket bidrog till ett positivt börsklimat. Under senare delen av första halvåret, då förväntningarna var högt ställda, kom dock makrostatistiken in något sämre än väntat vilket hade en svagt negativ effekt på börsklimatet. Under hösten tilltog dock tillväxten igen.

Arbetslösheten var den lägsta på 16 år och både bostadsmarknaden och konsumtionen har varit starka. Den goda tillväxten i ekonomin gjorde att USA:s centralbank höjde räntan, vilket dock var väntat.

Donald Trumps installation som USA:s nye president har både rosat och risat marknaden. Hans beslut att dra sig ur Parisavtalet kritiserades hårt, och den eventuella rysslandskopplingen under presidentkampanjen påverkade marknaden negativt. Däremot hade den nya skattereformen som godkändes i representanthuset och senare också i senaten en positiv effekt på marknaden. Ordkriget mellan Donald Trump och Kim Jong-Un trappades upp under hösten men hade ingen större effekt på marknaden. Däremot satte orkanerna Harvey och Irma, som orsakade stor förstörelse under sin framfart i Texas och södra delarna av Florida ett visst negativt avtryck på marknaden.

Portföljens avkastning för helåret 2017 var i svenska kronor 19,4 (9,9) procent, vilket var 0,4 (0,3) procent bättre än jämförelseindex som ökade med 19,0 (9,6) procent.

Latinamerika

Det största landet i Latinamerika är Brasilien där börserna hade ett riktigt bra år med en uppgång på nästan 27 procent. Börsåret inleddes bra med en uppgång på ca 15 procent under januari och februari för att sedan vända ner något under slutet av första kvartalet. Andra kvartalet inleddes sidledes men tog ganska snabbt fart under andra halvan av april till mitten av maj då börserna korrigerades nedåt rejält efter att mutanklagelser mot landets president blev kända. Börsen stängde en halvtimme efter att ha sjunkit med 10 procent och den brasilianska valutan (BRL) tappade 7 procent i värde mot den amerikanska dollarn. Under tredje kvartalet var uppgången stark, pådriven av sänkta styrräntor från cirka 14

procent vid halvåret till 7,5 procent vid årets slut. Positiva tongångar kom från fastighetsmarknaden där prisnedgångar sedan 2014 bromsat in och en vändning kunde skönjas, delvis också till följd av sänkta räntor från den brasilianska centralbanken.

För Latinamerikas näst största ekonomi Mexiko utvecklades börserna mer modest under 2017 med en uppgång på drygt 8 procent. Börsåret inleddes stigande och var upp som mest med drygt 13 procent i juli för att sedan tappa merparten av uppgången till början av december. De avslutande tre veckorna avslutade börsåret starkt med en uppgång på cirka 6 procent.

Portföljens avkastning för helåret 2017 var i svenska kronor 16,4 (16,6) procent, vilket var 8,1 (-7,4) procent sämre än jämförelseindex som ökade med 24,5 (24,0) procent. Under året överfördes en aktivt förvaltat extern portfölj till en indexportfölj förvaltat av SEB.

Asien exklusive Japan

Asien exklusive Japan hade ett mycket bra börsår 2017 med en uppgång för det vanligaste indexet med drygt 38 procent. Informationsteknik och fastigheter var de sektorer som ökade mest under året medan teleoperatörer och kraftförsörjning var de sektorer som relativt sett gick sämst även om också de ökade i värde under året.

Börserna i Kina och Sydkorea var de börser som bidrog mest till den positiva utvecklingen i regionen medan Indonesien och Malaysia bidrog minst.

Portföljens avkastning för helåret 2017 var i svenska kronor 33,6 (3,7) procent, vilket var något bättre än jämförelseindex som ökade med 32,7 (3,7) procent.

Östeuropa

Centraleuropeiska ekonomier hade ett starkt år 2017 tack vare växande inhemsk konsumtion och ökad export. De politiska spänningarna mellan ett par av de östeuropeiska länderna och EU förbisågs av marknaderna. Det polska indexet för stora bolag ökade exempelvis med 26,4 procent. Polska småföretag hade det svårt under året och såg en uppgång på bara 2,4 procent främst beroende på stigande lönekostnader och pressade marginaler.

I övriga Centraleuropa hade börserna i Ungern och Tjeckien starka ökningar om 23 procent respektive 17 procent medan Rumänien släpade efter med en uppgång om 9,4 procent. Detta trots att Rumänien hade den snabbaste BNP-tillväxten i EU med nästan 7 procent under 2017. Marknaden förväntade sig bättre genomlysning av statens affärer och antikorrupsionsbekämpning samt en tydligare plan för hur budgetunderskottet skall hanteras.

Turkiet levererade en imponerande uppgång på 47,6 procent efter ett händelserikt år som främst präglades av politiska händelser som konstitutionell folkomröstning, lansering av en kreditgarantifond och konflikt med USA om visumtvång. Turkiets valuta (TRY) försvagades 20 procent mot SEK då inflationsutsikterna försämrades.

Avkastningen för fonden SEB Östeuropa exklusive Ryssland för helåret 2017 var i svenska kronor 24,1 (12,4) procent, vilket var 0,8 (5,5) procent bättre än jämförelseindex som steg med 23,3 (6,9) procent.

Frontier Markets

"Frontier Markets" är de länder som ur indexhänseende inte hör till de mer utvecklade länderna bland tillväxtmarknaderna. Länderna är investeringsbara men med låg grad av kapitalisering på marknaden och låg grad av likviditet. Aktiemarknaderna i dessa framtida tillväxtländer utvecklades under året något svagare än de mer etablerade tillväxtländerna.

Gamla Livs aktieplaceringar i Frontier Markets är aktivt förvaltade och avkastade under 2017 19,7 (8,2) procent.

Obligationsportföljen

När år 2017 är till ända kan det konstateras att året har karaktäriserats av stark ekonomisk tillväxt och en god utveckling för risktillgångar. Den globala tillväxten uppgick till 3,6 procent vilket gör år 2017 till det tillväxtmässigt starkaste året sedan 2011. Än mer positivt var att den konjunkturella uppgången var synkroniserad, alla regioner i världen bidrog till tillväxten. Samtidigt som tillväxten har varit stark har inflationen fortsatt att hålla sig på en komfortabel nivå vilket har medfört att centralbankerna globalt fortfarande har kunnat bedriva en expansiv penningpolitik. Kombinationen av robust tillväxt, kontrollerad inflation och en väldigt långsam normalisering av penningpolitiken har skapat en gynnsam miljö för risktillgångar. Denna miljö har också skapat en stabil tillvaro för räntemarknaden. Såväl den svenska 5-årsräntan som den svenska 10-årsräntan avslutade året på samma nivåer som vid årets inledning, likaså den amerikanska 10-årsräntan. Amerikanska räntor på kortare löptider steg emellertid betydligt efter att den amerikanska centralbanken ("FED") höjde räntan mer än vad som prissattes i början av året.

Inför år 2018 har såväl Riksbanken som ECB tagit de första små stegen mot en normalisering av penningpolitiken. Riksbanken valde på årets sista penningpolitiska möte att inleda en utfasning av programmet för kvantitativa lättnader ("QE-programmet"). Även europeiska centralbanken ("ECB") kommer att minska köpen under år 2018 jämfört med föregående år. Håller den ekonomiska utvecklingen i sig samtidigt som inflationen stiger något förväntas Riksbanken höja räntan under det andra halvåret 2018. Samtidigt förväntas FED fortsätta höja styrräntan. Sammantaget skapar detta en miljö som talar för att räntorna globalt borde stiga under 2018.

Portföljen har under året varit exponerad för stigande amerikanska korträntor vilket har påverkat avkastningen positivt. Vidare har portföljen under årets första hälft varit exponerad för att amerikanska långräntor skulle närma sig tyska långräntor. Portföljen har också varit överviktad i säkerställda bostadsobligationer vilket har gett ett positivt bidrag till den relativa avkastningen.

Obligationsportföljen exklusive krediter gav en absolut avkastning på 0,5 (2,9) procent, vilket var 0,3 (0,3) procent bättre än jämförelseindex som avkastade 0,2 (2,6) procent.

Krediter

Trots ökade förväntningar på högre statsräntor och minskade tillgångsköp från centralbankerna genererade företagsobligationer positiv avkastning. En mycket solid makrogrund i kombination med fortsatta tillgångsköp från centralbankernas sida gav stöd till stabila och fallande skillnader i ränta mellan statsobligationer och företagsobligationer ("kreditspreadar").

Politiskt var 2017 ett intressant år som också gav viss marknadspåverkan. I Europa var det franska presidentvalet och Macrons seger en nyckelfaktor för en imponerande stark period för europeiska krediter under våren. I Storbritannien utlöstes artikel 50 och nedräkningen för Storbritanniens utträde från Europeiska unionen startades. Osäkerheten kring Brexit påverkade brittiska krediter negativt. I USA skapade president Trump mycket rubriker med sina försök att exempelvis återkalla Obamacare och infria vallöften kring en ny skattereform. Geopolitiska spänningar ökade under året. Nordkoreas fortsatta eskalering av sitt nukleära program orsakade internationell oro. Även Syrien var i fokus och skapade vissa spänningar mellan USA och Ryssland. Trots denna geopolitiska oro var marknadsreaktionerna i stort förvånansvärt begränsade.

2017 var ett rekordår gällande inflöden till fonder i USA och Europa som investerar i krediter av bedömt bra kvalitet ("investment grade"). I USA svarade inflödena för närmare 17 procent av förvaltade tillgångar och motsvarande siffra var 7 procent för

Europa. Majoriteten av nyemissioner var företag som återfinansierade sig.

I motsats till den amerikanska centralbanken ("FED") behöll den europeiska centralbanken ("ECB") räntorna oförändrade. ECB köpte också tillgångar (stats- och företagsobligationer) för 60 miljarder euro per månad, men meddelade i slutet av året att tillgångsköpen kommer att minska från januari 2018 till 30 miljarder euro per månad. Prognosen är samtidigt att styrräntan behålls oförändrad under 2018.

Kreditportföljen gav en absolut avkastning på 1,0 (2,0) procent, vilket var 0,3 (0,0) procent bättre än jämförelseindex som avkastade 0,7 (2,0) procent

Förfallostruktur: Räntebärande placeringar

Mkr

Återstående löptid	Verkligt värde	
	2017	2016
< 1 år	1 660	1 727
1–3 år	15 921	14 349
3–5 år	9 122	10 415
> 5 år	4 166	4 498
Summa	30 869	30 989

Obligationer tillväxtländer

Portföljen av obligationer tillväxtländer består av direkta investeringar i Sydkorea, Mexiko och Polen samt två externt förvaltade fonder. De direktägda statsobligationerna utgjorde vid årets slut 57,3 procent av obligationer tillväxtländer. Direktägda tillväxtländers statsobligationer har under 2017 avkastat 0,8 procent. En av de två externa förvaltarna, som har en något bredare och mer absolutavkastande strategi svarade för 37 procent av obligationer tillväxtländer vid utgången av 2017 och avkastade 5,5 procent.

Den sammantagna avkastningen för tillgångsslaget var 2,8 (-0,1) procent vilket var 2,0 (0,5) procent bättre än jämförelseindex som ökade med 0,8 (-0,6) procent.

Fastighetsportföljen (koncernen)

Direktägda fastigheter i Sverige och London

Under 2017 har fastighetsmarknaden i Sverige fortsatt att utvecklas positivt. Dock har skillnaden i värdeökning mellan fastigheter i bra och sämre lägen ökat. Detta gynnar portföljen då den utslutande består av centralt belägna fastigheter i framförallt Stockholm och Göteborg. Under andra halvåret 2017 tilltog osäkerheten kring utvecklingen av både bostadsrättsmarknaden och detaljhandeln i framförallt Stockholmsområdet. Osäkerheten för detaljhandeln berodde främst på den ökande andelen internethandel. På kort sikt påverkar dessa faktorer inte fastighetsinnehaven nämnvärt, men de kan på längre sikt få konsekvenser för den ekonomiska utvecklingen i Sverige och därmed också portföljen.

I Sverige uppgick transaktionsvolymen till 155 (200) miljarder kronor vilket är en mer normal transaktionsvolym för svensk fastighetsmarknad jämfört med toppåret 2016.

Hyresmarknaden i Sverige har karakteriserats av en stark efterfrågan på lokaler, särskilt i Stockholm och Göteborg, där merparten av Gamla Livs fastighetsbestånd är beläget. Den starka efterfrågan på lokaler tillsammans med lågt utbud av lediga lokaler samt låg volym nyproduktion bidrar till låga vakansgrader och god hyresutveckling. Under året har 21 144 kvm lokaler hyrts ut.

Gamla Livs fastigheter i Sverige har haft en värdeökning om 9,6 procent under året och en totalavkastning om 12,9 procent. Under 2017 har en fastighet sålts i Malmö. Det totala försäljningspriset för fastigheten var cirka 10 procent över marknadsvärdering.

I London har fastighetsmarknaden återhämtat sig något under 2017 efter brexitomröstningen. Marknaden är fortfarande avvak-

tande, men utländskt kapital har återvänt och investeringarna ökat. Den totala transaktionsvolymen i centrala London uppgick till 17,4 (12,9) miljarder GBP vilket är en ökning med 35 procent jämfört med 2016.

Efterfrågan på hyresmarknaden i London har stabiliserats under året. Den totala volymen nyuthyrda lokaler minskade jämfört med förra året och hyrestillväxten har mattats av, dock från en hög nivå. Tillskottet av nyproducerade lokaler har varit relativt lågt under året och vakansgraderna är fortsatt låga, trots en generell avvaktande marknad. Gamla Livs fastigheter i London är belägna i attraktiva centrala lägen och har haft en värdeökning om 8,2 procent under året. Den största förklaringen till ökningen är en lyckad omförhandling med en enskild butikshyresgäst. Totalavkastningen under 2017 för fastigheterna i London blev 10,4 procent.

De totala hyresintäkterna uppgick till 1 334 (1 289) miljoner kronor och driftnettot till 910 (894) miljoner kronor. Den ekonomiska vakansgraden uppgick till 6,5 (7,7) procent vid utgången av året. Portföljens fastigheter värderades totalt till 32 730 (29 931) miljoner kronor, vilket innebar en värdeförändring om 9,4 (15,9) procent exklusive sålda fastigheter. Under 2017 var totalavkastningen för samtliga direktägda fastigheter 13,1 (16,8) procent i svenska kronor.

Fastighetsfonder

Globala direktägande fastighetsfonder

SEB Global Property Fund

Avkastningen för SEB Global Property Fund var för helåret 2017 i svenska kronor -34,0 (-4,6) procent. Den mycket svaga avkastningen förklaras av förluster i samband med försäljning av fastigheterna. Fonden äger således inga fastigheter längre men det kvarstår fortfarande likvida medel i fonden för att kunna möta framtida åtaganden i form av skatter och garantier. I december 2011 stängde fonden för inlösen för att under två år skapa likviditet för att möta önskemål om försäljning av andelar i fonden. Likviditeten som byggdes upp i fonden under den stängda tvåårsperioden blev dock inte tillräckligt stor och den 5 december 2013 fattades beslut om avveckling av fonden. Andelsägarna får utbetalningar i takt med att fastighetsinnehaven i fonden säljs. Fonden skulle ha varit fullt avvecklad den 5 december 2016. Eftersom fondens förvaltare inte lyckades avvyttra tillgångarna i portföljen så gick ansvaret enligt gällande lagstiftning över till det depåförande institutet, CACEIS. Det depåförande institutet fick i uppdrag att fortsätta avvyttringarna inom en period på 3 år. För att säkerställa att detta skulle bli gjort på ett bra sätt gav depåinstitutet CACEIS förvaltaren Savills Fund Management GmbH ett mandat att förvalta och sälja tillgångarna. Sedan starten av fonden den 19 oktober 2006 har den annualiserade avkastningen i fonden uppgått till -3,2 procent.

Gamla Liv International Real Estate Fund ("GLIREF")

GLIREF är en fond med Gamla Liv som enda investerare. Syftet med fonden är att diversifiera Gamla Livs internationella fastighetsinvesteringar. GLIREF gjorde sina första investeringar under 2010, genom förvärv av andelar i fastigheter i Australien, Singapur och USA. Under 2017 gjordes inga köp eller försäljningar av fastigheter inom fonden. Portföljen består idag av 5 investeringar spridda mellan Kina, Australien och USA. Portföljens avkastning för helåret 2017 var i svenska kronor 8,6 (5,8) procent.

Hedgefonder

Syftet med placeringar i hedgefonder är dels att diversifiera bolagets placeringar, dels att föra in ett element av kapitalförvaltning med explicit fokus på absolutavkastning vilket ligger i linje med bolagets övergripande målsättning med kapitalförvaltningen. Målsättningen är att portföljen av hedgefonder över tid

ska generera en avkastning som överstiger en blandportfölj av noterade aktier och obligationer, men till lägre risk. Placeringar sker huvudsakligen i enskilda fonder. Inom portföljen hedgefonder gjordes inga nya investeringar under 2017, däremot avyttrades ett antal fonder under 2017.

Under 2017 var avkastningen i svenska kronor för hedgefondportföljen 4,1 (1,1) procent, vilket var lägre jämfört med avkastningen för ett globalt hedgefondindex (HFRX Global Hedge Fund Index) som var 6,0 (2,5) procent. Anledningen var främst negativa bidrag från enskilda relativt stora investeringar varav en del nu är avyttrade eller under avyttring medan andra är kvar eftersom bedömningen gjorts att de kan vända utvecklingen. Även om det inte kan förväntas att Gamla Livs hedgefondportfölj slår index för globala hedgefonder under alla tänkbara mätperioder så är det en rimlig förväntning att avkastningen skall vara positiv. Över tid har avkastningen varit avsevärt högre än hedgefondindex och den riskjusterade avkastningen är tydligt stark och avkastningsmönstret är absolutavkastande med diversifierande egenskaper mot andra breda tillgångsslag. Strategin är aktivt förvaldat med löpande investeringsbeslut och det anses inte föreligga väsentlig koncentration till någon enskild fond, strategi eller förvaltare. Ett antal av de befintliga investeringarna inom hedgefonder flyttades till portföljen okorrelerat under 2017.

Marknadsvärdet på placeringarna i hedgefonder uppgick vid årets utgång till 21,2 (24,6) miljarder kronor. Ej utnyttjade åtaganden att investera uppgick till cirka 1,7 (1,7) miljarder kronor. Placeringar i hedgefonder sker övervägande i underliggande valuta USD och EUR varav USD under merparten av året valutasäkrats till mellan 80 och 85 procent medan EUR varit näst intill fullsäkrat.

Kredithedgefonder

Under 2010 initierades investeringar i illikvida krediter till följd av förväntad hög avkastningspotential relativt mer likvida företagsobligationer och aktieplaceringar. Investeringarna har skett löpande med sex olika externa förvaltare och har utformats för att uppnå diversifiering såväl geografiskt som avseende typ av underliggande tillgång.

Utöver illikvida kreditinvesteringar ingick också en försäkringsrelaterad fond som investerar i återförsäkringsobligationer. Riskerna är där direkt relaterade till förekomsten av naturkatastrofer, som i allmänhet inte samvarierar med finansmarknadernas utveckling. Därmed förväntas investeringen diversifiera den totala tillgångsportföljen. Investeringen flyttades till portföljen okorrelerat under 2017.

Under 2012 utökades investeringar i kredithedgefonder. De underliggande fonderna ämnar skapa avkastning främst genom att långsiktigt dra nytta av det minskade utbudet av krediter till följd av bland annat regelverksändringar i spåren av skuld- och bankkrisen. Investeringar har skett löpande med fyra olika externa förvaltare i ett flertal underliggande fonder. Totalt utgjordes portföljen med kredithedgefonder per 171231 av cirka 7,2 (9,1) miljarder kronor i befintliga investeringar. Inom de investeringsåtaganden Gamla Liv har gjort uppgår ännu ej draget belopp till cirka 4,2 (6,1) miljarder kronor.

Avkastningen i svenska kronor för kredithedgefonder uppgick till 6,0 (3,0) procent. Placeringar i kredithedgefonder sker övervägande i underliggande valuta USD och EUR varav USD under merparten av året valutasäkrats till mellan 80 och 85 procent medan EUR varit näst intill fullsäkrat.

Lånefonder

Under 2013 etablerades investeringar i lånefonder. Portföljen har under tiden byggts upp och består nu av sex externt förvaltade fonder, samt två fonder som förvaltas av SEB. I samband

med etableringen av okorrelerade tillgångar (se nedan) utökades också tillgångsslaget lånefonder.

Avkastningen uttryckt i svenska kronor uppgick till 4,3 (4,2) procent. Marknadsvärdet på placeringarna i lånefonder uppgick vid årets utgång till 6,7 (4,9) miljarder kronor. Inom de investeringsåtaganden Gamla Liv har gjort uppgår ännu ej draget belopp till cirka 1,0 (0,7) miljarder kronor. Placeringar i lånefonder sker övervägande i underliggande valuta USD och EUR varav USD under merparten av året valutasäkrats till mellan 80 och 85 procent medan EUR varit näst intill fullsäkrat.

Okorrelerat

Ett nytt tillgångsslag kallat "okorrelerat" etablerades under november och december 2016. Tillgångsslaget finansierades genom försäljning av noterade obligationer och aktier. Portföljen av okorrelerade tillgångar kommer att byggas upp över tid och under tiden placeras likvider från försäljning av obligationer och aktier i ett antal särskilt utvalda fonder med fokus på absolutavkastning och bedömd låg risknivå samt låg samvariation med traditionella breda tillgångsslag. Ett antal av de befintliga investeringarna i investeringsportföljen, bland annat infrastrukturinvesteringar, utvalda investeringar kopplade till försäkringsrisker, immateriella rättigheter och specialfinansiering, flyttades till denna portfölj under 2017.

Under 2017 har ett antal nya investeringar gjorts inom vad som bedöms vara okorrelerade tillgångar. Investeringar har skett inom segment som handelsrelaterad finansiering, infrastruktur- och fastighetsrelaterade tillgångar, immateriella rättigheter, försäkringsrelaterade tillgångar, skog och olika typer av strukturerade finansieringar.

Avkastningen uttryckt i svenska kronor uppgick till -0,5 (0,6) procent. Marknadsvärdet på placeringarna uppgick vid årets utgång till 15,1 (11,1) miljarder kronor. Ej utnyttjade åtaganden att investera uppgick till cirka 1,9 miljarder kronor. Den negativa avkastningen förklaras dels av att portföljen är under uppbyggnad, dels av negativt utfall för ett antal investeringar inom infrastruktur och försäkringsrisker.

Private equity Onoterade bolag

SEB förvaltar åt Gamla Liv ett diskretionärt mandat där investeringar görs hos externa förvaltare av private equity. Därtill har Gamla Liv ett antal direktinvesteringar i utvalda bolag som förvaltas av SEB. Gamla Liv har också en investering i fonden SEB Private Equity Opportunity Fund III som gör direktinvesteringar i onoterade bolag.

Sammanfattningsvis fortsatte private equity-portföljen att utvecklas mycket väl under 2017. Tillsammans genererade företagsavyttringar, omfinansieringar och utdelningar drygt 4,3 miljarder kronor i positivt kassaflöde, vilket motsvarar ca 27 procent av private equity-portföljens värde i början av året. Sett över de tre senaste åren har företagsavyttringar skett till ett värde som motsvarar drygt 90 procent av portföljens ingående värde. 2017 ersätter 2016 som det år under vilket private equity-portföljen genererat mest avyttringar sedan start. Totalt investerades cirka 3,3 miljarder kronor under 2017 i private equity-bolag, vilket innebär ett nettokassaflöde (avyttringar minus investeringar) till portföljen på cirka 1,1 miljarder kronor.

De goda förutsättningarna för att sälja företag fortsatte under 2017, trots osäkra förväntningar under inledningen av året. Osäkerheten var främst kopplad till om Kinas tillväxt skulle bromsa in kraftigt, fortsatt osäkerhet kring den nya amerikanska presidentens politik samt EUs fortsatta möjlighet att verka effektivt efter Storbritanniens utträde. Detta till trots blev 2017 ett mycket starkt år, med fortsatt hög tillväxt i Kina och dessutom positiv utveckling i Japan. Den amerikanska ekonomin visade god tillväxt

och ett expansivt företagsklimat. Även Europa uppvisade positiv utveckling. Private equity-portföljen har med nära 70 procent av marknadsvärdet allokera till USA dragit fördel av den starka företagsekonomiska utvecklingen där. Likt föregående år har intresset för att köpa högkvalitativa bolag varit mycket stort och många försäljningsprocesser har följts av både strategiska samt finansiella aktörer. Liknade scenarion utspelades i flera av de länder där portföljen har investeringar. I tillägg till investeringar baserade i USA, avyttrades företag baserade i Japan, Kina, Storbritannien, Frankrike, Tyskland och Spanien till god avkastning under året.

Det operationella värdeskapandet som står i fokus för investeringsstrategin skapade förutom värdeökningar också utrymme för fördelaktiga omfinansieringar under året. Ett bra exempel på detta är en investering i portföljen, som gjordes under hösten 2016, där två företag inom samma segment slogs samman för att utvinna synergier samt genomdriva flertalet operationella förbättringsåtgärder. Under 2017 gjorde den starka utvecklingen i bolagets resultat och lönsamhet det möjligt att strukturera om lånefinansiering, vilket ledde till en räntesänkning på över 3 procent. Därtill kunde 135 procent av det investerade kapitalet återbetalats inom cirka ett år från det att investeringen gjordes, med bibehållen ägarandel.

I tillägg till investeringen ovan, som varit en av de starkaste under 2017, har ytterligare så kallade saminvesteringar gett starka bidrag till värdeskapandet i portföljen under året. Fyra av dessa avyttrades under året till en sammanvägd avkastningsmultiplikation på 3,1 gånger investerat kapital.

Investeringsmöjligheterna i nya högkvalitativa direktinvesteringar har varit mycket goda under 2017. Tillsammans med några mycket erfarna lokala partners investerade förvaltaren i tio mogna företag (leveraged buy-out eller LBO), samt två nya tillväxtbolag (venture capital eller VC). Dessa företag är aktiva inom en rad olika sektorer som vård, mat, försäkringar, IT och service. I samtliga fall har en tydlig plan för att skapa värde och följaktligen hög förväntad avkastning identifierats. Ytterligare en gemensam nämnare är att de alla historiskt har uppvisat stabilitet under svåra makroekonomiska förhållanden.

Det enskilt största innehavet i portföljen utgörs likt föregående år av ett företag inom VC. Förvaltarens strategiska samarbete med några av de mest framgångsrika VC-firmorna i Silicon Valley har genererat ytterligare två investeringar under året. I fallet med det största innehavet, som initierades 2012, har det ökat i värde med cirka 26 gånger det investerade kapitalet. Bolaget som är ett servicebolag för framförallt små till medelstora bolag förväntas börsnoteras inom en snar framtid.

Private Equity-portföljen är väldiversifierad med tusentals underliggande portföljbolag. Den geografiska fördelningen vid årets slut var 19 procent Europa, 67 procent Nordamerika och 14 procent övriga världen. Tillgångarna fördelade sig på cirka 85 procent LBO och 15 procent VC. Portföljen utgjordes av ca 15,7 miljarder kronor i befintliga investeringar. Ännu ej utnyttjade åtaganden att investera uppgick till cirka 7,7 miljarder kronor.

Resultatet av de realiserade investeringarna var mycket tillfredställande och genererade drygt 4,3 miljarder kronor (cirka 4,2 miljarder under 2016), vilket motsvarade 2,2³⁾ gånger investerat kapital.

Noterade bolag

Investeringar i noterade bolag sker genom fonden SEB Listed Private Equity (noterade portföljer, noterade managementbolag och direktinvesteringar i noterade bolag).

Bland de innehav som gått bäst under 2017 är ett bolag inom biotech-sektorn. Bolaget erbjuder en högkvalitativ teknologi och är en så kallad "first-mover" inom sin region, vilket har gett dem en marknadsledande position. Affärsmodellen bygger på en

uppläggningsavgift som betalas i förskott samt en löpande årlig lagerhanteringsavgift, vilket medför en hög kassagenerering i bolaget. Verksamheten har utvecklats väl med en växande kundbas och en stark omsättningstillväxt.

Fondens investering i ett amerikanskt detaljhandelsbolag har också bidragit positivt till utvecklingen. Bolaget har sedan fondens inträde genomgått en förändring och effekten av bolagets ansträngningar börjar nu bli synliga. Bolaget har effektiviserat produktutbudet, fokuserat på huvudmarknaderna samt ökat kostnadskontrollen vilket har gett resultat och påverkat aktiekursen positivt.

Ett innehav som har utvecklats sämre i år är en infrastrukturleverantör till den globala olje- och gasindustrin. Bolaget levererar kritiska kommunikationstjänster och systemlösningar till avlägsen placerade riggar och plattformar. Trots en konkurrenskraftig position med höga inträdesbarriärer har ett lågt oljepris och minskad prospektering påverkat bolaget negativt.

En annan infrastrukturliknande investering är fondens senaste investering i ett bolag som designar och tillverkar skolbussar med ett fokus på miljövänliga bränslealternativ. På många håll, exempelvis USA, är bussflottan gammal och i behov av en uppgradering vilket innebär en möjlighet att ta marknadsandelar.

Sammantaget utvecklades fonden positivt under året, med flera av de managementbolag och portföljbolag som ingår i fonden som starka vinnare.

Total portföljutveckling för Private Equity

Den totala portföljutvecklingen för traditionell private equity var i lokal valuta starkt positiv för helåret med en uppgång på 10,7 (13,5) procent. Inklusive värdeutvecklingen för SEB Listed Private Equity och SEB Private Equity Opportunity Fund III blev den totala portföljutvecklingen för 2017 10,8 (13,2) procent.

Strategiska tillgångar

Strategiska tillgångar är tillgångar som har ansetts vara avsedda för ett långsiktigt innehav. Beslut angående dessa fattas av Finansdelegationen. De strategiska tillgångarna uppgick per slutet av 2017 till 11,1 (12,6) miljarder kronor varav reversslån till Trygg-Stiftelsen 11,0 (12,5) miljarder kronor.

Lånet till Trygg-Stiftelsen finansierar de aktier i SEB som stiftelsen fick i utbyte mot sina aktier i Trygg-Hansa AB i samband med SEB:s förvärv 1997 justerat för de aktier som stiftelsen senare har tecknat i SEB i nyemissioner och de aktier i SEB som stiftelsen senare har avyttrat. Lånet värderas till marknadsvärdet på dessa SEB-aktier. Avkastningen på lånet är direkt kopplad till totalavkastningen på SEB:s A aktie, en avkastning som tillfaller Gamla Liv. Gamla Liv har således en direkt exponering mot kursutvecklingen på SEB:s A aktie, men inte någon rätt att rösta för aktierna. Avkastningen på SEB:s A aktie inklusive utdelning var i svenska kronor 0,9 (1,5) miljarder kronor eller 6,4 (13,8) procent.

Inom strategiska tillgångar redovisas även utfallet av de särskilda strategiska mandaten avseende ränterisk, valutaexponering och allokering av aktier. Under 2017 var utfallet av de särskilda strategiska mandaten totalt sett negativt med cirka -80 (-204) miljoner kronor. Negativt bidrag kom från valutamandatet där främst en fullsäkring från 90-100 procent av EUR bidrog till ett negativt resultat. Ingen ränterisk eller aktierisk togs i respektive särskilda strategiska mandat under året.

Under 2017 var den sammanlagda avkastningen på de strategiska tillgångarna 5,7 (11,4) procent, huvudsakligen på grund av kursutvecklingen i SEB-aktien.

3) Avyttringsmultiplikation jämfört med investeringskostnad över ägandeperioden för de bolag som har ett värde vid årets ingång uttryckt i lokal valuta

Hållbarhetsrapport

Under hösten 2016 beslutade riksdagen om en ändring i årsredovisningslagen som innebär att stora företag ska upprätta en hållbarhetsrapport tillsammans med årsredovisningen.

Rapporteringskravet bygger på ett EU-direktiv som syftar till att göra information om hur företag arbetar med hållbarhetsfrågor mer öppen och jämförbar.

Nedan följer Gamla Livs rapportering avseende hållbarhet för år 2017. Rapporten omfattar Gamla Livförsäkringsaktiebolaget SEB Trygg Liv (publ) och dess dotterbolag. Hållbarhetsrapporten finns integrerad i delar av årsredovisningen som inte omfattas av revisionsberättelsen och anses därför vara upprättad som en rapport skild från årsredovisningen i enlighet med ÅRL 6:11.

För Gamla Liv är den mest väsentliga aspekten på hållbart företagande hur vi förvaltar försäkringstagarnas kapital samt i vilka bolag och tillgångar vi placerar i. Vår egen organisation är liten med få anställda och därför är rapporten fokuserad på hållbarhetsaspekter i vår tillgångsförvaltning och risker kopplade till våra placeringar.

Bolagets ägarstyrning och etiska riktlinjer

Gamla Liv är trots storleken på placeringssportföljen inte en betydande ägare av utländska aktier och i Sverige svarar bolagets aktieportfölj inte för mer än cirka 0,2 (0,2) procent av det samlade marknadsvärdet på Stockholmsbörsen. Gamla Liv är likväl en av de större ägarna i många svenska börsbolag, trots att portföljen är väldiversifierad. Hanteringen av detta ägande sker utifrån av Finansdelegationen fastställda riktlinjer, vilka ansluter väl till svensk kod för bolagsstyrning. Merparten av arbetet görs av SEB som förvaltare av den svenska aktieportföljen. Särskilt viktiga frågor blir föremål för behandling i styrelsen och Finansdelegationen. Ägarstyrningen utövas av SEB framför allt genom deltagande i valberedningar samt i arbetet inför och på bolagsstämmor och inte genom direkt styrelserepresentation. Detta arbete stäms löpande av med Gamla Liv.

Styrelsen har beslutat att ansluta Gamla Liv till SEB:s arbete med PRI (Principles for Responsible Investments). Principerna utgör ett övergripande ramverk och "best-practice" för ansvarsfulla investeringar och bygger på sex underliggande principer om att integrera hänsyn till frågor kopplade till miljö, sociala förhållanden och bolagsstyrning ("ESG") i analys, investeringsbeslut och ägandeskap.

Som principriktning får inte placeringar ske i aktier eller skuldförbindelser utgivna av bolag som tillverkar eller marknadsför vapen som är bannlysta enligt de tre FN konventionerna:

1. "Convention on the prohibition of development, production, stockpiling of bacteriological (biological) and toxin weapons and on their destruction",
2. "Convention on the prohibition of the use, stockpiling, production and transfer of anti-personnel mines and on their destruction"
3. "Convention on cluster munitions".

Vidare åtföljs "Treaty on the non-proliferation of nuclear weapons (NPT)" eller "Icke-spridningsavtalet om kärnvapen" från 1968, vilket medför att investeringar inte får ske i bolag som underhåller och uppdaterar kärnvapenprogram utanför de fem länder som listas i avtalet. Investering sker därmed inte i bolag som arbetar med andra länders kärnvapenprogram. Gamla Livs placeringsriktlinjer anger dessutom att placeringar som huvudprincip inte får ske i aktier i tobaksbolag.

Genomlysning och granskning av ovanstående kriterier sker två gånger per år. Styrelsen och Finansdelegationen fattar vid behov beslut om vilka företag som blir föremål för exkludering.

Gamla Livs processer för att upptäcka överträdelser mot internationella konventioner och riktlinjer kring områdena miljöansvar, arbetsrätt, mänskliga rättigheter, kontroversiella vapen samt

korruption av företag, stöds av en systematisk granskning av svenska och utländska företag, för att upptäcka eventuella överträdelser. För denna granskning svarar SEB.

Exempel på internationella konventioner och riktlinjer är FNs Global Compact och OECDs riktlinjer för multinationella företag. Gamla Liv investerar i företag som följer dessa internationella konventioner och riktlinjer. Om ett företag bryter mot riktlinjerna initieras en aktiv dialog med företaget för att förmå dem att förändra och förbättra sitt hållbarhetsarbete. Om företaget efter en rimlig tid ändå inte har åtgärdat bristerna kan Gamla Liv besluta att avyttra aktier och skuldförbindelser.

Förutom tobaksbolag har hittills 17 (17) bolag identifierats som exkluderade, där Gamla Liv inte skall ha några innehav. Detta efter en omfattande analys av SEB i enlighet med Gamla Livs riktlinjer för agerande som ägare, specifikt kopplat till miljö och etikfrågor.

Därtill finns cirka 60 bolag som inte är föremål för exkludering men där SEB vid innehav skall rapportera detta särskilt till Gamla Liv. Så långt som det är möjligt skall genomlysning av placeringar i fonder av aktier och företagsobligationer ske.

Som redogörs för under avsnittet "Aktiv och passiv förvaltning" ovan så gjordes under 2017 en omläggning av passivt förvaltade aktier i Australien, Kanada och Latinamerika till alternativa index med lägre grad av bidrag till växthuseffekten. Sedan tidigare har omläggning av passiv förvaltning avseende aktier i USA, Europa samt Asien ex Japan skett på liknande sätt. Omläggning av passivt förvaltade svenska aktier mot koldioxidreducerande index pågår och förväntas implementeras under 2018.

Aktieportföljens koldioxidavtryck

Syftet med att mäta koldioxidavtryck är att bidra till ett ökat fokus mot växthusgasutsläpp genom mer transparens och påverka näringslivet till ökad rapportering och bättre datakvalitet som ytterst leder till reducerade utsläpp av växthusgaser.

Utsläppen av växthusgaser mäts i termer av koldioxidekvivalenter (CO₂e). Det är en måttenhet som gör det möjligt att mäta olika växthusgaser på samma sätt. Genom att uttrycka utsläppen av en viss växthusgas i CO₂e anges hur mycket koldioxid som skulle krävas för att ge samma klimatpåverkan. Det redovisade nyckeltalet mäter aktieportföljens koldioxidavtryck i förhållande till portföljbolagens intäkter (nettoomsättning). Det kan ses som ett mått på hur koldioxideffektiva bolagen i aktieportföljen är. Nyckeltalet visar hur många ton koldioxidekvivalenter (CO₂e) som bolagen i den aktuella portföljen släpper ut per miljon kronor i intäkt. Nyckeltalet redovisas som ton CO₂e per MSEK.

	Ton CO ₂ e/MSEK 2017-12-31	Ton CO ₂ e/MSEK 2016-12-31
Gamla Livs aktieportfölj	10,2	9,3
Globalt aktieindex ¹⁾	25,6	24,6

1) MSCI ACWI

Redovisningen baseras på uppgifter om aktieportföljens innehav och marknadsvärde per den 31 december 2017. Detta är andra gången Gamla Liv genomför en mätning av koldioxidavtrycket och beräkningarna avses fortsätta ske årligen via den externa leverantören, MSCI.

Utsläppsmätningarna följer den globala redovisningsstandarden GHG-protokollet²⁾ och baseras på senast tillgängliga koldioxiddata för direkta (Scope 1) och indirekta (Scope 2) utsläpp i samband med förbrukning av energi. Enligt rekommendation från Svensk Försäkring bör beräkningen grundas på en så kallad täckningsgrad om minst 75 procent av marknadsvärdet, dvs. beräkningarna bör bygga på utsläppsdata för minst 75 procent av marknadsvärdet av aktieinnehaven. Täckningsgraden för Gamla Livs aktieportfölj har varit hela 95,2 (94,5) procent. Som kan utläsas från tabellen ovan är nyckeltalet för Gamla Livs aktieportfölj väsentligt lägre än det globala aktieindexet.

Det bör beaktas att nyckeltalet visar en ögonblicksbild av hur aktieportföljens växthusgasutsläpp ser ut. Värdet kommer att variera i takt med att portföljbolagens utsläpp respektive intäkter förändras, men även då förvaltaren köper eller säljer aktier i portföljen. Även växelkursförändringar påverkar mätningen.

Fastighetsförvaltningen

Miljöarbetet inom fastighetsförvaltningen sker kontinuerligt och fokus ligger bland annat på att minska effektuttag för el och fjärrvärme. Hundra procent av elen till fastigheterna är upphandlad enligt Bra Miljöval. Det långsiktiga arbetet med att miljöklassa fastigheterna enligt miljöcertifieringssystemen Miljöbyggnad, BREEAM-In-Use och Green Building har fortsatt. Per årsskiftet var cirka 29 (25) procent av ytan i fastighetsportföljen miljöklassad. Ansökan om miljöklassning har skett för fler fastigheter, men handläggningstider för att få godkända licenser har blivit längre. Fastighetsportföljen deltar i GRESB (Global Real Estate Sustainability Benchmark) vilket är ett världsomspännande index som mäter fastighetsägares arbete med hållbarhetsfrågor. GRESB används som ett stöd och mätverktyg för att ständigt förbättra det fortsatta miljöarbetet.

2) GHG-protokollet (Greenhouse Gas Protocol Corporate Standard) är den vanligaste redovisningsstandarden för att beräkna utsläpp av växthusgaser. Metodiken i GHG-protokollet används av bland andra CDP, Global Reporting Initiative (GRI), WWF:s Climate Savers, EU:s system för utsläppshandel, The Climate Registry (USA) och USA EPA Climate Leaders (USA).

Revisorns yttrande avseende den lagstadgade hållbarhetsrapporten

Det är styrelsen som har ansvaret för hållbarhetsrapporten på sidorna 18-19 och för att den är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen.

Vår granskning har skett enligt FARs rekommendation RevR 12 Revisorns yttrande om den lagstadgade hållbarhetsrapporten. Detta innebär att vår granskning av hållbarhetsrapporten har en annan inriktning och en väsentligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt International Standards on Auditing och god revisionsred i Sverige har. Vi anser att denna granskning ger oss tillräcklig grund för vårt uttalande.

En hållbarhetsrapport har upprättats.

Stockholm den 24 april 2018
PricewaterhouseCoopers AB

Peter Nyllinge
Auktoriserad revisor

Mårten Asplund, KPMG
Auktoriserad revisor

Förvaltnings- berättelse

Styrelsen och verkställande direktören för Gamla Livförsäkringsaktiebolaget SEB Trygg Liv (publ) avger härmed årsredovisning för bolagets verksamhetsår 2017-01-01–2017-12-31.

Organisation

Gamla Livförsäkringsaktiebolaget SEB Trygg Liv (publ) ("Gamla Liv") är ett dotterbolag till SEB Life and Pension Holding AB, org.nr 556201-7904, Stockholm, vilket är ett dotterbolag till Skandinaviska Enskilda Banken AB (publ), org.nr 502032-9081, Stockholm ("SEB").

För att säkra försäkringstagarnas inflytande har Gamla Liv en unik konstruktion genom Trygg-Stiftelsens ägarandel. Inflytandet baseras dels på ägande, dels på särskilda regler för sammansättningen av styrelsen i Gamla Liv. Vart femte år erbjuds försäkringstagarna, enligt ett rullande schema, att rösta på kandidater till Trygg-Stiftelsens Fullmäktige. Fullmäktigeråden är själva försäkringstagare i Gamla Liv. Fullmäktige utser styrelsen för Trygg-Stiftelsen.

Trygg-Stiftelsen:

- äger en av sammanlagt 250 aktier i Gamla Liv
- har rätt att utse två styrelseledamöter i Gamla Liv och att tillsammans med SEB utse ordföranden i styrelsen som består av fem ledamöter
- har rätt att utse majoriteten av ledamöterna samt ordföranden i Finansdelegationen

Finansdelegationen, där företrädare för försäkringstagarna är i majoritet, ansvarar för beslut som rör bolagets kapitalförvaltning.

Verksamhet

Bolagets verksamhet avser traditionell försäkring och bedrivs enligt ömsesidiga principer, med försäkringstagarna genom Trygg-Stiftelsen som beslutande part i för verksamheten väsentliga frågor. Det innebär att bolaget inte är vinstutdelande samt att majoritetsägaren inte har bestämmande inflytande avseende utformningen av Gamla Livs finansiella och operativa strategier. Av dessa skäl konsolideras inte bolaget i SEB Life and Pension Holding-koncernen och inte heller i SEB-koncernen. Verksamheten i Gamla Liv består väsentligen av två grenar, avgiftsbestämd traditionell tjänstepensionsförsäkring och individuell traditionell försäkring. Närmare upplysningar om verksamhetsgrenarnas resultat återfinns i resultatanalysen på sida 34.

Sedan 1997 är bolaget stängt för nyteckning. Bolaget tillförs årliga premier avseende avtal som var ingångna innan nyteckningen upphörde.

Allmänt

Gamla Liv har sedan 1999 ett långsiktigt avtal med SEB Pension och Försäkring AB ("PFAB"), enligt vilket PFAB har som uppdrag att utföra försäkringsadministration åt Gamla Liv. Avtalet gäller till och med år 2066. Avtalets längd ska sörja för kontinuitet och säkerställa administration till en låg kostnad. PFAB innehar också uppdraget att sköta Gamla Livs riskkontroll och, till och med 31 augusti 2017, kontroll av regelefterlevnad samt internrevision. Från och med 1 september 2017 har personer inom funktionerna för kontroll av regelefterlevnad och internrevision blivit anställda i Bolaget.

SEB innehar uppdraget att sköta stora delar av Gamla Livs kapitalförvaltning och administration av hela placeringsportföljen. Avtal om detta gäller till och med 2066. Det kan dock sägas upp till slutet av år 2019, 2020 eller 2021. Nuvarande avtal omförhandlades senast under 2015 och gäller från 1 januari 2016. Ytterligare information om avtalen finns i not 3 Upplysningar om närståendeavtal.

Gamla Livs styrelse beslutar, på förslag från ersättningskommittén, om ersättning och andra villkor för verkställande direktören. Se vidare not 38 Löner och ersättningar.

Koncernens resultat avviker inte i någon större utsträckning från moderbolagets. Skillnaden utgörs av de fastighetsförvaltande dotterbolagens verksamheter.

I översikten på sida 23 redogörs för koncernens resultat och ekonomiska ställning per 2017-12-31.

Utveckling och händelser i sammanfattning

Gamla Liv har en finansiell styrka som medger betydande placeringar i tillgångar såsom aktier och fastigheter med högre förväntad avkastning än riskfria placeringar. Över tiden har detta gett en god avkastning till försäkringstagarna. Under 2017 gav placeringarna en totalavkastning på 6,9 (7,8) procent. Avkastningen förklaras främst av betydande uppgångar på noterade och onoterade aktier samt fastigheter. Den strategiska tillgången reverslån till Trygg-Stiftelsen (vilket lån varierar i värde med kursutvecklingen på SEB:s A-aktie) gav positiv avkastning. Öppen valutaexponering gav negativ avkastning, främst på grund av att den amerikanska dollarn försvagades mot den svenska kronan. Totalavkastningen på 6,9 procent var högre än genomsnittet för de svenska livbolagen.

Ägarstruktur

Händelser efter räkenskapsårets utgång samt förväntningar om framtiden

Under de två första månaderna 2018 har världens aktiemarknader utvecklats svagt negativt. Aktier tillväxtländer har utvecklats bättre än aktier utvecklade länder. Samtidigt har de längre marknadsräntorna stigit något. Totalavkastningen i bolaget per sista februari var 0,6 procent. Den kollektiva konsolideringsgraden sjönk från 115 vid årsskiftet till 114 procent per den sista februari. Återbäringsräntan är oförändrat 10 procent.

Kommentarer till resultatet, koncernen Premieinkomst

Premieinkomsten för egen räkning uppgick till 583 (623) Mkr. Då bolaget är stängt för nyteckning minskar premieinkomsten, med normal omfattning av annullationer och i takt med att försäkringsavtalen successivt löper ut.

Kapitalavkastning

Sammantaget uppgick kapitalavkastningen, netto till 12 269 (13 146) Mkr. Per 31 december 2017 uppgick placeringarna enligt balansräkningen till 180 897 (178 932) Mkr. Totalavkastningen på koncernens förvaltade kapital uppgick till 6,9 (7,8) procent.

Försäkringsersättningar

Försäkringsersättningar för egen räkning på -4 091 (-4 293) Mkr består dels av utbetald ersättning med -4 233 (-4 259) Mkr, dels av en förändring i avsättning för oreglerade skador på 142 (-34) Mkr. Bolaget är stängt för nyteckning, beståndet minskar och åtagandena realiserar som förväntat.

Förändring av livförsäkringsavsättning

Bolagets försäkringsåtaganden realiserar som förväntat. Värderingen av åtagandena i livförsäkringsavsättning varierar däremot kraftigt på grund av dels ändringar i reglerna för hur dessa ska värderas, dels med de marknadsräntor som reglerna beror av och eftersom åtagandena har lång löptid. Förändring av livförsäkringsavsättning uppgick till 474 (-708) Mkr. Förändrade diskontingsräntor bidrog med cirka 2 100 Mkr, varibland anpassning av antagandet om framtida avkastningsskatt.

Driftskostnader

Driftskostnaderna i försäkringsrörelsen uppgick till -176 (-181) Mkr. Eftersom bolaget är stängt för nyteckning sker ingen aktivering av förutbetalda anskaffningskostnader. Förvaltningskostnadsprocenten blev 0,10 (0,10) procent.

Övriga tekniska kostnader

Avkastningsskatt, efter avräknad kupongsskatt, uppgick till -158 (-191) Mkr. Minskningen mot 2016 beror främst på att räntesatsen minskade mellan 2016 och 2017.

Skatter

Inkomstskatt uppgick till -332 (-116) Mkr varav uppskjuten skatt -181 (-96) Mkr. Ökningen av uppskjuten skatt mot 2016 beror främst på ökade realiserade värdeförändringar på fastigheter i Gamla Livs fastighetsdotterbolag.

Resultat

Årets resultat uppgick till 8 568 (8 281) Mkr.

Tjänstepension

Bolaget har klassificerat verksamheten för tjänstepensionsförsäkring utifrån de för livförsäkringsrörelse tillåtna försäkringsklasserna för försäkringsavtal som har samband med yrkesutövning. Tjänstepensionsförsäkring är typiskt försäkringsavtal avseende ålders-, sjuk- och efterlevandepension vilka tryggar tjänstepensionsutfästelser som följd av anställning och där arbetsgivaren är försäkringstagare.

Exempel på vad bolaget inte har klassificerat som tjänstepensionsförsäkring är enskilda näringsidkares pensionsförsäkringar, tjänstegrupplivförsäkringar och företagsägda kapitalförsäkringar som pantsätts till anställda för att säkerställa löfte om direktpension.

Kollektiv konsolidering

Den kollektiva konsolideringen utgör skillnaden mellan marknadsvärdet av nettotillgångarna (de tillgångsvärden som försäkringstagarna har anspråk på) och till försäkringstagarna fördelade tillgångsvärden (försäkringskapitalen). Den kollektiva

Ekonomisk översikt, koncernen ¹⁾

	2017	2016	2015	2014	2013
Resultat, Mkr					
Premieinkomst, f.e.r.	583	623	664	899	1 025
Kapitalavkastning, netto	12 269	13 146	8 001	17 338	17 544
Försäkringsersättningar, f.e.r.	-4 091	-4 293	-4 165	-4 159	-4 088
Driftskostnader, f.e.r.	-176	-181	-205	-193	-211
Tekniskt resultat	8 900	8 396	6 942	5 424	26 083
Årets resultat	8 568	8 281	6 854	5 360	25 996
Ekonomisk ställning, Mkr					
Placeringsstillgångar	180 897	178 932	174 268	183 470	164 167
Försäkringstekniska avsättningar	84 054	84 670	83 925	87 162	79 447
Konsolideringskapital, Mkr					
Eget kapital	94 566	92 222	89 681	87 714	86 678
Uppskjuten skatteskuld	698	517	439	407	381
	95 264	92 739	90 120	88 121	87 059
Nyckeltal, livförsäkringsrörelsen ²⁾					
Kollektiv konsolideringsgrad, procent ³⁾	115	114	117	124	120
Förvaltningskostnadsprocent ⁴⁾	0,10	0,10	0,12	0,11	0,13
Administrationskostnadsprocent, sparprodukter ⁵⁾	0,07	0,07	0,08	0,08	0,09
Administrationskostnadsprocent, riskprodukter ⁶⁾	20,8	21,5	26,5	26,6	22,4
Nyckeltal, kapitalförvaltning ²⁾					
Direktavkastning placeringar, procent ⁷⁾	2,4	2,1	2,3	2,4	2,6
Totalavkastning placeringar, procent ⁸⁾	6,9	7,8	4,5	10,6	11,3
Nyckeltal, Solvens 1					
Kapitalbas för företaget, Mkr	-	-	87 876	86 222	84 224
Erforderlig solvensmarginal för företaget, Mkr ⁹⁾	-	-	3 524	3 450	3 368
Kapitalbas för försäkringsgruppen, Mkr ¹⁰⁾	-	-	12 936	12 873	11 788
Erforderlig solvensmarginal för försäkringsgruppen, Mkr ¹⁰⁾	-	-	9 604	9 665	8 911
Solvenskvt ¹¹⁾	-	-	25,0	23,7	25,0
Solvensgrad, procent ¹²⁾	-	-	203	197	203

Nyckeltal, Solvens ¹³⁾

	2017-12-31	2016-12-31	2016-01-01
Kapitalbas för företaget, Mkr ⁷⁾	94 761	92 849	90 176
Primärkapital för företaget, Mkr ⁷⁾	94 761	92 847	90 176
Solvenskapitalkrav för företaget (SCR), Mkr ⁷⁾	36 250	29 860	27 019
Minimikapitalkrav för företaget (MCR), Mkr ⁷⁾	9 063	7 465	6 755
Solvenskvt för företaget (SCR) ⁷⁾	2,6	3,1	3,3
Solvenskvt för företaget (MCR) ⁷⁾	10,5	12,4	13,4
Kapitalbas för försäkringsgruppen, Mkr	50 779	44 488	41 411
Primärkapital för försäkringsgruppen, Mkr	48 204	44 484	41 400
Solvenskapitalkrav för försäkringsgruppen (SCR), Mkr	43 160	36 280	33 220
Minimikapitalkrav för försäkringsgruppen (MCR), Mkr	2 883	10 140	9 310
Solvenskvt för försäkringsgruppen (SCR)	1,2	1,2	1,3
Solvenskvt för försäkringsgruppen (MCR)	4,4	4,4	4,4

1) Koncernen sammanfaller i allt väsentligt med moderbolaget varför separat översikt för moderbolaget ej upprättas.

2) Nyckeltalen gäller endast moderbolaget då motsvarande för koncernen inte är aktuellt.

3) Verkligt värde på tillgångarna i förhållande till bolagets totala åtaganden, det vill säga garanterade och inte garanterade, multiplicerat med 100. Detta gäller återbäringsberättigade avtal.

4) Relationen mellan driftskostnader, inklusive skaderegleringskostnader, i försäkringsrörelsen och genomsnittligt verkligt värde på placeringstillgångar, inklusive kassa och bank.

5) Relationen mellan administrationskostnader, inklusive skaderegleringskostnader, för sparförsäkringsprodukter och genomsnittligt totalt förvaltad kapital.

6) Relationen mellan administrationskostnader, inklusive skaderegleringskostnader, för riskförsäkringsprodukter och betald premieinkomst för dessa produkter. Premierabatter som har lämnats i varierande omfattning ingår inte.

7) Placeringsgarnas direktavkastning i procent av genomsnittet av verkligt värde på placeringarna, inklusive upplupna räntor, vid årets början och vid årets slut.

8) Till skillnad från de redovisningsprinciper som tillämpas i de finansiella rapporterna redovisas totalavkastningen i enlighet med Svensk Försäkrings rekommendation.

9) Utgör lagkrav på minsta nivå för kapitalbasen. Nivån beräknas efter verksamhetens art och omfattning och uppgår i huvudsak till 4 procent av de försäkringstekniska avsättningarna.

10) Försäkringsgruppen utgörs av de försäkringsbolag inom SEB som ägs av SEB Life and Pension Holding AB, vilket är ett försäkringsholdingföretag.

11) Relationen mellan kapitalbasen och erforderlig solvensmarginal.

12) Summan av försäkringstekniska avsättningar och kapitalbas i relation till försäkringstekniska avsättningar.

13) Bolaget har valt att tillämpa övergångsregler som innebär att äldre bestämmelser används enligt försäkringsrörelselagens (FRL) solvensregler (Solvens 1) på tjänstepensionsverksamheten medan övrig verksamhet beräknas enligt Solvens 2.

konsolideringen kan också uttryckas som de tillgångsvärden som tillhör försäkringstagarna men som ännu inte allokerats till försäkringsavtalen.

Den kollektiva konsolideringen framkommer inte i balansräkningen. Försäkringskapitalen är endast en beräkningsbas för att fördela bolagets vinstmedel skäligt mellan försäkringstagarna. Den kollektiva konsolideringen var vid årets utgång 23,2 (22,0) Mdkr. Marknadsvärdet av nettotillgångarna utgjorde 115 (114) procent av fördelade tillgångsvärden.

Bolagets mål är att konsolideringsgraden ska vara 100–115 procent, vilket innebär att ett visst överskott ska fungera som en buffert mellan år med sämre respektive bättre utveckling på kapitalmarknaden. Kapitalavkastningen har under en följd av år överträffat gjorda prognoser.

Återbäringsränta

Återbäringsränta är den ränta med vilken försäkringens totala värde förräntas, före skatt och avgifter. Försäkringstagarnas anspråk på bolaget delas upp i två delar. Den ena delen är garanterad i avtal och består av utfästa försäkringsbelopp och i förekommande fall avtalade löpande premier. Dessa belopp motsvarar indirekt en garanterad förräntning (mellan två och fem procent beroende på när försäkringen tecknades) och den förändras inte av en höjning eller sänkning av återbäringsräntan. Den andra delen av fordringen utgör anspråk i bolagets vinstmedel och är inte garanterad.

Den kapitalavkastning som bolaget uppnår tillkommer försäkringstagarna huvudsakligen genom återbäringsränta. Återbäringsräntan är en utjämnning av kapitalavkastningen och ska över en längre tidshorisont vara lika hög som kapitalavkastningen.

Nedan redovisas den genomsnittliga återbäringsräntan under perioden 2013–2017.

Återbäringsränta före skatt och driftskostnader					Procent	
2017	2016	2015	2014	2013	Genomsnitt	
7,8	10,0	14,0	9,0	5,4	9,2	

Återbäringsräntan var vid årets början fyra procent. Den 1 april höjdes räntan till sju procent och den 1 juli till 10 procent. Under året har den genomsnittliga återbäringsräntan, före skatt och avdrag för generella driftskostnader, varit 7,8 (10,0) procent. Avdrag för generella driftskostnader görs med 0,1 respektive 0,5 procentenheter för försäkringar tecknade före respektive efter den 1 januari 1997.

Den avkastningsskatt som bolaget är skyldigt att betala bestäms av statslåneräntan från föregående år och fördelas på försäkringstagarna genom en sänkning av återbäringsräntan, med olika regler för kapital- och pensionsförsäkring. För pensionsförsäkringar sänktes återbäringsräntan med 0,08 (0,09) procentenheter och för kapitalförsäkring med 0,38 (0,42) procentenheter.

Solvens

Solvens 2 som trädde i kraft 2016 är det nya regelverk för försäkringsföretag som beslutats inom EU och som ska ersätta ett antal tidigare direktiv och regler. Syftet är att harmonisera regler om bolagsstyrning, kapitalkrav och riskhantering för att underlätta genomsyn och jämförbarhet, säkerställa bolagens förmåga att möta sina förpliktelser och därmed öka skyddet för försäkringstagarna.

Solvens 2 innebär bland annat att bolagens kapitalbehov ska baseras på de risker som verksamheten faktiskt är utsatt för, i stället för som tidigare väsentligen en fast procentsats på företagens försäkringstekniska avsättningar, kombinerat med detaljerade regler kring skuldtäckning. Alla risker ska beaktas, det vill säga risken att tillgångarna faller i värde, risken att avsättningarna ökar samt risker förknippade med den löpande verksamheten. Företagets motståndskraft mot plötsliga förändringar i tillgångsvärden och skulder ska stresstestas efter de krav som det nya regelverket anger och därigenom kommer man fram till hur mycket kapital verksamheten kräver. Därtill ställs ökade krav på styrelsen att säkerställa god riskhantering och en betydligt mer omfattande rapportering till myndigheter och allmänhet.

Bolagets styrelse beslutade i december 2015 att, i enlighet med övergångsregler till den svenska Solvens 2-lagstiftningen, tillämpa äldre bestämmelser av försäkringsrörelselagens (FRL) solvensregler (Solvens 1) på tjänstepensionsverksamheten. Övergångsreglerna förväntas fortfarande gälla till åtminstone utgången av 2019.

Den svenska tillsynsmyndigheten på försäkringsområdet, Finansinspektionen, har sedan flera år som ett komplement till det lagstadgade kapitalkravet använt ett mer riskbaserat kapitalkrav, "Trafikljuset". Det är att betrakta som ett tillsynsverktyg eftersom det saknar kvantitativt lagstöd, men har likväl blivit normgivande i branschen. Trafikljuset utgår i korthet från att bolagets kapital ska vara tillräckligt för att på ett års sikt möta 99,5 procent av alla tänkbara möjliga utfall av de risker som bolaget är exponerat mot. Det inbegriper finansiella risker, försäkrings- och driftskostnadsrisker. Då Gamla Liv använder sig av övergångsregler enligt ovan sker fortfarande rapportering enligt trafikljussystemet avseende bolagets tjänstepensionsverksamhet.

Risker och osäkerhetsfaktorer

Bolagets affärsverksamhet, bestående av försäkringsrörelse och finansförvaltning, ger upphov till olika risker som kan påverka bolagets resultat och finansiella ställning. Några risker är direkt hänförliga till vald affärsstrategi, som strategiska och politiska risker, medan andra är hänförliga till specifika områden såsom försäkringsrisker, finansiella risker samt olika operativa risker. Strategiska risker är förändringar i marknaden, förändringar i skattelagstiftning och övrig lagstiftning, ryktesrisk och liknande risker. Försäkringsrisk inom livförsäkring är bland annat de risker som uppstår i och med åtaganden att försäkra enskilda personers liv och hälsa. Den största risken är att bolaget långsiktigt inte uppnår en kapitalavkastning som motsvarar ställda nominella och reala förpliktelser.

Förändringar i marknadsräntan, tillsammans med aktiekursrisken, är de två enskilda faktorer som har störst påverkan på värdet av bolagets placeringstillgångar och i det förstnämnda även försäkringsåtaganden. Detta hanteras inom bolagets arbete med matchning av tillgångar och skulder. Kapitalförvaltningens uppgift är främst att placera kapitalet så att högsta avkastning uppnås till en rimlig och acceptabel risk. För att ha god kontroll på den övergripande risknivån för bolaget, styrs risken i placeringarna med utgångspunkt från bolagets solvenssituation.

De operativa riskerna kan delas upp i processrisker kopplade till bolagets administrativa rutiner, legala risker, bedrägeririsker, IT-risker och katastrofrisker vilka kan leda till direkta eller indirekta förluster.

Styrelsen fastställer de riktlinjer som ska gälla för riskkapit, riskrapportering, intern kontroll och uppföljning. Styrelsen behandlar väsentliga finansiella ärenden, vilket bland annat innebär att den behandlar viktiga aspekter från risksynpunkt samt beslutar om den långsiktiga riskstrategin. Styrelsen har också fastställt riktlinjer för de fyra centrala funktioner som ska finnas enligt Solvens 2-regelverket.

Ytterligare information om mål, metoder, riskexponering, de centrala funktionerna samt känslighet för risker återfinns i not 2 Upplysningar om risker.

Hållbarhetsrapport

Hållbarhetsrapporten finns integrerad i delar av årsredovisningen som inte omfattas av revisionsberättelsen och anses därför vara upprättad som en rapport skild från årsredovisningen i enlighet med ÅRL 6:11. Hållbarhetsrapporten återfinns på sidorna 18-19 i detta tryckta dokument. Vår affärsmodell finns beskriven på sida 1. Hållbarhetsrapporten har överlämnats till revisorn samtidigt som årsredovisningen.

Förslag till resultatdisposition

Styrelsen och verkställande direktören föreslår att årets överskott, 8 007 673 850 kronor, tillförs konsolideringsfonden.

►► Se not 41.

Föreslagen resultatdisposition för respektive försäkringsgren framgår av resultatanalysen på sidan 34.

Resultatet av årets verksamhet och bolagets ställning per 31 december 2017 framgår av efterföljande resultat- och balansräkningar för moderbolaget och koncernen med därtill fogade kommentarer.

Finansiella rapporter

A close-up, shallow depth-of-field photograph of a person's hand typing on a laptop keyboard. The background is filled with soft, out-of-focus bokeh lights in warm tones of orange and yellow, suggesting an indoor setting with decorative lighting. The text 'Finansiella rapporter' is overlaid in a bold, black, sans-serif font on the left side of the image.

Resultaträkning

	Not	Moderbolaget		Koncernen	
		2017	2016	2017	2016
Mkr					
TEKNISK REDOVISNING AV LIVFÖRSÄKRINGSRÖRELSEN					
Premieinkomster, f.e.r.					
Premieinkomst (före avgiven återförsäkring)	4	583	623	583	623
Premier för avgiven återförsäkring		-	-	-	-
		583	623	583	623
Kapitalavkastning, intäkter	5	9 888	11 542	10 215	11 881
Orealiserade vinster på placeringstillgångar	6	6 042	4 155	6 816	4 151
Övriga tekniska intäkter		1	1	1	1
Försäkringsersättningar, f.e.r.					
Utbetalda försäkringsersättningar					
Före avgiven återförsäkring	7	-4 233	-4 259	-4 233	-4 259
Förändring i Avsättning för oreglerade skador					
Före avgiven återförsäkring		142	-34	142	-34
		-4 091	-4 293	-4 091	-4 293
Förändring i Livförsäkringsavsättning		474	-708	474	-708
Driftskostnader, f.e.r.	8	-176	-181	-176	-181
Kapitalavkastning, kostnader	9	-3 260	-2 141	-3 444	-2 271
Orealiserade förluster på placeringstillgångar	10	-1 318	-615	-1 318	-615
Övriga tekniska kostnader		-1	0	-160	-192
Livförsäkringsrörelsens tekniska resultat		8 142	8 383	8 900	8 396
ICKE-TEKNISK REDOVISNING					
Livförsäkringsrörelsens tekniska resultat		8 142	8 383	8 900	8 396
Övriga intäkter		0	1	0	1
Övriga kostnader		0	0	0	0
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt / Resultat före skatt		8 142	8 384	8 900	8 397
Bokslutsdispositioner		60	-	-	-
Resultat före skatt		8 202	8 384	8 900	8 397
Avkastningsskatt och kupongskatt	13	-158	-191	-	-
Inkomstskatt	13	-36	-19	-332	-116
Årets resultat		8 008	8 174	8 568	8 281

Rapport över totalresultat

		Moderbolaget		Koncernen	
		2017	2016	2017	2016
Mkr					
Årets resultat		8 008	8 174	8 568	8 281
Övrigt totalresultat					
Poster som inte ska återföras i resultaträkningen		-	-	-122	-50
Poster som senare kan återföras i resultaträkningen		-	-	-	-
Skatt på poster i övrigt totalresultat		-	-	-	-
Årets totalresultat		8 008	8 174	8 446	8 231

Balansräkning

Mkr	Not	Moderbolaget		Koncernen	
		2017	2016	2017	2016
TILLGÅNGAR					
Placeringstillgångar					
Byggnader och mark / Förvaltningsfastigheter	40	29 131	27 084	33 521	31 622
Placeringar i koncernföretag och intresseföretag					
Aktier och andelar i koncernföretag	14	2 768	2 524	-	-
Aktier och andelar i intresseföretag		0	0	225	214
		2 768	2 524	225	214
Andra finansiella placeringstillgångar	20, 21				
Aktier och andelar	16	102 914	100 706	102 914	100 706
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	17	31 466	33 033	31 466	33 033
Pantsatta finansiella placeringstillgångar	17, 37	1 065	0	1 065	0
Övriga lån	18	11 077	12 564	11 077	12 564
Derivat	19	629	793	629	793
		147 151	147 096	147 151	147 096
		179 050	176 704	180 897	178 932
Fordringar					
Uppskjuten skattefordran		-	2	-	33
Aktuell skattefordran		52	523	52	523
Övriga fordringar	23	910	339	1 866	380
		962	864	1 918	936
Andra tillgångar					
Kassa och bank / Likvida medel		936	1 832	1 196	2 070
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter					
Upplupna ränte- och hyresintäkter	24	357	369	357	369
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	25	3	9	9	11
		360	378	366	380
SUMMA TILLGÅNGAR		181 308	179 778	184 377	182 318

Mkr	Not	Moderbolaget		Koncernen	
		2017	2016	2017	2016
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER					
Eget kapital					
Aktiekapital ¹⁾		25	25	25	25
Konsolideringsfond / balanserat resultat		85 792	83 720	85 973	83 916
Årets resultat		8 008	8 174	8 568	8 281
		93 825	91 919	94 566	92 222
Obeskattade reserver					
Periodiseringsfond		124	184	-	-
Försäkringstekniska avsättningar, före avgiven återförsäkring					
Livförsäkringsavsättning	26	83 154	83 628	83 154	83 628
Avsättning för oreglerade skador	27	900	1 042	900	1 042
		84 054	84 670	84 054	84 670
Skulder					
Skulder avseende direkt försäkring	28	23	15	23	15
Skulder avseende återförsäkring	29	3	1	3	1
Derivat	19	947	1 672	947	1 672
Uppskjuten skatteskuld		19	20	698	517
Aktuell skatteskuld		102	-	103	2
Övriga skulder	30	1 883	948	3 625	2 838
		2 977	2 656	5 399	5 045
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	31	328	349	358	381
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		181 308	179 778	184 377	182 318

1) Antal aktier framgår av "Rapport över förändringar i eget kapital" på nästa sida.

Rapport över förändringar i eget kapital

MODERBOLAGET

Allt eget kapital klassas som bundet. Allt eget kapital (utom aktiekapital) tillförs konsolideringsfond. Inget är utdelningsbart. Aktiekapitalet är

fördelat på 250 aktier med ett nominellt värde av 100 000 kr per aktie. Årets resultat överensstämmer med totalresultatet.

2017 Mkr	Konsolideringsfond			Årets resultat	Totalt
	Aktiekapital	Allokerat	Ej allokerat		
Ingående eget kapital	25	61 707	22 013	8 174	91 919
Disposition av föregående års resultat			8 174	-8 174	0
Totalresultat:					
Årets resultat				8 008	8 008
Övrigt totalresultat		-	-	-	-
Årets totalresultat				8 008	8 008
Utbetald återbäring		-6 049			-6 049
Tilldelad återbäring		-53			-53
Omföring		6 969	-6 969		0
Utgående eget kapital	25	62 574	23 218	8 008	93 825

2016 Mkr	Konsolideringsfond			Årets resultat	Totalt
	Aktiekapital	Allokerat	Ej allokerat		
Ingående eget kapital	25	57 333	24 972	7 105	89 435
Disposition av föregående års resultat			7 105	-7 105	0
Totalresultat:					
Årets resultat				8 174	8 174
Övrigt totalresultat					
Årets totalresultat				8 174	8 174
Utbetald återbäring		-5 654			-5 654
Tilldelad återbäring		-36			-36
Omföring		10 064	-10 064		0
Utgående eget kapital	25	61 707	22 013	8 174	91 919

KONCERNEN

Aktiekapitalet är fördelat på 250 aktier med ett nominellt värde av 100 000 kr per aktie.

2017 Mkr	Konsolideringsfond			Årets resultat	Totalt
	Aktiekapital	Allokerat	Ej allokerat		
Ingående eget kapital	25	61 903	22 013	8 281	92 222
Disposition av föregående års resultat			8 281	-8 281	0
Totalresultat:					
Årets resultat				8 568	8 568
Övrigt totalresultat			-122	-	-122
Årets totalresultat			-122	8 568	8 446
Utbetald återbäring		-6 049			-6 049
Tilldelad återbäring		-53			-53
Omföring		6 954	-6 954		0
Utgående eget kapital	25	62 755	23 218	8 568	94 566

2016 Mkr	Balanserat resultat			Årets resultat	Totalt
	Aktiekapital	Allokerat	Ej allokerat		
Ingående eget kapital	25	57 830	24 972	6 854	89 681
Disposition av föregående års resultat			6 854	-6 854	0
Totalresultat:					
Årets resultat				8 281	8 281
Övrigt totalresultat			-50	-	-50
Årets totalresultat			-50	8 281	8 231
Utbetald återbäring		-5 654			-5 654
Tilldelad återbäring		-36			-36
Omföring		9 763	-9 763		0
Utgående eget kapital	25	61 903	22 013	8 281	92 222

Kassaflödesanalys

Mkr	Not	Moderbolaget		Koncernen	
		2017	2016	2017	2016
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN					
Resultat före skatt		8 202	8 384	8 900	8 397
Justering för poster som inte ingår i kassaflödet	1	-8 728	-9 488	-9 600	-9 578
Betald skatt	2	380	-447	711	-25
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändring av den löpande verksamhetens tillgångar och skulder		-146	-1 551	11	-1 206
Kassaflöde från förändring av den löpande verksamhetens tillgångar och skulder					
Utbetalt från konsolideringsfond		-6 049	-5 654	-6 049	-5 654
Placeringsstillgångar	3	5 653	5 673	6 966	5 623
Åkta återköpsavtal		1 065	-300	1 065	-300
Rörelsefordringar och rörelseskulder	4	-1 419	122	-2 745	-221
		-750	-159	-763	-552
Kassaflöde från den löpande verksamheten	5	-896	-1 710	-752	-1 758
Kassaflöde från investeringsverksamheten		0	0	0	0
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		0	0	0	0
Periodens kassaflöde		-896	-1 710	-752	-1 758
Likvida medel vid årets början		1 832	3 542	2 070	3 878
Valutakursdifferens på likvida medel		-	-	-122	-50
Periodens kassaflöde		-896	-1 710	-752	-1 758
Likvida medel vid årets slut	6	936	1 832	1 196	2 070

Mkr	Moderbolaget		Koncernen	
	2017	2016	2017	2016
Not 1				
Justering för poster som inte ingår i kassaflödet				
Premieinkomst i form av tilldelad återbäring	53	36	53	36
Realisationsresultat vid avyttring av placeringstillgångar	5 611	7 994	5 647	8 024
Orealiserade värdeförändringar på placeringstillgångar	4 724	3 540	5 498	3 536
Valutakursdifferenser	-2 336	-1 337	-2 214	-1 273
Förändring i Avsättning för oreglerade skador enligt balansräkningen	142	-37	142	-37
Förändring i Livförsäkringsavsättningar enligt balansräkningen	474	-708	474	-708
Förändring av obeskattade reserver enligt balansräkningen	60	-	-	-
	8 728	9 488	9 600	9 578
Not 2				
Skatt enligt resultaträkningen	-194	-210	-332	-116
Justeringsposter som subtraheras:				
Förändring i avsättning för skatter	-574	237	-1 043	-91
	380	-447	711	-25
Not 3				
Förändring av placeringstillgångar enligt balansräkningen	-2 346	-4 524	-1 965	-4 664
Justeringsposter som subtraheras:				
Realisationsresultat vid avyttring av placeringstillgångar	-5 611	-7 994	-5 647	-8 024
Orealiserade värdeförändringar på placeringstillgångar	-4 724	-3 540	-5 498	-3 536
Valutakursdifferenser	2 336	1 337	2 214	1 273
	5 653	5 673	6 966	5 623
Not 4				
Förändring av rörelsefordringar och skulder enligt balansräkningen				
Upplupna och förutbetalda poster	-3	313	-9	309
Övriga fordringar	-571	206	-1 743	-65
Avsättningar utöver skatt	-	-	-	-
Övriga kortfristiga skulder exklusive äkta återköpsavtal	-845	-397	-993	-465
	-1 419	122	-2 745	-221
Not 5				
Kassaflöde från den löpande verksamheten				
<i>Varav:</i>				
<i>Ränteinbetalningar</i>	1 536	1 590	1 551	1 590
<i>Ränteutbetalningar</i>	-106	-29	-137	-59
<i>Erhållna utdelningar</i>	1 565	974	1 565	974
	2 995	2 535	2 979	2 505
Not 6				
Med likvida medel avses kassa och bank				

Resultatanalys

MODERBOLAGET

2017	Avgifts- bestämd tradi- tionell försäkring	Tjänste- anknuten sjukför- säkring	Summa tjänste- pensions- försäkring	Individuell traditio- nell försäkring	Ouppsäg- bar sjuk- och olycks- fallsför- säkring	Gruppliv- och tjänste- gruppliv- försäkring	Summa övrig försäkring	Mottagen åter- försäkring	Total
Mkr									
TEKNISK REDOVISNING AV LIVFÖRSÄKRINGSRÖRELSEN									
Premieinkomst, f.e.r.	275	48	323	185	7	20	212	48	583
Kapitalavkastning, intäkter	3 865	5	3 870	5 928	2	20	5 950	68	9 888
Orealiserade vinster på placeringstillgångar	2 364	0	2 364	3 625	0	12	3 637	41	6 042
Övriga tekniska intäkter, f.e.r.	0	0	0	1	0	0	1	0	1
Försäkringsersättningar, f.e.r.									
Utbetalda försäkringsersättningar									
Före avgiven återförsäkring	-1 622	-44	-1 666	-2 503	-22	-7	-2 532	-35	-4 233
Förändring i Avsättning för oreglerade skador									
Före avgiven återförsäkring	9	107	116	13	-18	-2	-7	33	142
	-1 613	63	-1 550	-2 490	-40	-9	-2 539	-2	-4 091
Förändring i Livförsäkringsavsättningar	132	24	156	318	1	-4	315	3	474
Driftskostnader, f.e.r.	-66	-7	-73	-79	-2	-2	-83	-20	-176
Kapitalavkastning, kostnader	-1 275	0	-1 275	-1 956	0	-7	-1 963	-22	-3 260
Orealiserade förluster på placeringstillgångar	-516	0	-516	-790	0	-3	-793	-9	-1 318
Övriga tekniska kostnader, f.e.r.	0	0	0	-1	0	0	-1	0	-1
Övriga tekniska kostnader, f.e.r.	3 166	133	3 299	4 741	-32	27	4 736	107	8 142
ICKE-TEKNISK REDOVISNING									
Försäkringsrörelsens tekniska resultat	3 166	133	3 299	4 741	-32	27	4 736	107	8 142
Övriga intäkter	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Övriga kostnader	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt	3 166	133	3 299	4 741	-32	27	4 736	107	8 142
Bokslutsdispositioner	0	40	40	0	21	-1	20	0	60
Resultat före skatt	3 166	173	3 339	4 741	-11	26	4 756	107	8 202
Skatt	-62	-15	-77	-97	-14	-5	-116	-1	-194
Årets resultat	3 104	158	3 262	4 644	-25	21	4 640	106	8 008
FÖRSÄKRINGSTEKNISKA AVSÄTTNINGAR									
Försäkringstekniska avsättningar, före avgiven återförsäkring									
Livförsäkringsavsättning	34 080	2	34 082	49 019	2	40	49 061	11	83 154
Avsättning för oreglerade skador	30	336	366	100	202	29	331	203	900
	34 110	338	34 448	49 119	204	69	49 392	214	84 054
KONSOLIDERINGSFOND	31 990	1 336	33 326	50 084	1 213	260	51 557	909	85 792
EGET KAPITAL EXKLUSIVE AKTIEKAPITAL	35 094	1 494	36 588	54 728	1 188	281	56 197	1 015	93 800
FÖRESLAGEN RESULTATDISPOSITION									
Årets resultat	3 104	158	3 262	4 644	-25	21	4 640	106	8 008
Överföring till / uttag ur konsolideringsfonden	-3 104	-158	-3 262	-4 644	25	-21	-4 640	-106	-8 008

Noter

Not 1 - Väsentliga redovisnings- och värderingsprinciper

Allmänt

Bolagets firma är Gamla Livförsäkringsaktiebolaget SEB Trygg Liv (publ) med org nr 516401-6536. Gamla Liv är ett dotterbolag till SEB Life and Pension Holding AB, org nr 556201-7904, Stockholm, vilket är ett dotterbolag till Skandinaviska Enskilda Banken AB (publ), org nr 502032-9081, Stockholm. Bolaget är registrerat i Sverige med säte i Stockholm. Huvudkontorets adress är SE-106 40 Stockholm.

Gamla Livs verksamhet avser traditionell livförsäkring och bedrivs enligt ömsesidiga principer. Verksamheten består väsentligen av två grenar, avgiftsbestämd traditionell tjänstepensionsförsäkring och individuell traditionell försäkring.

De finansiella rapporterna omfattar såväl moderbolaget som koncernen och avser verksamhetsåret 2017-01-01 – 2017-12-31. Rapporterna har godkänts av styrelsen och verkställande direktören den 23 april 2018 och kommer att föreläggas bolagsstämman 2018 för fastställande.

Sammanfattning av viktiga redovisningsprinciper

Samtliga redovisningsprinciper gäller för både moderbolag och koncern, förutom för aktier i koncern- och intressebolag som endast gäller för moderbolaget.

De nedan angivna redovisningsprinciperna har tillämpats konsekvent på samtliga perioder som presenteras i de finansiella rapporterna, om inte annat anges. Tillgångar och skulder är redovisade till anskaffningsvärde, förutom de finansiella tillgångar och skulder samt placeringsfastigheter som värderas till verkligt värde.

Grund för rapporternas upprättande

Årsredovisningen för moderbolaget har upprättats enligt lagen om årsredovisning i försäkringsföretag (ÅRFL), Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om årsredovisning i försäkringsföretag (FFFS 2015:12) och Rådet för finansiell rapportering RFR, Redovisning för juridiska personer (RFR2). Det innebär att samtliga av EU godkända internationella redovisningsstandarder (IFRS) och uttalanden tillämpas i den utsträckning det är möjligt enligt svensk lagstiftning på redovisningsområdet (så kallad lagbegränsad IFRS).

Koncernredovisningen har upprättats i enlighet med lagen om årsredovisning i försäkringsföretag (ÅRFL), Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd (FFFS 2015:12) om årsredovisning för försäkringsföretag, Rådet för finansiell rapportering RFR (RFR1), Kompletterande redovisningsregler för koncerner samt internationella redovisningsstandarder (IFRS)

och tolkningar av dessa standarder såsom de antagits av EU.

Svenska kronor är funktionell valuta för moderbolaget och rapporteringsvaluta eftersom verksamheten uteslutande bedrivs i Sverige. Samtliga belopp presenteras i miljoner kronor om inte annat anges.

Förändrade redovisningsprinciper 2017

Ändrade IFRS som ska tillämpas första gången 2017 har inte haft någon väsentlig effekt på koncernens finansiella rapporter.

Nya standarder samt ändringar och tolkningar av befintliga standarder som ännu inte trätt i kraft eller inte har tillämpats i förtid

Nedan redogörs för de kommande större förändringar som påverkar bolaget. Utöver dessa har vid upprättandet av årsredovisningen per 31 december 2017 ytterligare några standarder och tolkningar, som inte bedöms påverka bolaget nämnvärt, publicerats men ännu inte trätt i kraft.

- *IFRS 9* Finansiella instrument – IFRS 9 publicerades 2014 och kommer att ersätta IAS 39 Finansiella instrument. Standarden innehåller nya regler för redovisning, klassificering och värdering, kreditförlustreserveringar och allmänsärskräddning. IFRS 9 är antagen av EU och gäller från 1 januari 2018. Nya regler för klassificering och värdering av finansiella tillgångar reducerar antalet värderingskategorier och fokuserar i stället på bolagets affärsmodell med avseende på hur de finansiella tillgångarna används och om de kontraktuella kassaflödena representerar enbart nominella belopp och ränta. Kraven avseende finansiella skulder kvarstår i stort sett oförändrade jämfört med IAS 39. Den nya standarden ger inte någon väsentlig effekt på koncernens finansiella rapporter utöver nya upplysningskrav.
- *IFRS 15* Intäkter från kontrakt med kunder ersätter alla nuvarande standarder och tolkningar om intäktsredovisning i IFRS men ska inte tillämpas på finansiella instrument, försäkringskontrakt eller leasingkontrakt. Standarden introducerar en femstegsmodell för redovisning av intäkter. Ingen effekt på koncernens finansiella rapporter förväntas eftersom alla avtal klassificeras som försäkringsavtal. IFRS 15 är antagen av EU och ska tillämpas från 1 januari 2018.
- *IFRS 16* Leasing publicerades i januari 2016 och ersätter IAS 17 Leasingavtal och tillhörande tolkningar. Den största effekten av de

nya reglerna är att en leasetagare ska redovisa en leasingtillgång (rätten att använda en tillgång) och en finansiell skuld, som huvudsakligen representerar nuvärdet av hyrda tillgångar i balansräkningen. I resultaträkningen ersätts den linjära operationella leasingkostnaden av en kostnad för avskrivning av den leasade tillgången och en räntekostnad för den finansiella skulden. I nuläget redovisar inte leasetagaren operationella leasingar i balansräkningen. Bolaget utvärderar för närvarande effekten av ändringarna på koncernens finansiella rapporter. Standarden är antagen av EU och ska tillämpas från 1 januari 2019.

- *IFRS 17* Försäkringsavtal. Standarden publicerades i maj 2017 och ska tillämpas från 1 januari 2021. Standarden har ännu inte antagits av EU. IFRS 17 fastställer principer för redovisning, värdering, presentation och upplysningar för utgivna försäkringsavtal. Den kräver också att liknande principer tillämpas på innehavda återförsäkringsavtal och utgivna investeringskontrakt med diskretionära delar. IFRS 17 ersätter IFRS 4 Försäkringsavtal. Bolaget utvärderar för närvarande effekten av den nya standarden på koncernens finansiella rapporter.
- *IFRS 4* Försäkringsavtal har uppdaterats när det gäller tillämpning av IFRS 9 Finansiella instrument. Ändringen ger försäkringsgivare, vilkas aktiviteter huvudsakligen är knutna till försäkring, möjlighet till ett temporärt undantag från IFRS 9. Försäkringsgivare som tillämpar det temporära undantaget fortsätter tillämpa IAS 39 i stället för IFRS 9. Bolaget har valt att inte tillämpa undantaget.

Viktiga uppskattningar och bedömningar för redovisningsändamål

Väsentliga bedömningar vid tillämpning av redovisningsprinciperna

För upprättande av redovisning krävs att företagsledningen gör antaganden som påverkar tillämpningen av redovisningsprinciperna och de redovisade beloppen av intäkter, kostnader, tillgångar och skulder. Väsentliga bedömningar vid tillämpning av redovisningsprinciperna har gjorts vid val av redovisa finansiella instrument till verkligt värde via resultatet samt vid beslut att klassificera samtliga försäkringsavtal som försäkring. Bedömningarna redogörs för nedan.

Uppskattningar med väsentlig osäkerhet

Det krävs att företagsledningen gör uppskattningar och bedömningar som påverkar de redovisade beloppen av intäkter, kostnader, till-

gångar och skulder. De områden där företagsledningen gjort bedömningar och uppskattningar är framför allt relaterade till förvaltningsfastigheter, aktier och andelar i koncern- och intresseföretag, alternativa investeringar och försäkringstekniska avsättningar. Dessa uppskattningar och bedömningar är baserade på historiska erfarenheter och är den bästa bedömning som är möjlig på basis av den information som fanns tillgänglig på balansdagen. Det verkliga utfallet kan avvika från dessa uppskattningar och bedömningar. Uppskattningarna och antagandena ses över regelbundet. En beskrivning av använda antaganden och värderingsmetoder finns även i redovisningsprinciperna för respektive tillgång och skuld.

Förvaltningsfastigheter

Vid beräkning av de kassaflöden som används vid värdering av fastigheterna görs flera antaganden och bedömningar. De omfattar parametrar som hyres- och kostnadsutveckling, inflation och diskonteringsränta. En förändring i någon av dessa parametrar, på grund av förändringar i vakansgrad, marknadsvillkor eller liknande, påverkar de beräknade kassaflödena och därmed värdet på fastigheterna.

► Se även tabell "Stressscenarier enligt Trafikjumsmodell" i not 2, *Upplysningar om risker, avsnitt Känslighetsanalys avseende finansiella risker.*

Aktier och andelar i koncern- och intresseföretag

Innehaven i koncernföretagen utgörs uteslutande av fastigheter. Fastighetsvärderingen i dessa bolag utgör grunden för bestämmande av verkligt värde på aktierna i moderbolaget. Samma typ av uppskattning och bedömning gäller för dessa fastigheter som övriga förvaltningsfastigheter i stycket ovan.

Alternativa investeringar

Alternativa investeringar omfattar Private Equity, hedgefonder, kredithedgefonder, lånefonder och fonder av okorrelerade tillgångar. Värderingen upprättas i samarbete mellan respektive fonds förvaltningsbolag, fondadministratör och i förekommande fall särskilda värderingsföretag. Värderingen i bolagets redovisning bygger på de senaste tillgängliga rapporterna och bolaget gör en bedömning om någon justering behövs. Se även Redovisning av finansiella instrument nedan och not 2, *Upplysningar om risker.*

Försäkringstekniska avsättningar

Värderingen av bolagets försäkringsåtaganden i de redovisade försäkringstekniska avsättningarna innehåller väsentlig osäkerhet. Marknadsvärde saknas och anskaffningsvärde kan ej användas varför bolaget är hänvisat till en nuvärdesberäkning av förväntade framtida betalningar. Dessa innehåller flera bedömningar och antaganden. Den diskonteringsränta som bolaget valt att använda följer Finansinspektionens tidigare föreskrift FFFS 2013:23. Räntan härleds från ränteswappar och en långsiktig antagen terminränta om 4,2 procent. För korta löptider är det en marknadsränta men för längre löptider en modell.

Antaganden görs om bland annat dödlighet, andra risker, driftkostnader och försäkringsta-

garnas val. De dödlighetsantaganden som tillämpas har sin grund i en branschgemensam undersökning, men med anpassning till Gamla Livs kunder utifrån bolagets erfarenhet. Antaganden om driftkostnader innebär en bedömning av bolagets framtida kostnadsutveckling och bygger på faktiska förhållanden och bolagets erfarenhet.

Transaktioner i utländsk valuta

Bolagets rapporteringsvaluta är svenska kronor. När en transaktion i utländsk valuta första gången tas in i redovisningen omräknas den till svenska kronor enligt avistakursen på transaktionsdagen. Efterföljande balansdagar räknas monetära poster i utländsk valuta om till balansdagskurs. Icke-monetära poster som värderas till historiskt anskaffningsvärde i utländsk valuta, räknas om till valutakursen vid transaktionstillfället. Icke-monetära poster som värderas till verkligt värde i utländsk valuta, räknas om till valutakursen den dag då det verkliga värdet fastställdes.

Vinster och förluster som uppkommer på grund av valutakursförändringar, vid avyttring eller omräkning av monetära och icke-monetära poster, redovisas i resultaträkningen.

Aktier och andelar i dotterföretag

I moderbolaget redovisas dotterbolag som är handelsbolag till justerat anskaffningsvärde vilket innebär att anskaffningsvärdet löpande justeras med dotterbolagets resultat.

Koncernredovisning

Koncernredovisningen omfattar moderföretaget och dess dotterföretag. Dotterföretag är alla företag över vilka koncernen har bestämmande inflytande. Koncernen kontrollerar ett företag när den exponeras för eller har rätt till rörlig avkastning från sitt innehav i företaget och har möjlighet att påverka avkastningen genom sitt inflytande i företaget.

De finansiella rapporterna för moderföretaget och dotterföretagen som konsolideras avser samma period och är upprättade enligt de redovisningsprinciper som gäller för koncernen. Ett dotterföretag tas in i koncernredovisningen från förvärvstidpunkten, vilket är den dag då moderföretaget får ett bestämmande inflytande, och ingår i koncernredovisningen till den dag då det bestämmande inflytandet upphör.

Koncernredovisningen upprättas enligt förvärvsmetoden. Dotterbolagens tillgångar och skulder redovisas i koncernbalansräkningen med utgångspunkt från de koncernmässiga anskaffningsvärdena. I koncernbalansräkningen uppdelas dotterbolagens och moderbolagets obeskattade reserver i uppskjuten skatt och eget kapital. Koncerninterna transaktioner och balansposter samt realiserade vinster och förluster på transaktioner mellan koncernföretag elimineras.

Skatter

Avkastningsskatt

Bolaget betalar avkastningsskatt som baseras på en beräknad avkastning på nettotillgångarna på en beräknad avkastning på nettotillgångarna som förvaltas för försäkringstagarnas räkning. Kupongskatt erläggs på viss kapitalavkastning i utlandet. Denna skatt är avräkningsbar från avkastningsskatten med ett års fördröjning.

Avkastningsskatten beräknas varje år och redovisas som skattekostnad i moderbolaget och som övrig teknisk kostnad i koncernen.

Inkomstskatt

Vissa verksamhetsgrenar i moderbolaget (huvudsakligen sjuk- och grupplivförsäkring) samt dotterbolag som ej bedriver försäkringsverksamhet, beskattas enligt lagen om inkomstskatt. Inkomstskatt utgörs av aktuell skatt och uppskjuten skatt. Aktuell skatt är skatt som ska betalas eller erhållas avseende aktuellt år, med tillämpning av de skattesatser som är beslutade eller i praktiken beslutade per balansdagen. Hit hör även justering av aktuell skatt hänförlig till tidigare perioder. Skattesatsen är 22 procent. Resterande verksamhetsgrenar beskattas med avkastningsskatt.

Uppskjuten skatt uppstår på grund av temporära skillnader mellan en tillgångs eller skulds skattepliktiga värde och bokförda värde. Dessa inkluderar till exempel realiserat resultat på placeringstillgångar. Uppskjuten skatt redovisas i resultaträkningen. Uppskjuten skattefordran redovisas i balansräkningen i den omfattning det är sannolikt att dessa kan utnyttjas mot framtida skattepliktiga överskott. Bolagets uppskjutna skatteskulder och skattefordran har beräknats med en skattesats om 22 (22) procent.

Byggnader och mark

Samtliga fastigheter i koncernen är förvaltningsfastigheter. Med förvaltningsfastigheter menas fastigheter som innehas i syfte att generera hyresintäkter och/eller värdestegring. Fastighetsköp och fastighetsförsäljningar redovisas i samband med att risker och förmåner som förknippas med äganderätten övergår till köparen eller säljaren, vilket normalt sker på tillträdesdagen.

Förvaltningsfastigheter redovisas initialt till anskaffningsvärde, vilket inkluderar utgifter direkt hänförliga till förvärvet. Efter den initiala redovisningen redovisas förvaltningsfastigheter till verkligt värde på balansdagen definierat som bedömt marknadsvärde med värdeförändring redovisad i resultaträkningen.

Utgifter för reparation och underhåll resultatförs löpande. Tillkommande utgifter aktiveras när det är sannolikt att framtida ekonomiska fördelar förknippade med tillgången kommer att erhållas. Mer omfattande förbättringsarbeten aktiveras om de förväntas ge en framtida ekonomisk fördel jämfört med läget innan åtgärden vidtogs.

Redovisning av finansiella instrument

Finansiella instrument i balansräkningen inkluderar på tillgångssidan placeringstillgångar (exklusive byggnader och mark), kassa och bank, vissa övriga fordringar och vissa upplupna ränte- och hyresintäkter. På skuldsidan återfinns derivat, vissa övriga skulder samt vissa upplupna kostnader.

Förvärv och avyttring av finansiella tillgångar redovisas på affärsdagen, vilket utgör den dag då företaget förbinder sig att förvärva eller avyttra tillgången. Ej likvidreglerade affärer per balansdagen redovisas som fordran respektive skuld till motparten under övriga fordringar eller övriga skulder. Om clearing sker via ett clearinginstitut redovisas posten netto.

Finansiella tillgångar tas bort från balansräkningen när de avtalsenliga rättigheterna till kassaflödena från den finansiella tillgången upphör eller om bolaget överför i allt väsentligt samtliga risker och fördelar som är förknippade med ägandet av den. Överlåtelse av finansiella tillgångar där huvudsakligen alla risker och ersättningar kvarstår är återköpstransaktioner och värdepapperslån.

Derivat används för att ekonomiskt säkra risker avseende ränte-, aktie- och valutakurs exponeringar som bolaget är utsatt för samt att effektivisera kapitalförvaltningen. Bolaget tillämpar inte säkringsredovisning.

Finansiella transaktioner som netto redovisas

Finansiella tillgångar och skulder netto redovisas i balansräkningen när det finns en legal rättighet att netto redovisa transaktioner och det finns en avsikt att erlägga likvid netto eller realisera tillgången och erlägga likvid för skulden samtidigt.

Klassificering och värdering

Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultatet

Finansiella tillgångar redovisas första gången när bolaget får tillgång till kontraktuell ersättning från instrumentet och värderas till verkligt värde exklusive transaktionskostnader. Kategorin finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultatet innehåller sådana finansiella tillgångar som innehas för handel och sådana finansiella tillgångar som företagsledningen vid första redovisningstillfället valt att föra till denna kategori (verkligt värdeoptionen). De sistnämnda omfattar obligationer och andra räntebärande värdepapper inklusive upplupna räntetäckter, pantsatta finansiella placeringstillgångar, aktier, övriga lån samt aktier i koncern- och intresseföretag.

Finansiella tillgångar klassificeras som innehav för handel om de innehas i syfte att säljas på kort sikt för att generera vinst. Derivat anses alltid som att de innehas för handel såvida de inte är identifierade som säkringsinstrument.

Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde redovisas efter anskaffningstidpunkten till verkligt värde med värdeförändringar redovisade i resultaträkningen.

Bolaget har som princip att hänföra samtliga placeringstillgångar som är finansiella tillgångar till kategorin finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultatet, dels för att kapitalförvaltningens verksamhet löpande utvärderas på basis av verkliga värden, dels därför att när det gäller räntebärande tillgångar så reducerar detta en del av den redovisningsmässiga inkonsekvens som annars uppstår när livförsäkringstekniska avsättningar löpande omvärderas genom en diskontering med en aktuell ränta.

Gamla Livs portfölj innehåller tillgångar med varierande likviditet. Portföljens tillgångar är till drygt 50 procent marknadsnoterade tillgångar med innebörden att de handlas på en aktiv marknad. En aktiv marknad är en marknad med offentligt tillgängliga priser som representerar faktiska marknadstransaktioner. De tillgångar i bolaget som handlas på en aktiv marknad är aktier, obligationer, derivat och valutor.

För tillgångar där en aktiv marknad saknas,

används olika värderingstekniker för att uppskatta ett vid värderingstidpunkten verkligt värde vilket bedöms motsvara det pris till vilket en transaktion mellan kunniga, sinsemellan oberoende, parter kan genomföras. De tillgångar i bolaget som inte handlas på en aktiv marknad är private equity, hedgefonder, lånefonder, kredithedgefonder, vissa kortfristiga ränteinstrument samt aktier i dotterbolag.

Aktier och andelar i koncern- och intresseföretag redovisas i moderbolaget som finansiella instrument värderade till verkligt värde. Aktierna består i princip uteslutande av aktier i fastighetsdotterbolag. Fastighetsvärderingen i dessa bolag utgör grunden för bestämmande av verkligt värde på aktierna i moderbolaget.

Aktier som är noterade på en auktoriserad börs eller motsvarande redovisas till senaste köpkurs på balansdagen. Investeringar i private equity (onoterade värdepapper) sker via riskkapitalbolag. Värderingen till bedömt marknadsvärde av de underliggande bolagen görs externt av respektive riskkapitalbolag och genomförs med användning av dels traditionella värderingsmetoder som kassaflödesdiskontering och utdelningsdiskontering, dels observerade marknadsvärderingar av liknande noterade bolag med användning av observerade vinstmultiplar eller substansvärdesmultiplar. Värderingen sker kvartalsvis och bygger på senast tillgängliga kvartalsrapport och bolaget gör en bedömning om någon justering behöver göras.

Fondandelar värderas till senaste handelsnav, vilket är den kurs som transaktioner sker till vid handel med andelar i fonderna. Innehav i fonder redovisas till bolagets andel av den värdering som fondadministratören gör av fondens sammanlagda innehav och uppdateras normalt då ny värdering har erhållits. Värdering av hedgefonder sker oftast månads- eller kvartalsvis. Private equity-fonderna värderas kvartalsvis. Övriga fonder värderas dagligen.

Räntebärande instrument som handlas på en aktiv marknad värderas till verkligt värde enligt senast noterad köpkurs eller om sådan saknas till senast noterad betalkurs. Räntebärande instrument som inte handlas på en aktiv marknad och där noterad kurs saknas värderas efter en nuvärdesberäkning med hänsyn till jämförbara värdepappers marknadsräntor på balansdagen.

Derivat värderas till verkligt värde. Derivat med positiva verkliga värden redovisas som placeringstillgångar medan derivat med negativa verkliga värden redovisas som skulder. I de fall det finns noterade kurser används dessa. För derivat som saknar noterade kurser görs värdering genom vedertagna teoretiska modeller baserat på information om underliggande instrument.

Lånefordringar och kundfordringar

I denna kategori ingår vissa övriga fordringar och upplupna intäkter. Initialt värderas denna kategori till verkligt värde inklusive transaktionskostnader. Efter första redovisningstillfället värderas dessa tillgångar till upplupet anskaffningsvärde, vilket bestäms utifrån den effektivränta som beräknades vid anskaffningstidpunkten inklusive transaktionskostnader.

Vid balansdagen görs en bedömning om det finns objektiva bevis för att tillgångarna har förlorat i värde och att detta orsakats av en

eller flera händelser som inträffat efter att tillgången först redovisades. En eventuell nedskrivning görs endast om sådana objektiva belägg finns och de dessutom med rimlig säkerhet kan uppskattas påverka framtida förväntade kassaflöden. En eventuell nedskrivning redovisas via resultaträkningen.

Finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultatet

Gällande finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultatet redovisas transaktionskostnader som är direkt hänförliga till förvärvet eller emissionen av den finansiella skulden i resultatet. Finansiella skulder tas bort från balansräkningen när de upphör, det vill säga när åtagandet upphör, makuleras eller förfaller.

Kategorin finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultatet innehåller sådana finansiella skulder som innehas för handel och sådana finansiella skulder som företagsledningen vid första redovisningstillfället valt att föra till denna kategori (verkligt värdeoptionen). Kriterierna för klassificering av finansiella skulder under verkligt värdeoptionen är desamma som för finansiella tillgångar. Finansiella skulder som innehas för handel är företrädesvis derivat. De vinster och förluster som uppstår till följd av värdeförändringar redovisas löpande i resultaträkningen. Med återköps- transaktioner, eller repotransaktioner, avses avtal där parterna samtidigt har kommit överens om försäljning och återköp av ett visst värdepapper till ett i förväg bestämt pris och tidpunkt. Värdepapper i en repotransaktion kvarstår i balansräkningen och det sålda värdepappret redovisas som ställd säkerhet. Erhållen likvid redovisas som Övriga skulder. På motsvarande sätt när bolaget köper värdepapper med ett åtagande att sälja dem till ett i förväg bestämt pris, redovisas inte värdepappret i balansräkningen. Den erlagda likviden redovisas som Övriga fordringar. Skillnaden mellan likvid för avstaleddet och terminsleddet periodiseras över löptiden som ränta.

Finansiella skulder värderade till upplupet anskaffningsvärde

I övriga finansiella skulder ingår ännu ej likvidreglerade värdepappersaffärer, leverantörs- skulder och övriga skulder. Vid första redovisningstillfället värderas skulderna till verkligt värde inklusive transaktionskostnader. Efter första redovisningstillfället värderas skulderna till upplupet anskaffningsvärde inklusive transaktionskostnader med tillämpning av effektivräntemetoden.

Realiserade och orealiserade värdeförändringar

Realisationsvinster och realisationsförluster definieras som skillnaden mellan försäljningspris och anskaffningsvärde. För räntebärande värdepapper är anskaffningsvärdet det upplupna anskaffningsvärdet och för övriga placeringstillgångar det historiska anskaffningsvärdet. Vid försäljning av placeringstillgångar återförs tidigare orealiserade värdeförändringar som justeringspost under posterna Orealiserade vinster på placeringstillgångar respektive Orealiserade förluster på placeringstillgångar. Realiserade och orealiserade vinster och förluster redovisas netto per tillgångsslag.

Värdeförändringar som förklaras av valutakursförändringar redovisas som valutakursvinst eller valutakursförlust under posten Kapitalavkastning, intäkter alternativt Kapitalavkastning, kostnader.

Kapitalförvaltningskostnader

Kapitalförvaltningskostnader delas upp i fast och rörligt arvode. Fast arvode innefattar kostnader för förvaltning, administration och värdepappersdepåer. Rörligt arvode kan uppstå när avkastningen i respektive tillgångslag överstiger jämförelseindex eller avtalad procentsats.

Arvodet för olika fondlösningar, redovisas som avdrag från fondens kapitalavkastning, det vill säga en lägre värdeförändring. Erhållna fondrabatter redovisas som övriga kapitalavkastningsintäkter.

Courtage vid köp och försäljning av finansiella instrument redovisas inte som kapitalförvaltningskostnader utan som transaktionskostnader.

Redovisning av försäkringsavtal

Försäkringsavtal

Försäkringsavtal redovisas och värderas i resultat- och balansräkning i enlighet med sin ekonomiska innebörd och inte efter sin juridiska form i de fall dessa skiljer sig åt. Såsom försäkringsavtal redovisas de avtal som överför betydande försäkringsrisk från försäkringstagaren till bolaget och där bolaget avtalat att kompensera försäkringstagaren eller annan förmånstagar om en förutbestämd försäkrad händelse skulle inträffa.

Samtliga bolagets försäkringsavtal är uttryckta i nominella och/eller reallt fastställda belopp och villkorade på en eller flera försäkrades liv och/eller hälsa. De sålunda i avtalen uttryckta betalningarna är inte villkorade av bolagets tillgångsförvaltning varför de överför betydande risk till bolaget. Samtliga bolagets befintliga avtal om försäkring har redovisats som försäkringsavtal. Genom bolagsordningens lydelse om att vinster endast får användas för förlusttäckning och återbäring innehåller de flesta av Gamla Livs försäkringsavtal - utöver vad som garanteras däri - en diskretionär del. Det innebär att avtalen utöver de garanterade försäkringsersättningarna kan erhålla återbäring genom utbetalning eller sänkning av avtalad premie. Den närmare fördelningen och gottskrivningen av vinstmedel som återbäring ges dock inte av försäkringsavtalen utan bestäms löpande av bolagets styrelse. Uppsamla vinstmedel bokförs under eget kapital i konsolideringsfonden i moderbolaget samt i balanserat resultat i koncernen. Gottskrivnen återbäring belastar konsolideringsfonden direkt i stället för att redovisas över resultaträkningen.

Intäktsredovisning/premieinkomst

Som premieinkomst inom livförsäkring redovisas inbetalda belopp under räkenskapsåret enligt försäkringsavtal för direkt försäkring, oavsett om dessa helt eller delvis avser ett senare räkenskapsår. Den del av premien som inte är intjänad ingår i Livförsäkringsavsättning.

Försäkringstekniska avsättningar

Det belopp som är upptaget som försäkringstekniska avsättningar är en värdering av bolagets samtliga åtaganden för gällande försäkringsavtal. I dessa ingår även att förvalta försäkringsavtalen och reglera skador.

Åtagandena uppdelas i redovisningen efter om de avser framtida eller inträffade händelser i posterna livförsäkringsavsättning respektive avsättning för oreglerade skador. I förekommande fall görs avsättning för återbäring och övrig försäkringsteknisk avsättning. Bolaget saknar åtaganden villkorade på placeringstillgångars värde eller annat försäkringstekniskt resultat vilket skulle föranleda avsättning för villkorad återbäring.

Värderingsprinciper

Bolagets åtaganden för både tjänstepensionsverksamhet och övrig livförsäkringsverksamhet har i redovisningen värderats aktsamt. Bolaget har i redovisningen valt att värdera samtliga åtaganden aktsamt för ökad jämförbarhet mellan likadana försäkringsavtal.

Livförsäkringsavsättning

Livförsäkringsavsättning utgörs av det beräknade nuvärdet av bolagets framtida förpliktelser minskat med nuvärdet av de premier bolaget ytterligare har att uppbära. Vid beräkningen har hänsyn tagits till de administrativa kostnader som reglering av framtida försäkringsfall medför.

Vid värdering av nominella förpliktelser har vid ingången och under året nollkupongsräntor använts som härletts från swapräntor och en långsiktigt antagen terminränta om 4,2 procent i enlighet med Finansinspektionens tidigare föreskrift. Från räntorna görs avdrag för framtida avkastningsskatt baserad på en uppskattning av framtida statslåneränta och för driftskostnader som svarar mot bolagets faktiska kostnader för kapitalförvaltning.

Dödlighetsantagandet är en så kallad generationsdödlighet, med olika antaganden för en given ålder beroende på födelseår som tar hänsyn till den förväntade fortsatta dödlighetsminskningen för yngre generationer. Antagandena bygger främst på egen statistik från den svenska delen av de traditionella livförsäkringsbestånden i koncernen, men även på gemensam branschstatistik och beaktar den framtida förväntade minskningen av dödligheten enligt SCB:s prognoser.

Förväntad återstående livslängd för män och kvinnor vid olika åldrar och år

Födelseår	Ålder	Man	Kvinna
1967	50	37,8	39,9
1952	65	22,5	24,4
1937	80	10,1	11,2

Framtida driftskostnader beaktas genom de faktiska kostnader som följer av uppdragsavtal med PFAB om administration och försäljning. Optionalitet, det vill säga försäkringstagarnas rätt att ändra försäkringsavtalets varaktighet och omfattning, beaktas genom antagande om annullation av löpande premie med 5 (5) procent per år och avtal (återköp) med 2 (2) procent per år, men har mindre betydelse för avsättnings storlek. Framtida premiebetal-

ningar, som försäkringstagaren har rätt men inte skyldighet att göra och där bolaget förbehåller sig rätten att ändra beräkningsantaganden för sådana framtida premier, har inte beaktats i avsättningsberäkningen. Premieinkomst avseende sådana avtal är betydande varför bolagets åtaganden successivt utökas trots att bolaget är stängt för nyteckning.

Del av premie eller ersättning som belöper på tid efter respektive före balansdagen har periodiserats linjärt. Avsättning för ensidigt beslutad återbäring har gjorts med det uppskattade nominella beloppet.

Avsättning för oreglerade skador

Avsättning för oreglerade skador består av avsättning för inträffade men ännu inte rapporterade skador, avsättning för sjukräntor för redan inträffade och kända försäkringsfall samt fastställd försäkringsersättning och tilldelad återbäring vilka har förfallit till betalning men ännu ej utbetalats.

Avsättning för inträffade men ännu inte rapporterade skador utgörs av den vid balansdagen förväntade redan inträffade skadekostnader, som vid balansdagen är okänd för bolaget. Avsättningen skattas från bolagets kända riskexponering, förväntad skadefrekvens och en skattning av fördröjningen vid rapportering av skadefall baserad på bolagets erfarenhet.

Avsättning för sjukräntor har gjorts för pågående periodiska ersättningar för inträffade sjukskador. I det avseendet har reala ränteanlaganden använts, då förpliktelserna i regel är knutna till ett index avsett att spegla framtida inflation. För detta ändamål används gällande nollkupongsräntor för svenska statens nominella och reala obligationer. Antagande om framtida avveckling av pågående sjukskador baseras på aktuell erfarenhet. Framtida skaderegleringskostnader antas uppgå till 5 (5) procent av ersättningen och ingår i avsättningen för oreglerade skador.

Förlustprövning

Bolagets tillämplade redovisnings- och värderingsprinciper för försäkringstekniska avsättningar innebär automatiskt en prövning av att avsättningarna är tillräckliga med avseende på förväntade framtida kassaflöden.

Avgiven återförsäkring

Eftersom bolaget är stängt för nyteckning har inga nya försäkringsavtal som återförsäkras tillkommit under längre tid. De återförsäkrade riskerna har gradvis löpt ut. Som en följd av den minskande riskexponeringen har den avgivna återförsäkringen avslutats. Bolaget håller därmed alla sina direkta försäkringsrisker för egen räkning.

Leasing

Leasingkontrakt delas in i finansiella och operationella. Finansiella leasingkontrakt innebär att de ekonomiska risker och fördelar som är förknippade med ägandet av ett objekt i allt väsentligt överförs från leasegivaren till leasetagaren. Operationella leasingkontrakt är de som inte betraktas som finansiella. I koncernen är samtliga leasingkontrakt operationella, med tyngdpunkt på hyresavtal. Kostnader avseende operationella leasingavtal redovisas i resultaträkningen linjärt över leasingperioden.

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen är upprättad enligt indirekt metod, det vill säga den utgår från resultat före skatt justerat för icke kassaflödespåverkande poster samt förändringar i balansräkningen som har påverkat kassaflödet.

Med löpande verksamhet menas flöden från försäkringsverksamheten, det vill säga premieinbetalningar, försäkringsutbetalningar, driftskostnader samt kapitalförvaltning. Med investeringsverksamhet menas flöden som uppkommer vid förvärv eller avyttringar av materiella eller immateriella tillgångar. Med finansieringsverksamhet menas kassaflöden som uppkommer till exempel vid upptagande av lån eller lämnade utdelningar. Det sistnämnda är inte aktuellt för Gamla Liv.

Not 2 - Upplysningar om risker

Övergripande strategi för hantering och styrning av risker

Gamla Livs affärsverksamhet, bestående av försäkringsrörelse och finansförvaltning, ger upphov till olika risker som kan påverka bolagets resultat och finansiella ställning. Bolagets risker kan delas in i följande riskkategorier; försäkringsrisker, finansiella risker, operativa risker och strategiska risker.

Försäkringsrisker

Försäkringsrisker inom livförsäkring är de risker som uppstår när bolaget försäkrar enskilda personers liv och hälsa. Försäkringsrisker hanteras genom riskbedömningar, teckningslimiter och genom försiktiga antaganden i premiesättning. I kraft av det mycket stora antalet försäkringsavtal är försäkringsriskerna väl diversifierade. Inom kategorin försäkringsrisk ingår även driftkostnadsrisk. Då större delen av bolagets operativa verksamhet är utlagd på externa leverantörer hanteras denna risk till stor del genom avtal som reglerar villkor för försäkringsadministrationen och kapitalförvaltningen.

Finansiella risker

Bolagets finansiella risker är kopplade till att bolaget inte uppnår den kapitalavkastning som motsvaras av ställda nominella och reala förpliktelser. För att ge försäkringstagarna högsta möjliga reala avkastning över tiden placeras inte inbetalda premier enbart i riskfria placeringar utan också i andra typer av placeringar med högre förväntad avkastning. Att placera med högre förväntad avkastning än riskfria placeringar innebär att bolaget tar på sig risker genom att placeringarna kan minska i värde. I syfte att uppnå en väl diversifierad tillgångsportfölj, vilket har en riskdämpande effekt, är tillgångarna placerade i olika typer av instrument och i olika geografiska områden. Styrningen av bolagets finansiella risker sker genom att styrelsen fastställer olika riskinstruktioner, bland annat avseende bolagets riskaptit, samt placeringsriktlinjer för bolaget. I dessa inkluderas beslut om normalportfölj, gränsvärden för ränte- och solvensrisk samt styrning av kreditexponering och valuta-riskhantering.

Operativa risker

De operativa riskerna kan delas upp i processrisker kopplade till bolagets administrativa rutiner, legala risker, bedrägeririsker, IT-risker och katastrofrisker som kan leda till direkta eller indirekta förluster. Bolagets operativa risker är delvis begränsade genom villkoren i uppdragsavtalen med PFAB avseende försäkringsadministration samt leverantörerna av kapitalförvaltningstjänster.

Strategiska risker

Strategiska risker är kopplade till bolagets affärsstrategi och består av oförväntade förändringar i försäkringsmarknaden, förändringar i skattelagstiftning och övrig lagstiftning, ryktesrisk samt liknande risker.

Organisation för hantering och styrning av risker

Styrelsen är ytterst ansvarig för hanteringen av de risker som bolaget utsätts för och fastställer huvudprinciperna för styrning, ledning, kontroll och samordning av alla risker i bolaget. Bolagets verkställande direktör ansvarar för att alla risker i bolaget hanteras.

Styrelsen har antagit en övergripande riskinstruktion, samt en särskild instruktion avseende bolagets kapital och framåtblickande bedömning av egna risker. Därutöver finns en särskild instruktion avseende bolagets riskaptit. I denna framgår vilken riskaptit (låg, medium eller hög) bolaget har avseende olika typer av risk samt ett trafikljussystem som indikerar vid vilka nivåer som styrelsen och finansdelegationen ska agera i de fall avvikelser sker från den fastställda riskaptiten. Om solvensrisken faller till en nivå under 105 procent ska styrelsen och finansdelegationen besluta om åtgärder ska vidtas eller om situationen tillfälligt kan anses acceptabel.

Bolaget har även inrättat centrala funktioner avseende aktuarie, riskhantering, regel efterlevnad (compliance) och internrevision. Dessa funktioner rapporterar direkt till bolagets styrelse.

Konkret styr styrelsen och Finansdelegationen, som är ett utskott ur styrelsen, bolagets finansiella risktagande genom att definiera önskad portföljsammansättning och tillåten avvikelse från denna för olika tillgångsslag i så kallade normalportföljer. Normalportföljer är definierade på olika nivåer, såsom fördelningen mellan tillgångsslagen obligationer, aktier, fastigheter och onoterade innehav, samt vilken fördelning av tillgångar som tillåts inom dessa tillgångsslag.

Stressscenarier enligt trafikljusmodellen

Försäkringsrisker	Kortfattad beskrivning	Effekt på eget kapital (före skatt)	
		2017	2016
Dödlighet	Det mest ogynnsamma scenariot av en höjning eller sänkning av dödligheten med 20 procent per år.	-1 420	-1 361
Sjuklighet	En höjning av sjukligheten med 50 procent och 20 procent långsammare avveckling av sjukskador.	-116	-135
Annullationer	Momentan nedskrivning av förutbetalda anskaffningskostnader med 20 procent.	0	0
	Kostnad för annullationer motsvarande 0,15 procent av totalt återköps- eller flyttbart kapital m.m.	-22	-22
Driftskostnader	10 procent av ett års fasta kostnader.	-18	-18

bolaget i försäkringsavtalen inte garanterar premien för mer än ett år i taget, dels genom bolagets policy för riskbedömning för att säkerställa att produkten prissätts med hänsyn till den enskildes hälsotillstånd. Vid behov sätts nya premier årligen.

Annulationsrisk är risken att kunden återköper, överför, betalar i förtid eller upphör att betala premier för avtal på ett sätt som företaget inte förutsett i sin prissättning eller reservsättning. Exponeringen mot annulationsrisk - i betydelsen kostnader som uppstår för försäkringsavtal som upphör i förtid - är i praktiken försumbar för bolaget.

Driftskostnadsrisk består i att kostnader för drift och förvaltning blir högre än vad som antagits i premiesättning och avsättningar. Då större delen av bolagets operativa verksamhet är utlagd på externa leverantörer hanteras denna risk väsentligen genom de avtal som reglerar villkoren för försäkringsadministrationen och kapitalförvaltningen.

Hantering av investeringsrisker i livförsäkringsrörelsen beskrivs i avsnittet om finansiella risker.

Känslighetsanalys avseende försäkringsrisker

Inom livförsäkring är de försäkringstekniska avsättningarna känsliga för förändringar i marknadsräntan, men påverkas även av förändringar i andra antaganden såsom livslängd, sjuklighet och kostnader. Känslighetsanalysen nedan, som är baserad på det tillsynsverktyg som används av Finansinspektionen – "Trafikljuset" - visar effekten på eget kapital vid ett antal definierade scenarios.

Den finansiella risken för de avtalade åtagandena är stor och fordrar stort riskkapital. Tack vare att avkastningen på inbetalade premier historiskt väsentligt överstigit vad som utlovats genom nominella och reala förpliktelser finns tillräckligt riskkapital. Indirekt är det försäkringstagarna själva, som grupp, som tillhandahåller och riskerar det kapital som behövs för att täcka de till försäkringstagarna individuellt utfärdade försäkringsavtalen.

Koncentrationer av försäkringsrisk

All försäkringsrisk är tecknad i Sverige, huvudsakligen gentemot svenska medborgare och endast fysiska personer. Riskkoncentrationer förekommer därmed inte i större utsträckning än vad som i princip motsvarar befolkningsfördelningen i Sverige. Genom de teckningslimiter som har tillämpats reduceras riskkoncentrationen ytterligare.

Återförsäkring

Gamla Liv är stängt för nyteckning av försäkringar sedan 1997. Återförsäkring av enskilda försäkringsavtal har avvecklats gradvis och avslutades 2014. Gamla Livs mottagna återförsäkring kan betraktas som en kapitalplacering.

Faktiska skadeanspråk jämfört med tidigare uppskattningar

Avvecklingsresultatet mäter hur kostnader för tidigare rapporterade skador utvecklas under året jämfört med tidigare uppskattningar. Uppföljning av avvecklingsresultatet är för bolaget relevant inom sjuk- samt premiebefrielseförsäkring, vilken utgör en mindre del av Gamla

Livs verksamhet. Avvecklingsresultatet har varit positivt. Det innebär att avsättningarna för tidigare års skador bedöms ha varit tillräckliga jämfört med avvecklade skador och de bedömningar om framtida utveckling som för närvarande har gjorts.

Hantering och styrning av finansiella risker

Finansiella risker består i att bolaget långsiktigt inte uppnår den kapitalavkastning som motsvarar ställda nominella och reala förpliktelser. De finansiella riskerna som bolaget är exponerat för är marknadsrisk, främst i form av aktiekursrisk, ränterisk och valutarisk samt matchningsrisk, likviditetsrisk och kreditrisk.

Arbetet med att styra de finansiella riskerna görs primärt genom bolagets placeringsriktlinjer och instruktion avseende riskkapit, vilka fastställs av styrelsen. Dessa dokument anger bolagets finansiella riskprofil, riskpolicy, samt organisation för styrning av finansiella risker. Vidare fattas i särskild ordning beslut om bolagets normalportfölj, det vill säga den fördelning av olika tillgångsslag som bolaget strategiskt strävar efter och som är av avgörande betydelse för bolagets finansiella riskexponering. I enlighet med gällande regelverk för Solvens 2 har bolaget också genomfört en framåtblickande bedömning av egna risker (ORSA).

De styrande dokumenten kompletteras av en aktiv uppföljning och styrning av den löpande kapitalförvaltningen från bolagets Chief Investment Officer ("CIO"), inom ramen för fastställda mandat.

Bolaget har en enhet för riskkontroll, vilken är en del av bolagets riskhanteringsfunktion och ansvarar för att identifiera, mäta och övervaka bolagets risker. I detta ansvar ingår bl.a. att genomföra analys och stresstester av bolagets finansiella risker samt löpande följa upp fastställda limiter inom ramen för kapitalförvaltningen. Riskkontrollenheten rapporterar löpande resultatet från dessa aktiviteter till styrelsen och verkställande direktören.

Avsnitten nedan beskriver riskexponeringen, samt i mer detalj hur de olika finansiella riskerna hanteras av bolaget.

Känslighetsanalys avseende finansiella risker

Känslighetsanalysen genomförs på basis av trafikljusmodellen genom att mäta den totala effekten på eget kapital vid förändringar i nedanstående antaganden. Effekterna har mätts

isolerat för varje antagande, med övriga antaganden konstanta. I tabellen nedan anges förhållanden per den 31 december.

Känslighetsanalysen visar att den totalt sett mest väsentliga finansiella risken för Gamla Liv är risken för fallande kurser på noterade aktier.

Marknadsrisk

Med marknadsrisk avses risken att bolagets tillgångar faller i värde. Den samlade marknadsrisk som bolaget tar på sig styrs genom styrelsens placeringsriktlinjer, beslut om normalportfölj samt kompletterande instruktioner till kapitalförvaltarna.

Bolagets verksamhet har två övergripande mål; att uppfylla de åtaganden som följer av försäkringsavtalen och att ge försäkringstagarna högsta möjliga reala avkastning över tiden. Den övergripande risk- och placeringsstrategin har utformats mot denna bakgrund. Bolagets målsättning att uppnå en hög real avkastning kan inte uppnås utan risktagande. Ramarna för risktagandet, bolagets övergripande risktolerans, uttrycks primärt genom gränsvärden för solvensrisk. Sedan 2016 nyttjas ett Solvens 2-baserat mått på solvens. Detta mått benämns solvenskvot och definieras som kvoten mellan kapitalbas och kapitalkrav. Härvidlag beräknas kapitalkravet som solvenskapitalkravet (SCR) hänförligt till marknadsriskerna i bolagets balansräkning. Den nominella solvenskvoten beräknas med aktuell kapitalbas och aktuellt kapitalkrav. Den stressade solvenskvoten beräknas med den kapitalbas och det kapitalkrav som erhålls efter det att balansräkning och riskparametrar utsätts för ett fixt stressscenario. Stressscenariot är ett faktiskt historiskt utfall (fjärde kvartalet 2008). Risktoleransen uttrycks genom ett lägsta tillåtet gränsvärde för den stressade solvenskvoten. Underskrivs detta gränsvärde behöver riskerna i placeringarna minska.

Bolagets derivatplaceringar styrs genom fastställda ramar och limiter i placeringsriktlinjerna, vilka övervakas av bolagets oberoende enhet för riskkontroll. Derivatinstrument används dels som substitut till primära instrument, dels för att justera risknivån i de olika portföljerna samt som ett kostnadseffektivt verktyg vid omplacering mellan olika marknader.

Nedan lämnas en redogörelse för riskhanteringen inom de olika tillgångsslagen i den löpande förvaltningen.

Stressscenarier enligt trafikljusmodellen

		Mkr	
		Effekt på eget kapital (före skatt)	
Finansiella risker	Kortfattad beskrivning	2017	2016
Ränterisk	Räntescenarierna uttrycks som en parallellförflyttning av marknadsräntorna (det vill säga alla räntor oavsett löptid förändras med lika många baspunkter). För stress avseende nominell ränterisk antas gällande marknadsräntor stiga eller sjunka med 100 baspunkter, medan strass avseende realränterisk är 50 baspunkter.	-7 384	-4 901
Aktiekursrisk	Kursfall av exponering i svenska aktier med -40 procent och i utländska aktier med -35 procent.	-41 000	-39 929
Fastighetsrisk	Negativ prisförändring med -35 procent.	-11 681	-10 387
Kreditrisk	Fördubbling av kreditspread, dock minst 25 baspunkter.	-881	-949
Valutarisk	Det mest ogynnsamma scenariot av en valutakursförändring med ± 10 procent gentemot svenska kronan för respektive utländska valuta	-1 356	-1 325

Valutaexponering

Valuta	Effekt på eget kapital vid kursförändring 10% mot SEK		Effekt på eget kapital vid kursförändring 10% mot SEK	
	Exponering 2017-12-31		Exponering 2016-12-31	
USD	14 344	-1 434	15 373	-1 537
EUR	4 946	-495	5 032	-503
GBP	422	-42	300	-30
MXN	90	-9	-	-
HKD	74	-7	23	-2
CHF	57	-6	79	-8
KRW	50	-5	34	-3
BRL	29	-3	-	-
DKK	18	-2	8	-1
MYR	17	-2	3	0
CAD	15	-1	-	-
CLP	5	0	-	-

Mkr

Hedgefonder

Portföljen av hedgefonder avser ett relativt stort antal enskilda fonder som bedöms kunna leverera hög riskjusterad avkastning. De olika fonderna har valts så att de kompletterar varandra. Fokus ligger genomgående på fonder som arbetar för absolutavkastning snarare än aggressivt belånade eller snäva strategier inom existerande tillgångsslag.

Valutor

Gamla Liv har valutasäkrat merparten av sin valutarisk genom terminskontrakt. Mer än hälften av investeringarna i marknadsnoterade värdepapper (aktier och obligationer) ligger, brutto, i annan valuta än svenska kronor. Enligt styrelsebeslut ska riktvärdet för säkringsgrad för valutor i tillväxtländer uppgå till 75 procent och för övriga valutor, förutom USD, till 90 procent, med mandat för CIO att variera säkringsgraderna mellan 70 och 100 procent respektive 85 och 100 procent. För USD är riktvärdet för öppen exponering 7,5 procent av totala tillgångar.

Fastigheter

Gamla Livs fastigheter är koncentrerade till Sverige och Storbritannien, vilka är delmarknader som bedöms ge långsiktigt god avkastning och reducerad marknadsrisk. Gamla Liv har även placeringar i fastighetsfonder, vilka placeras i fastighetsrelaterade värdepapper och i direktägda fastigheter.

Private Equity

Den övergripande portföljrisken kopplat till Private Equity hanteras genom diversifiering, det vill säga antalet investeringar samt den geografiska spridningen. Maximalt får 20 procent av bolagets Private Equity-portfölj investeras i en enskild Private Equity-fond. Förvaltningen har en global ansats och styrelsen har fastställt riktlinjer för hur mycket som ska investeras i Nordamerika, Europa samt övriga världen, vilket säkerställer en god geografisk diversifiering.

Okorrelerat

I slutet av år 2016 etablerades ett nytt tillgångsslag i portföljen, "okorrelerat", vilket finansierades genom försäljning av noterade aktier och obligationer. Portföljen av okorrelerade tillgångar kommer byggas upp över tid och har som syfte att diversifiera det samlade risktagandet i bolaget, med positiv förväntad avkastning.

Matchningsrisker

Matchningsrisker definieras som risken att tillgångarnas förväntade avkastning och kassaflöden inte är tillräckliga för att möta de kassaflöden som försäkringsåtagandena kommer att ge upphov till över tiden. Styrning och uppföljning av matchningsrisker sker genom policyer för ränterisk och solvensrisk. Bolaget analyserar löpande sin matchningsrisk.

Livförsäkringsavsättningar, totalt 83 154 (83 628) Mkr, avser nuvärdet av framtida förväntade avtalade premier, försäkringssättningar och driftskostnader för gällande försäkringsavtal. Vidstående tabeller redovisar odiskonterade kassaflöden för angiven löptidsfördelning tillsammans med förfallostrukturen på bolagets räntebärande tillgångar inklusive repofinansierade till-

2017	Inom 1 år	1-3 år	3-5 år	5-10 år	Längre än 10 år
Livförsäkringsavsättningar	4 597	9 657	9 586	20 243	39 070
Räntebärande tillgångar	1 660	15 921	9 122	1 634	2 532
2016	Inom 1 år	1-3 år	3-5 år	5-10 år	Längre än 10 år
Livförsäkringsavsättningar	4 621	9 545	9 397	20 765	58 288
Räntebärande tillgångar	1 727	14 349	10 415	2 540	1 957
I nedanstående tabell visas löptidsanalys för merparten av de finansiella skulderna, uttryckt i Mkr. För derivat redovisas odiskonterade värden.					
2017	Inom 1 år	1-3 år	3-5 år	5-10 år	Längre än 10 år
Återköpsavtal	-517	-	-	-	-
Derivat, utflöde					
Valutarelaterade	-85 676	-	-	-	-
Ränterelaterade	0	-	-	-	-
Summa derivat, utflöde	-85 676	-	-	-	-
Derivat, inflöde	84 729	-	-	-	-
Summa derivat	-946	-	-	-	-
2016	Inom 1 år	1-3 år	3-5 år	5-10 år	Längre än 10 år
Återköpsavtal	-	-	-	-	-
Derivat, utflöde					
Valutarelaterade	-92 282	-	-	-	-
Ränterelaterade	-	-	-	-	-
Summa derivat, utflöde	-92 282	-	-	-	-
Derivat, inflöde	90 750	-	-	-	-
Summa derivat	-1 532	-	-	-	-

Aktieportföljen

Rishtagandet i förvaltningen av bolagets aktieportfölj sker med utgångspunkt från den riskaptit styrelsen givit uttryck för i sin sammansättning av normalportföljen för aktier. I syfte att sprida riskerna, och mildra effekten av lokala konjunktursvängningar, anges här den önskade fördelningen mellan olika geografiska marknader. Till varje delportfölj är ett index knutet, som ska avspegla normal avkastning för det geografiska området. Målsättningen är att förvaltningsutfallet ska ligga i linje med eller vara bättre än index och förvaltaren mäts utifrån hur väl denne lyckas förvalta tillgångarna i förhållande till det valda indexet.

Löpande uppföljning sker av både enskilda förvaltare och totalportföljerna för att säkerställa att förvaltningen bedrivs i enlighet med fastslagen riskaptit och uppsatta mål. Relevanta risktal rapporteras löpande till bolagets verkställande direktör.

Ränteportföljen

Bolagets kreditexponering i ränteportföljen regleras av fastställda limiter och gränsvärden, där utgångspunkten är att placeringsutrymmet bestäms av låntagarens ratingbetyg. Även löptiden på kreditobligationer begränsas i förhållande till låntagarens ratingbetyg. Ju starkare rating desto större är placeringsutrymmet. Enligt gällande placeringsriktlinjer placeras inte bolaget i obligationer med svagare kreditbetyg än BBB- (Standard & Poor) alternativt Baa3 (Moody's). Om kreditbetyg saknas hos något av dessa två ratinginstitut kan innehav ändå tillätas om kreditbetyget hos institutet Fitch ligger inom "investment grade".

Kreditförvaltningen bedrivs med låg risk där kreditanalys och riskspridning är viktiga grundelement. Samtliga placeringar genomlysas i kreditanalysen där låntagarens finansiella ställning jämförs mot affärsrisken i verksamheten.

S&P - rating på ränteportföljen, procent (totalt värde 30 869 Mkr)

2017	AAA	AA	A	BBB	BB	B	Ingen rating	Totalt
Statsskuldsväxlar	-	-	-	-	-	-	-	-
Svenska staten	29,2	-	-	-	-	-	-	29,2
Svenska bostadsinstitut	42,1	-	-	-	-	-	-	42,1
Övriga svenska emittenter	-	0,2	0,7	0,5	-	-	-	1,4
Utländska stater	-	1,4	3,3	-	-	-	-	4,7
Övriga utländska emittenter	-	1,3	7,0	14,3	-	-	-	22,6
Total	71,3	2,9	11,0	14,8	-	-	-	100,0

S&P - rating på ränteportföljen, procent (totalt värde 30 988 Mkr)

2016	AAA	AA	A	BBB	BB	B	Ingen rating	Totalt
Statsskuldsväxlar	-	-	-	-	-	-	-	-
Svenska staten	30,1	-	-	-	-	-	-	30,1
Svenska bostadsinstitut	39,6	-	-	-	-	-	-	39,6
Övriga svenska emittenter	-	0,4	1,2	1,0	-	-	-	2,6
Utländska stater	-	1,5	3,1	-	-	-	-	4,6
Övriga utländska emittenter	-	1,7	6,8	14,3	0,2	0,1	-	23,1
Total	69,7	3,6	11,1	15,3	0,2	0,1	-	100,0

gångar och exklusive räntefonder, 30 869 (30 988) Mkr.

I tabellen på föregående sida visas löptidsanalys för merparten av de finansiella skulderna, uttryckt i Mkr. För derivat redovisas odiskonterade värden.

Likviditetsrisk

Bolagets likviditetsrisk är kopplad till eventuella problem att fullfölja bolagets kortsiktiga åtaganden avseende utbetalningar på grund av brist på likvida medel. Bolaget har dock en betryggande betalningsberedskap för att möta sina åtaganden då merparten av tillgångarna är noterade på marknaden med daglig handel. Bolaget har god kapacitet att kortfristigt hantera sin likviditet genom finansiering genom återköpsavtal. Ytterligare information återfinns i not 32 Förväntade återvinningstidpunkter.

Kreditrisk

Kreditrisk är i grunden risken att en motpart till Gamla Liv inte kan fullgöra sina åtaganden. Risken kan delas upp i emittentrisk, vilken definieras som risken att låntagare i obligationsmarknaden inte kan fullgöra sina förpliktelser, motpartsrisk, dvs att motparten inte lever upp till sina kontraktuella åtaganden, samt avvecklingsrisk som är kopplat till tillfälliga exponeringar i värdepappershandeln.

Tabellerna ovan beskriver kreditkvalitet på obligationer och andra räntebärande värdepapper, inklusive repofinansierade placeringar, per 31 december respektive år.

Hantering av operativa risker

Då bolagets operationella verksamhet till stora delar är utlagd på externa leverantörer hanteras bolagets operativa risker främst genom uppföljning av uppdragsavtalen med PFAB avseende försäkringsadministration samt leverantörerna av kapitalförvaltnings tjänster. Bolaget genomför årligen riskutvärderingar av outsourcad verksamhet samt en extern granskning av uppdragstagarens förmåga att fullgöra uppdraget.

Respektive leverantör ansvarar för att väsentliga processer är definierade, inklusive ett tydligt ansvar för interna kontroller, i syfte

att säkerställa kvaliteten i leveransen till Gamla Liv. Vidare ska definierade väsentliga processer och leveranser omfattas av rutiner för katastrofhantering samt rapportering, analys och uppföljning av operationella incidenter. Rapportering av operationella risker sker löpande till bolagets styrelse och verkställande direktör.

Solvens 2

Det nya regelverket Solvens 2 trädde i kraft den 1 januari 2016 då Lagen om ändring i försäkringsrörelselagen (2010:2043) infördes. Solvensreglerna baseras på Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/138/EG av den 25 november 2009 om upptagande och utövande av försäkrings- och återförsäkringsverksamhet.

Enligt regelverket ska det i bolaget finnas centrala funktioner avseende aktuarie, riskhantering, regelefterlevnad (compliance) och internrevision. Styrelsen har fastställt särskilda instruktioner för dessa funktioner och ansvariga personer för funktionerna har utsetts av bolaget.

Bolaget har under året genomfört så kallad kvantitativ rapportering enligt fastställda rapporteringsmallar som lämnats till Finansinspektionen avseende helåret 2016 samt för varje kvartal under 2017. Rapportering för kvartal 4 och helåret 2017 kommer att ske under våren 2018.

Bolaget slutförde i maj 2017 den av regelverket föreskrivna kvalitativa rapporteringen för år 2016. De kvalitativa rapporterna består dels av rapporten om solvens och finansiell ställning (SFCR) vilken har publicerats på bolagets hemsida, dels av den regelbundna tillsynsrapporten (RSR) vilken har inlämnats till Finansinspektionen. De kvalitativa rapporterna samt den kvantitativa årsrapporteringen för år 2016 har godkänts av bolagets styrelse. Motsvarande rapportering kommer att göras för helåret 2017 med den skillnaden att RSR endast ska redovisa materialia förändringar jämfört med föregående års rapport.

Bolaget har också genomfört en framåtriktad bedömning av bolagets risker, en så kallad ORSA ("Own Risk and Solvency Assessment"),

i enlighet med de riktlinjer som utgivits av Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten (EIOPA).

I processen för genomförande av ORSA har bolagets finansiella ställning prognostiserats, inklusive solvenssituationen, utifrån antaganden om ett "normalt" utfall avseende exempelvis avkastning på bolagets tillgångar. Därefter har antaganden gjorts om en rad negativa händelser som kraftigt skulle försämra bolagets finansiella ställning och solvenssituation. Utifrån resultaten av ovan nämnda beräkningar har en analys gjorts av bolagets prognosticerade solvenssituation och resultaten har jämförts med de solvensmål som har fastställts.

Resultatet för den ORSA som genomförts för bolaget visar på att bolaget är väl rustat för scenarier med kraftiga nedgångar i de finansiella placeringarna sett över den treårshorisont som ORSA omfattar.

Bolaget tillämpar övergångsreglernas huvudbestämmelse, vilket innebär att tidigare gällande regler avseende solvens och skuld-täckning under en övergångsperiod fortsätter att gälla för den del av verksamheten som avser tjänstepensionsförsäkring, medan nya regler tillämpas för den del som avser övrig verksamhet.

Not 3 - Upplysningar om närståendeavtal

Noten beskriver väsentliga transaktioner mellan Gamla Liv och närstående motparter. Med närstående motpart avses ägare samt andra företag inom SEB-koncernen. [▶ Se även not 38 Löner och ersättningar.](#)

Försäkringsadministrationsavtal

Gamla Liv har avtal med PFAB, vilket innebär uppdrag att utföra försäkringsadministration åt Gamla Liv. Ersättningen utgår från marknadspris och består i huvudsak av dels genomsnittligt antal försäkringsavtal multiplicerat med ett årligen indexuppräknat pris per avtal, dels procentuell andel av premieinkomst. Principen för att bestämma ersättningen är baserad på bolagets avgifter gentemot extern kund. Under 2017 har den kostnadsförda ersättningen uppgått till 120 (125) Mkr. Huvudavtalet gäller till och med år 2066.

Kapitalförvaltningsavtal

Gamla Liv har avtal med SEB vilket innebär uppdrag att utföra kapitalförvaltning åt Gamla Liv och att administrera bolagets samlade placeringar. I samband med avtalets tecknande genomfördes en jämförande undersökning av marknadsmässigheten. Ersättningen utgår från marknadspris och beräknas enligt följande:

- **Fast ersättning** som procentuella andelar av genomsnittliga värden på respektive placeringstillgångsslag samt ett fast arvode avseende tilläggstjänster.
- **Rörlig ersättning** som procentuell andel av överavkastning. För noterade värdepapper avses med överavkastning att avkastningen överstiger fastställt jämförelseindex. För onoterade aktier avses med överavkastning att avkastningen överstiger en i avtal om kapitalförvaltning fastställd procentsats. Den rörliga ersättningen regleras efter att årsredovisningen fastställts.

Under 2017 har den kostnadsförda ersättningen uppgått till 381 (361) Mkr. Den fasta ersättningen uppgick till 237 (221) Mkr och den rörliga ersättningen till 144 (140) Mkr. I årets rörliga ersättning på 144 Mkr ingår -15 Mkr som ser avser 2016.

Avtalet gäller till och med 2066. Det kan dock sägas upp till slutet av 2019, 2020 eller 2021. Om Gamla Liv säger upp avtalet ska bolaget till SEB betala för skäligen avvecklingskostnader, dock maximalt 200 Mkr.

Avtal om kontrollfunktioner

Gamla Liv har avtal med PFAB som har uppdraget att utföra tjänster avseende internrevision, riskkontroll och kontroll av regelefterlevnad. Ersättningen har uppgått till 2,2 (1,8) Mkr under 2017.

Avtal om aktuarietjänster

Gamla Liv har avtal med PFAB vilket innebär uppdrag att, i samverkan med Gamla Livs chefaktuarie, utföra vissa aktuarietjänster. Under 2017 har kostnaden uppgått till 0,1 (0,0) Mkr.

Återförsäkringsavtal

Gamla Liv har avtal med PFAB om mottagen återförsäkring avseende liv-, sjuk- och premiebefrielseförsäkring. Avräkningen för 2017 har uppgått till netto -4 (0) Mkr.

Reverslån

Bolaget har en reversfordran som uppgick till 11 043 (12 525) Mkr på Trygg-Stiftelsen motsvarande värdet på 114.673.802 A-aktier i SEB. Fordran löper med ränta motsvarande erhållen utdelning på aktierna, efter avdrag för den skatt Trygg-Stiftelsen erlägger på utdelningen.

Banktillgodohavanden

Gamla Liv innehar bankkonton och depåkonton i SEB.

Löpande interna mellanhavanden

Under räkenskapsåret uppstår fordran eller skuld till PFAB, bland annat på grund av att betalströmmar avseende premieinbetalning och utbetalning av försäkringsersättningar för andra koncernbolags räkning, går via bolagets egna bankkonton. Dessa fordringar eller skulder likvidregleras månadsvis inklusive ränta. Räntan utgörs av SEB:s internräntesats och har i genomsnitt varit -0,20 (0,18) procent.

Hysesavtal

SEB hyr dels ett begränsat antal hyreslägenheter från Gamla Liv, dels kontorsfastigheter där SEB bedriver verksamhet. Hyrorna följer i det första fallet sedvanlig hyressättning och är i det andra fallet marknadsmässiga. Gamla Liv har erhållit 28 (21) Mkr i intäkter avseende dessa hyresavtal.

Rutiner för uppföljning av närståendeavtal

Styrelsen i Gamla Liv har fastställt en instruktion för hantering av intressekonflikter mellan bolagets intressenter. I instruktionen identifieras de situationer där intressekonflikter kan uppstå. Där beskrivs hur handläggning av transaktioner mellan bolaget och närstående bolag ska gå till och hur pris ska fastställas. Avtalen kontrolleras årligen och följs upp.

Sammanställning

Typ av avtal	Motpart	Innehåll
Försäkringsadministrationsavtal	SEB Pension och Försäkring AB	Uppdrag att utföra bolagets försäkringsadministration
Kapitalförvaltningsavtal	Skandinaviska Enskilda Banken AB	Uppdrag att utföra kapitalförvaltning åt bolaget
Avtal om kontrollfunktioner	SEB Pension och Försäkring AB	Avtal om erhållande av tjänster avseende internrevision, riskkontroll samt kontroll av regelefterlevnad
Avtal om aktuarietjänster	SEB Pension och Försäkring AB	Uppdrag att utföra vissa aktuarietjänster åt bolaget
Återförsäkringsavtal	SEB Pension och Försäkring AB	Avtal om mottagen liv-, sjuk- och olycksfallsåterförsäkring
Reverslån	Trygg-Stiftelsen	Fordran på Trygg-Stiftelsen
Banktillgodohavanden och depåer	Skandinaviska Enskilda Banken AB	Inlåningskonton inom koncernkontostruktur
Löpande interna mellanhavanden	SEB Pension och Försäkring AB	Fordringar eller skulder med anledning av betalflöden i löpande verksamhet
Hysesavtal	Skandinaviska Enskilda Banken AB	Avtal om upplåtelse av kontorslokaler och hyreslägenheter

Not 4 - Premieinkomst

All premieinkomst avser Sverige.	Moderbolaget		Koncernen	
	2017	2016	2017	2016
Premieinkomst i form av inbetalda premier	538	595	538	595
Premieinkomst i form av tilldelad återbäring	53	36	53	36
Premieskatt	-8	-8	-8	-8
	583	623	583	623
<i>varav från närstående bolag</i>	<i>41</i>	<i>45</i>	<i>41</i>	<i>45</i>
Periodiska premier	527	562	527	562
Engångspremier	64	69	64	69
Premieskatt	-8	-8	-8	-8
	583	623	583	623
Premier för ej återbäringsberättigade avtal	134	144	134	144
Premier för återbäringsberättigade avtal	457	487	457	487
Premieskatt	-8	-8	-8	-8
	583	623	583	623

Not 5 - Kapitalavkastning, intäkter

Mkr

	Moderbolaget		Koncernen	
	2017	2016	2017	2016
Driftsoverskott byggnader och mark				
Hyresintäkter	1 179	1 149	1 461	1 449
Räntebidrag	6	5	-	-
	1 185	1 154	1 461	1 449
Erhållna utdelningar	1 565	974	1 565	974
Ränteintäkter				
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	352	536	352	536
Övriga ränteintäkter	1 175	884	1 190	884
	1 527	1 420	1 542	1 420
<i>varav ränteintäkter för ej marknadsvärderade finansiella tillgångar och skulder</i>	732	693	732	693
<i>varav ränteintäkter avseende närstående bolag</i>	1	0	-	-
Valutakursvinst, netto	-	-	-	14
Realisationsvinst, netto				
Byggnader och mark	24	112	60	142
Aktier och andelar	3 994	7 041	3 994	7 041
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	425	841	425	841
Övriga lån	1 168	-	1 168	-
	5 611	7 994	5 647	8 024
	9 888	11 542	10 215	11 881

► Se även not 12 Nettoresultat per kategori av finansiella tillgångar och skulder.

Not 6 - Orealiserade vinster på placeringstillgångar

Mkr

	Moderbolaget		Koncernen	
	2017	2016	2017	2016
Byggnader och mark	2 068	2 961	3 018	3 300
Placeringar i koncernföretag och intresseföretag				
Aktier och andelar	176	343	-	-
Andra finansiella placeringstillgångar				
Aktier och andelar	3 606	-	3 606	-
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	-	8	-	8
Övriga lån	-	843	-	843
Derivat	192	-	192	-
	6 042	4 155	6 816	4 151

► Se även not 12 Nettoresultat per kategori av finansiella tillgångar och skulder.

Not 7 - Utbetalda försäkringsersättningar före avgiven återförsäkring

Mkr

	Moderbolaget		Koncernen	
	2017	2016	2017	2016
Utbetalda ersättningar	-4 153	-4 186	-4 153	-4 186
Annulationer	-80	-73	-80	-73
	-4 233	-4 259	-4 233	-4 259

Not 8 - Driftskostnader, f.e.r.

Mkr

	Moderbolaget		Koncernen	
	2017	2016	2017	2016
Anskaffningskostnader	-42	-44	-42	-44
Administrationskostnader	-134	-137	-134	-137
	-176	-181	-176	-181
Specifikation av totala driftskostnader:				
Fastighetsförvaltningskostnader	-378	-358	-469	-458
Kapitalförvaltningskostnader	-428	-401	-428	-401
Driftskostnader i försäkringsrörelsen enligt ovan	-176	-181	-176	-181
Totala driftskostnader	-982	-940	-1 073	-1 040
varav				
- personalkostnader	-19	-16	-19	-16
- revisionskostnader	-3	-3	-3	-3
- kostnad för valtningsavtal med PFAB	-120	-125	-120	-125
- provisioner	-20	-23	-20	-23
- juridiska tjänster	-4	-2	-4	-2
- fastighets- och kapitalförvaltningskostnader	-806	-759	-897	-859
- övrigt	-10	-12	-10	-12
	-982	-940	-1 073	-1 040
Arvoden till valda revisorer				
- PwC, revisionsverksamhet	-1,8	-1,7	-1,8	-1,7
- PwC, konsultation avseende skattefrågor	-0,9	-	-0,9	-
- PwC, övrig konsultation	-0,4	-	-0,4	-
- KPMG, revisionsverksamhet	-0,8	-0,8	-0,8	-0,8
- KPMG, övrig konsultation	-0,3	-	-0,3	-
	-4,2	-2,5	-4,2	-2,5

Not 9 - Kapitalavkastning, kostnader

Mkr

	Moderbolaget		Koncernen	
	2017	2016	2017	2016
Kapitalförvaltningskostnader	-428	-401	-428	-401
<i>varav till närstående</i>	-381	-361	-381	-361
Transaktionskostnader	-12	-18	-12	-18
Fastighetsförvaltningskostnader	-378	-358	-469	-458
Räntekostnader				
Övriga räntekostnader	-106	-27	-137	-57
<i>varav räntekostnader för ej marknadsvärderade finansiella tillgångar och skulder</i>	-8	-5	-8	-5
Valutakursförlust, netto	-2 336	-1 337	-2 398	-1 337
	-3 260	-2 141	-3 444	-2 271

Utöver ovanstående kapitalförvaltningskostnader uppgick arvode för private equity-fonder till 180 (183) Mkr och arvode för övriga fonder till 624 (522) Mkr efter avdrag för fondrabatter.

►► Se även not 12 Nettoresultat per kategori av finansiella tillgångar och skulder.

Not 10 - Orealiserade förluster på placeringstillgångar

Mkr

	Moderbolaget		Koncernen	
	2017	2016	2017	2016
Andra finansiella placeringstillgångar				
Aktier och andelar	-	-559	-	-559
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	-252	-	-252	-
Övriga lån	-1 066	-	-1 066	-
Derivat	-	-55	-	-55
	-1 318	-615	-1 318	-615

►► Se även not 12 Nettoresultat per kategori av finansiella tillgångar och skulder.

Not 11 - Totalavkastningstabell - koncernen

Tillgångar som omfattas av placeringsriktlinjer	Ingående marknadsvärde, 2017, Mkr	Utgående marknadsvärde, 2017, Mkr	Fördelning, Procent	Totalavkastning, 2017, Mkr	Totalavkastning, Procent, 2017	Totalavkastning, Procent, 2016
Aktier och andelar	34 049	37 226	20,7	5 452	16,7	7,8
Räntebärande värdepapper	36 177	32 962	18,5	445	1,4	2,7
Hedgefonder	13 409	12 528	7,0	759	6,3	1,6
Likvida hedgefonder	11 210	8 649	4,8	122	1,3	0,4
Fastigheter	32 349	33 664	18,7	3 759	12,4	15,6
Onoterade aktieinnehav (Private equity)	16 678	16 528	9,2	1 728	10,8	13,2
Strategiska placeringar ¹⁾	12 572	11 100	6,2	780	5,7	11,4
Kredithedgefonder	6 365	5 836	3,2	362	5,9	2,8
Lånefonder	4 913	6 734	3,7	247	4,3	4,2
Okorrelerat ²⁾	11 130	15 094	8,4	-97	-0,5	0,6
Valutasäkring	-1 366	-711	-0,4	-1 194	-0,7	0,6
	177 486	179 610	100,0	12 363	7,1	8,0

Avstämning av Totalavkastningstabell (koncernen) mot finansiella rapporter

Mkr

	Koncernen	
	2017	2016
Totalavkastning enligt resultaträkning	12 269	13 146
Kapitalförvaltningskostnader, närstående bolag	404	376
Värderingsskillnader	-31	-45
Övrigt	-279	-125
Resultat enligt Totalavkastningstabell	12 363	13 352
Summa tillgångar enligt balansräkning	184 377	182 318
Värderingsskillnader	14	43
Poster på tillgångssidan som inte ingår i Totalavkastningstabell	-1 450	-1 851
Poster på skuldsidan som ingår i Totalavkastningstabell	-3 331	-3 024
Summa marknadsvärde enligt Totalavkastningstabell	179 610	177 486

1) Placeringar som har ansetts vara avsedda för ett långsiktigt innehav.

2) Tillgångar och förvaltningsstrategier med låg korrelation till de breda tillgångsslagen.

Totalavkastning inklusive förvaltningskostnader för året uppgick till 6,9 (7,8) procent.

Totalavkastningstabellen visar 100 procent syntetiskt valutasäkrade siffror i SEK för resultat och avkastning på enskilda tillgångsslag. Det totala resultatet och den totala avkastningen inkluderar öppen valuta-exponering.

Not 12 - Nettoresultat per kategori av finansiella tillgångar och skulder ¹⁾

Mkr

FINANSIELLA TILLGÅNGAR 2017 Moderbolaget	Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen			Summa
	Via identifiering	Handelsändamål	Lånefordringar	
Aktier och andelar	4 258			4 258
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	11			11
Derivat		3 655		3 655
Övriga fordringar			1 028	1 028
Summa	4 269	3 655	1 028	8 952

FINANSIELLA SKULDER 2017 Moderbolaget	Innehav för handelsändamål	Andra finansiella skulder	Summa
Övriga skulder	3		3
Summa	-22		-22

FINANSIELLA TILLGÅNGAR 2016 Moderbolaget	Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen		Lånefordringar	Summa
	Via identifiering	Handelsändamål		
Aktier och andelar	11 481	-	-	11 481
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	2 085	-	-	2 085
Derivat	-	-5 971	-	-5 971
Övriga fordringar	-	-	2 154	2 154
Summa	13 566	-5 971	2 154	9 749

FINANSIELLA SKULDER 2016 Moderbolaget	Innehav för handelsändamål	Andra finansiella skulder	Summa
Övriga skulder	10	-	10
Summa	86	-	86

1) I nettoresultat per kategori av finansiella instrument ingår utdelningar, ränteintäkter och -kostnader, realisationsvinster och -förluster, orealiserade vinster och förluster samt valutaresultat. Kapitalförvaltningskostnader och transaktionskostnader ingår inte.

Not 13 - Skatter

Mkr

	Moderbolaget		Koncernen	
	2017	2016	2017	2016
Avkastningsskatt och kupongskatt	-158	-191	-	-
Inkomstskatt	-36	-19	-332	-116
Total skattekostnad	-194	-210	-332	-116
Specifikation av avkastningsskatt och kupongskatt				
Avkastningsskatt	-163	-161	-	-
Kupongskatt i utlandet	-84	-85	-	-
Justering avseende avkastningsskatt hänförlig till tidigare år	89	55	-	-
	-158	-191	-	-
Specifikation av inkomstskatt				
Aktuell skattekostnad	-35	-	-149	-
Justering avseende inkomstskatt hänförlig till tidigare år	-	-20	-	-20
Uppskjuten skatt avseende: Temporära skillnader (orealiserat resultat på placeringstillgångar)	1	-1	-181	-98
Uppskjuten skatt avseende: Uppskjuten skattefordran / reduktion av uppskjuten skattefordran (underskottsavdrag)	-2	2	-2	2
	-36	-19	-332	-116

Not 13 - Skatter, forts.

Mkr

	Moderbolaget		Koncernen	
	2017	2016	2017	2016
Avstämning effektiv skattesats avseende inkomstskatt				
Resultat före skatt	8 202	8 384	9 348	8 931
Avgår resultat i avkastningsbeskattad verksamhet	-8 035	-8 390	-8 035	-8 390
	167	-6	1 313	541
Skatt enligt gällande skattesats (22%)	-38	1	-289	-119
Upplösning av uppskjuten skattefordran	2	-	2	-
Utnyttjat, ej tidigare aktiverat, underskottsavdrag	-	-	15	12
Skatt tidigare år	-	-20	-27	-20
Skillnad mellan svensk och utländsk skattesats	-	-	-38	14
Övrigt	-	-	5	-3
	-36	-19	-332	-116

Not 14 - Aktier och andelar i koncernföretag och intresseföretag

2017						Mkr
Koncernföretag	Säte	Org nr	Ägarandel, procent	Antal aktier/ andelar	Bokfört värde, Mkr	
AB Framtidsvärden	Stockholm	556022-3447	100	1 000		1
Fastighets AB Meteor	Stockholm	556375-9603	100	500 000		1 090
Gullbergsvass KB	Göteborg	969695-1087	99	1		248
Gamla Liv International Real Estate Fund	Luxemburg	LU0448017441	100	230		1 429
Bokfört värde vid årets utgång						2 768
Intresseföretag						
Svenskt Fastighetsindex SFI (medlemsinsats)		769602-7460				0
Aktier i Kv Guldet i Göteborg AB		556129-8703	25	250		0

2016						
Koncernföretag	Säte	Org nr	Ägarandel, procent	Antal aktier/ andelar	Bokfört värde, Mkr	
AB Framtidsvärden	Stockholm	556022-3447	100	1 000		1
Fastighets AB Meteor	Stockholm	556375-9603	100	500 000		787
Gullbergsvass KB	Göteborg	969695-1087	99	-		268
Gamla Liv International Real Estate Fund	Luxemburg	LU0448017441	100	230		1 468
Bokfört värde vid årets utgång						2 524
Intresseföretag						
Svenskt Fastighetsindex SFI (medlemsinsats)		769602-7460				0
Aktier i Kv Guldet i Göteborg AB		556129-8703	25	250		0

Förändringsanalys 2017

Koncernföretag	Bokfört värde, Mkr	
Bokfört värde vid årets ingång	2 524	
Värdering till verkligt värde	238	
Årets resultat i handelsbolag	6	
Bokfört värde vid årets utgång	2 768	

Förändringsanalys 2016

Koncernföretag	Bokfört värde, Mkr	
Bokfört värde vid årets ingång	2 537	
Avyttringar under året	-361	
Värdering till verkligt värde	343	
Årets resultat i handelsbolag	5	
Bokfört värde vid årets utgång	2 524	

Not 15 - Intressen i icke-konsoliderade strukturerade företag

Intressen i icke-konsoliderade strukturerade företag hänförs till när koncernen har intressen i strukturerade företag som den inte kontrollerar. Ett strukturerat företag är ett företag som är utformat så att rösträtter och liknande rättigheter inte är den dominerande faktorn för att fastställa vem som har bestämmande inflytande. Fonder är ett exempel på strukturerade företag. Koncernens transaktioner med strukturerade företag sker uteslutande genom investeringar i fondandelar vilka redovisas på raden Aktier och andelar samt raden Obligationer och andra räntebärande värdepapper. Det totala redovisade värdet uppgår till 55 822 (58 335) Mkr.

Det totala kapitalet som förvaltas i en fond är inte publikt tillgängligt och anses inte vara relevant för att förstå relaterade risker, varför det inte presenteras här. Koncernen kan maximalt förlora det redovisade beloppet för andelar som koncernen innehar. Detta belopp reflekterar inte den sannolika förlusten.

Not 17 - Obligationer och andra räntebärande värdepapper

2017	Nominellt belopp	Upplupet anskaffningsvärde	Bokfört värde	
Noterade				
Svenska Staten	7 539	8 448	8 747	
Svenska bostadsinstitut	11 939	12 492	12 614	
Övriga svenska emittenter	86	84	96	
Utländska stater	1 379	1 422	1 423	
Övriga utländska emittenter	6 771	7 283	7 989	
	27 714	29 729	30 869	

	Anskaffningsvärde	Bokfört värde
Andelar i räntefonder	1 138	1 662
Totalt bokfört värde		32 531

Not 16 - Aktier och andelar

	Moderbolaget		Koncernen	
	2017	2016	2017	2016
Placeringsaktier i svensk valuta	14 522	13 424	14 522	13 424
Placeringsaktier i utländsk valuta	88 392	87 282	88 392	87 282
	102 914	100 706	102 914	100 706

Not 18 - Övriga lån

	Moderbolaget		Koncernen	
	2017	2016	2017	2016
Livförsäkringslån	34	39	34	39
Reverslån till Trygg-Stiftelsen ¹⁾	11 043	12 525	11 043	12 525
	11 077	12 564	11 077	12 564

1) Upplupet anskaffningsvärde 2 257 (2 257) Mkr.

2016	Nominellt belopp	Upplupet anskaffningsvärde	Bokfört värde	
Noterade				
Svenska Staten	7 375	8 631	9 072	
Svenska bostadsinstitut	11 107	11 647	11 922	
Övriga svenska emittenter	369	350	385	
Utländska stater	1 324	1 392	1 372	
Övriga utländska emittenter	7 044	7 128	8 237	
	27 219	29 148	30 988	

	Anskaffningsvärde	Bokfört värde
Andelar i räntefonder	1 314	2 045
Totalt bokfört värde		33 033

Not 19 - Derivat**Moderbolagets innehav är lika med koncernens innehav.**

Derivatinstrument upptagna i balansräkningen

Mkr

2017	Ränta		Valuta		Aktie	
	Bokfört/ verkligt värde	Nominellt belopp	Bokfört/ verkligt värde	Nominellt belopp	Bokfört/ verkligt värde	Nominellt belopp
Derivatinstrument med positiva värden eller värde noll						
Optioner	-	-	-	-	77	659
Terminer	-	22 810	218	92 379	-	-
Swappar	-	-	-	-	334	303
Summa	-	22 810	218	92 379	411	962
<i>varav clearat</i>	-	-	-	-	-	-

Derivatinstrument med negativa värden

Optioner	-	-	-	-	-	-
Terminer	-	-	-947	83 811	-	-
Swappar	-	-	-	-	-	-
Summa	-	-	-947	83 811	-	-
<i>varav clearat</i>	-	-	-	-	-	-

Avvecklingstid på derivat

Mkr

2017						
Verkligt värde	1 mån	3 mån	1 år	5 år	10 år	Total
Positiva	481	72	3	73	-	629
Negativa	-932	-15	-	-	-	-947
Summa	-451	57	3	73	-	-318

Nominellt belopp

Positiva	84 649	8 033	-	9 620	13 849	116 151
Negativa	81 673	2 138	-	-	-	83 811
Summa	166 322	10 171	-	9 620	13 849	199 962

Derivatinstrument upptagna i balansräkningen

Mkr

2016	Ränta		Valuta		Aktie	
	Bokfört/ verkligt värde	Nominellt belopp	Bokfört/ verkligt värde	Nominellt belopp	Bokfört/ verkligt värde	Nominellt belopp
Derivatinstrument med positiva värden eller värde noll						
Optioner	-	-	-	-	14	876
Terminer	-	25 045	351	116 316	-	1
Swappar	-	-	-	-	428	482
Summa	-	25 045	351	116 316	442	1 359
<i>varav clearat</i>	-	25 045	-	-	14	876

Derivatinstrument med negativa värden

Optioner	-	-	-	-	-	-
Terminer	-	-	-1 672	62 607	-	-
Swappar	-	-	-	-	-	-
Summa	-	-	-1 672	62 607	-	-
<i>varav clearat</i>	-	-	-	-	-	-

Avvecklingstid på derivat

Mkr

2016						
Verkligt värde	1 mån	3 mån	1 år	5 år	10 år	Total
Positiva	704	75	14	1	-	793
Negativa	-1 615	-57	-	-	-	-1 672
Summa	-911	18	14	1	-	-879

Nominellt belopp

Positiva	108 707	8 093	4 938	6 225	14 757	142 720
Negativa	61 171	1 436	-	-	-	62 607
Summa	169 878	9 529	4 938	6 225	14 757	205 327

Not 20 - Kategorier av finansiella tillgångar och skulder och dess verkliga värden ¹⁾

Tillgångar

Mkr

2017	Tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen ²⁾	Lånefordringar ³⁾	Summa redovisat värde	Verkligt värde	Anskaffningsvärde
Moderbolaget					
Aktier och andelar i koncernföretag	2 768	-	2 768	2 768	930
Aktier och andelar, andra finansiella placeringstillgångar	102 914	-	102 914	102 914	80 620
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	32 531	-	32 531	32 531	31 700
Övriga lån	11 077	-	11 077	11 077	2 977
Kassa och bank		936	936	936	936
Derivat	629	-	629	629	
Fordringar		67	67	67	67
Upplupna intäkter och förutbetalda kostnader	350		350	350	350
Summa	150 269	1 003	151 272	151 272	117 580

Skulder

Mkr

2017	Skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen	Andra finansiella skulder	Summa redovisat värde	Verkligt värde
Moderbolaget				
Derivat	-947		-947	-947
Övriga skulder		-1 065	-1 065	-1 065
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter		-1	-1	-1
Summa	-947	-1 066	-2 013	-2 013

Tillgångar

Mkr

2016	Tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen ⁴⁾	Lånefordringar ⁵⁾	Summa redovisat värde	Verkligt värde	Anskaffningsvärde
Moderbolaget					
Aktier och andelar i koncernföretag	2 524	-	2 524	2 524	1 308
Aktier och andelar, andra finansiella placeringstillgångar	100 706	-	100 706	100 706	75 992
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	33 033	-	33 033	33 033	31 065
Övriga lån	12 525	-	12 525	12 525	3 392
Kassa och bank	-	1 832	1 832	1 832	1 832
Derivat	793	-	793	793	-
Fordringar	-	56	56	56	56
Upplupna intäkter och förutbetalda kostnader	360	-	360	360	360
Summa	149 941	1 888	151 829	151 829	114 005

Skulder

Mkr

2016	Skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen	Andra finansiella skulder	Summa redovisat värde	Verkligt värde
Moderbolaget				
Derivat	-1 672	-	-1 672	-1 672
Övriga skulder	-	-4	-4	-4
Summa	-1 672	-4	-1 676	-1 676

- 1) Noten ingår allt resultat för respektive kategori exklusive förvaltningskostnader och transaktionskostnader. Skillnaden mellan moderbolag och koncern består av värdering av aktier och andelar i koncern- och intresseföretag till verkligt värde.
- 2) Samtliga poster avser fair value option med undantag för derivat som utgör innehav för handelsändamål.
- 3) Kategorierna är upptagna till det belopp som förväntas inflyta. Redovisat värde bedöms utgöra en approximation av verkligt värde då innehaven är av kortfristig karaktär med kort utestående löptid.
- 4) Samtliga poster avser fair value option med undantag för derivat som utgör innehav för handelsändamål.
- 5) Kategorierna är upptagna till det belopp som förväntas inflyta. Redovisat värde bedöms utgöra en approximation av verkligt värde då innehaven är av kortfristig karaktär med kort utestående löptid.

Not 21 - Tillgångar och skulder värderade till verkligt värde

Värdering till verkligt värde

Syftet med värdering till verkligt värde är att komma fram till det pris till vilket en ordnad transaktion skulle ske mellan marknadsaktörer vid värderingstidpunkten på affärsmässiga villkor.

Bolaget använder olika metoder för att komma fram till det verkliga värdet för finansiella instrument; noterade priser på aktiva marknader, värderingstekniker som innehåller observerbar indata och värderingstekniker baserade på interna modeller. För upplysningsändamål klassificeras finansiella instrument värderade till verkligt värde i en värderingshierarki som återspeglar observerbarheten på de indata som använts vid värderingarna.

Bolaget har en kontrollmiljö för att fastställa verkliga värden för finansiella instrument där även en, från verksamheten oberoende, översyn av värderingsmodeller, priskällor och metoder ingår. Riskkontroll klassificerar och ser kontinuerligt över klassificeringen av finansiella instrument i hierarkin för verkligt värde.

Värderingsmetoder diskuteras och beslutas om

i Värderingskommittén och eventuella oklarheter i värderingsfrågor eskaleras till bolagets verkställande direktör för beslut. Bolaget representeras i Värderingskommittén av bolagets oberoende enhet för riskkontroll.

Nivå 1: Noterade marknadsvärden

Värderingar i nivå 1 bestäms av ojusterade noterade marknadsvärden för identiska instrument på aktiva marknader där noterade priser är lätt tillgängliga och representerar aktuella och regelbundet förekommande marknadstransaktioner mellan parter som är oberoende av varandra.

Exempel på finansiella instrument i nivå 1 är noterade aktier och skuldinstrument samt börshandlade derivat. Instrument som handlas på en aktiv marknad där en eller flera marknadsaktörer tillhandahåller bindande prisnoteringar på balansdagen är också exempel på finansiella instrument som klassificeras i nivå 1.

Nivå 2: Värderingsteknik som utgår från observerbar indata

I värderingstekniker i nivå 2 är all väsentlig indata i värderingsmodellerna observerbar endera direkt eller indirekt. Värderingstekniker i nivå 2 inkluderar diskonterade kassaflöden, optionsvärderingsmodeller, nyligen gjorda transaktioner och priser på andra instrument som är övervägande lika.

Exempel på observerbar indata är valutakurser, bindande prisnoteringar för värdepapper, marknadsräntor (till exempel stibor och libor), implicita volatiliteter från observerbara optionspriser med samma löptid och aktuella transaktioner som bolaget genomfört med en eller flera externa motparter. Indata kan ändras från att vara observerbara till att bli icke observerbara under perioden de innehas på grund av till exempel att instrumentet inte längre handlas på en likvid marknad.

Exempel på finansiella instrument i nivå 2 är de flesta OTC-derivat som optioner och ränteswappar baserade på libor-swappantän eller

Mkr

2017	Verkligt värde-värdering vid utgången av perioden baserat på:			
	Redovisat värde	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3
Moderbolaget				
Tillgångar				
Fastigheter	29 131			29 131
Private Equity	15 838			15 838
Hedgefonder	18 240			18 240
Övriga aktier och andelar	71 742	34 937	34 037	2 768
Övriga räntebärande värdepapper	32 392	22 241	10 152	
Övriga lån	11 077	11 077		
Derivat som innehas för handel	629		629	
Övriga tillgångar	2 293	2 293		
Summa	181 343	70 548	44 818	65 977
Skulder				
Derivat som innehas för handel	-947			
Övriga skulder	-1 065			
Summa	-2 012			

2017	Verkligt värde-värdering vid utgången av perioden baserat på:			
	Redovisat värde	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3
Koncernen				
Tillgångar				
Fastigheter	33 521			33 521
Private Equity	15 838			15 838
Hedgefonder	18 240			18 240
Övriga aktier och andelar	69 199	34 937	34 037	225
Övriga räntebärande värdepapper	32 392	22 240	10 152	
Övriga lån	11 077	11 077		
Derivat som innehas för handel	629		629	
Övriga tillgångar	3 514	3 514		
Summa	184 410	71 768	44 818	67 824
Skulder				
Derivat som innehas för handel	-947			
Övriga skulder	-1 065			
Summa	-2 012			

Inga överföringar in eller ut från nivå 1 och 2 har skett.

Not 21 - Tillgångar och skulder värderade till verkligt värde, forts.

avkastningskurvan för räntor i utländsk valuta. Andra exempel är instrument där bolaget nyligen genomfört transaktioner med tredje part och instrument för vilka bolaget interpolerar mellan observerbara variabler.

Nivå 3: Värderingsteknik med signifikant icke observerbar indata

Värderingstekniker i nivå 3 innehåller en signifikant mängd indata som inte är observerbar. Dessa tekniker baseras generellt på extrapolering från observerbar indata för liknande instrument, analys av historiska data eller andra analytiska tekniker.

Exempel på finansiella instrument i nivå 3 är mer komplexa OTC derivat, optioner med lång löptid för vilka volatiliteten extrapoleras eller derivat som beror på en icke observerbar korrelation. Andra exempel är instrument för vilka det för närvarande inte finns någon aktiv mark-

nad eller bindande prisnoteringar som onoterade aktier, innehav i private equity och investeringsfastigheter.

Om det verkliga värdet för finansiella instrument innehåller mer än en icke observerbar indata, aggregeras indata som inte är observerbar för att bestämma klassificeringen för hela instrumentet. Nivån i hierarkin för verkligt värde till vilken ett finansiellt instrument klassificeras bestäms baserat på den lägsta nivån av indata som är väsentlig för det verkliga värdet i sin helhet.

Värdet på koncernens fastighetsbestånd har bedömts i enlighet med riktlinjerna från Svenskt Fastighetsindex (SFI) i Sverige och RICS i London, Storbritannien, vilket i huvudsak innebär en avkastningsbaserad värderingsmetod som bygger på kassaflödesanalyser. Fyra oberoende värderingsinstitut har använts vid värderingarna i Sverige och ett i London, Stor-

britannien. Fastigheternas åsatta marknadsvärden är känsliga för de bedömningar och antaganden som ligger till grund för kalkylen. Den största påverkan på fastigheternas värde utgörs av direktavkastningskravet och marknadshyran. Vid värderingarna har direktavkastningskrav på 1,75 – 5,00 procent (1,85 – 5,25) tillämpats. Förutom ovanstående värdering görs en ortsprisbedömning för att jämföra med liknande fastigheter som sålts under en tidsperiod som bedöms relevant.

Följande tabeller visar förändringarna för tillgångar på nivå 3 under 2017.

Tillgångar värderade till verkligt värde på nivå 3

						Mkr
2017 Moderbolaget	Fastigheter	Private Equity	Hedge- fonder	Aktier och andelar	Övriga tillgångar	Summa
Ingående balans	27 084	16 055	13 665	2 524	12	59 340
Omklassificering			620			620
Ingående balans efter ändring	27 084	16 055	14 285	2 524	12	59 960
Totalt redovisade vinster och förluster under året	2 296	843	-981	244		2 402
Förvärv		3 507	6 348			9 855
Regleringar	-249	-4 567	-1 412			-6 228
Flytt ut ur nivå 3					-12	-12
Summa	29 131	15 838	18 240	2 768	0	65 977

Summa vinster under perioden redovisade i resultaträkningen för tillgångar som innehås vid utgången av perioden är 4 030 Mkr.

						Mkr
2017 Koncernen	Fastigheter	Private Equity	Hedge- fonder	Aktier och andelar	Övriga tillgångar	Summa
Ingående balans	31 622	16 055	13 665	214	12	61 568
Omklassificering			620			620
Ingående balans efter ändring	31 622	16 055	14 285	214	12	62 188
Totalt redovisade vinster och förluster under året	2 148	843	-981	11		2 021
Förvärv		3 507	6 348			9 855
Regleringar	-249	-4 567	-1 412			-6 228
Flytt ut ur nivå 3					-12	-12
Summa	33 521	15 838	18 240	225	0	67 824

Summa vinster under perioden redovisade i resultaträkningen för tillgångar som innehås vid utgången av perioden är 4 126 Mkr.

Känslighetsanalys

				Mkr
2017 Fastigheter		Effekt på eget kapital (före skatt)		
		Moderbolaget	Koncernen	
Direktavkastningskrav	+0,5 procent	-2 596	-2 859	
Marknadshyra, lokaler	-5 procent	-1 336	-1 533	
Vakansgrad, lokaler	+5 procent	-1 106	-1 264	

För övriga finansiella instrumentslag inom nivå 3, framför allt Private Equity och hedgefonder, sker värderingen av tredje part utan justering av bolaget. Bolaget har inte tillgång till de icke observerbara indata som är betydande för värderingen för att kunna göra en känslighetsanalys.

Not 21 - Tillgångar och skulder värderade till verkligt värde, forts.

2016 Moderbolaget	Redovisat värde	Mkr Verkligt värde-värdering vid utgången av perioden baserat på:		
		Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3
Tillgångar				
Fastigheter	27 084	-	-	27 084
Private Equity	16 055	-	-	16 055
Hedgefonder	13 665	-	-	13 665
Övriga aktier och andelar	73 644	32 045	39 075	2 524
Övriga räntebärande värdepapper	32 898	22 367	10 532	
Övriga lån	12 525	12 525		
Derivat som innehas för handel	793		781	12
Övriga tillgångar	3 113	3 113		
Summa	179 777	70 050	50 388	59 340
Skulder				
Derivat som innehas för handel	-1 672	-	-	-
Övriga skulder	-4	-	-	-
Summa	-1 676	-	-	-

Inga överföringar in eller ut från nivå 1 och 2 har skett.

Följande tabeller visar förändringarna för tillgångar på nivå 3 under 2016.

Tillgångar värderade till verkligt värde baserat på nivå 3

2016 Moderbolaget	Fastigheter	Private Equity	Hedge- fonder	Aktier och andelar	Övriga tillgångar	Mkr
						Summa
Ingående balans	24 791	14 295	12 381	2 537	33	54 038
Omklassificering						
Ingående balans efter ändring	24 791	14 295	12 381	2 537	33	54 038
Totalt redovisade vinster och förluster under året	3 045	3 153	748	348	-21	7 274
Förvärv		2 845	1 813			4 658
Regleringar	-752	-4 238	-1 277	-361		-6 629
Flytt ut ur nivå 3						
Summa	27 084	16 055	13 665	2 524	12	59 341

Summa vinster under perioden redovisade i resultaträkningen för tillgångar som innehas vid utgången av perioden är 6 822 Mkr.

2016 Koncernen	Fastigheter	Private Equity	Hedge- fonder	Aktier och andelar	Övriga tillgångar	Mkr
						Summa
Ingående balans	28 951	14 295	12 381	465	33	56 125
Omklassificering						
Ingående balans efter ändring	28 951	14 295	12 381	465	33	56 125
Totalt redovisade vinster och förluster under året	3 423	3 153	748	110	-21	7 414
Förvärv		2 845	1 813			4 658
Regleringar	-752	-4 238	-1 277	-361		-6 629
Flytt ut ur nivå 3						
Summa	31 622	16 055	13 665	214	12	61 568

Summa vinster under perioden redovisade i resultaträkningen för tillgångar som innehas vid utgången av perioden är 7 548 Mkr.

Not 21 - Tillgångar och skulder värderade till verkligt värde, forts.**Känslighetsanalys**

Mkr

2016 Fastigheter		Effekt på eget kapital (före skatt)	
		Moderbolaget	Koncernen
Direktavkastningskrav	+0,5 procent	-2 089	-2 293
Marknadshyra, lokaler	-5 procent	-1 230	-1 389
Vakansgrad, lokaler	+5 procent	-861	-980

För övriga finansiella instrumentslag inom nivå 3, framför allt Private Equity och hedgefonder, sker värderingen av tredje part utan justering av bolaget. Bolaget har inte tillgång till de icke observerbara indata som är betydande för värderingen för att kunna göra en känslighetsanalys.

Not 22 - Finansiella tillgångar och skulder som kvittas eller lyder under nettningsavtal

Tabellen till höger visar redovisade finansiella tillgångar och skulder som presenteras brutto i balansräkningen samt har potentiella rättigheter förknippade med rättsligt bindande ramavtal om nettningsavtal eller liknande avtal, tillsammans med relaterade säkerheter. Derivat mot centrala clearing-motparter som Gamla Liv har avtal med är exempel på instrument som presenteras i nedan tabell. I enlighet med IFRS 7 kan nettobeloppet aldrig bli lägre än noll. Tillgångar och skulder som inte kvittas eller lyder under nettningsavtal, exempelvis sådana som bara omfattas av ett avtal om säkerheter, presenteras i kolumn övriga instrument.

Mkr

2017	Brutto-belopp i balansräkningen	Ramav-tal om nettningsavtal	Säkerheter erhållna/ställda	Netto-belopp	Övriga instrument som ej lyder under nettningsavtal	Summa i balansräkningen
Moderbolaget						
Tillgångar						
Derivat	630	-173	-19	438		629
Omvända repor	548		-548	0		548
Summa	1 178	-173	-567	438		1 178
Skulder						
Derivat	947	-173		774		947
Repor	1 065		-1 054	11		1 065
Summa	2 012	-173	-1 054	785		2 012

Mkr

2016	Brutto-belopp i balansräkningen	Ramav-tal om nettningsavtal	Säkerheter erhållna/ställda	Netto-belopp	Övriga instrument som ej lyder under nettningsavtal	Summa i balansräkningen
Moderbolaget						
Tillgångar						
Derivat	793	-147	-47	599	0	793
Omvända repor	0	0	0	0	0	0
Summa	793	-147	-47	599	0	793
Skulder						
Derivat	1 672	-147	0	1 525	0	1 672
Repor	0	0	0	0	0	0
Summa	1 672	-147	0	1 525	0	1 672

Not 23 - Övriga fordringar

Mkr

	Moderbolaget		Koncernen	
	2017	2016	2017	2016
Forordningar på koncernföretag	227	220	-	-
Likvidfordran	16	15	16	15
Äkta återköpsavtal	548	-	548	-
Övriga fordringar	119	104	1 302	365
	910	339	1 866	380

Not 24 - Upplupna ränte- och hyresintäkter

Mkr

	Moderbolaget		Koncernen	
	2017	2016	2017	2016
Upplupna ränteintäkter	350	359	350	359
Upplupna hyresintäkter	7	10	7	10
	357	369	357	369

Not 25 - Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

Mkr

	Moderbolaget		Koncernen	
	2017	2016	2017	2016
Förutbetalda kostnader	3	9	3	11

Not 26 - Livförsäkringsavsättning

Mkr

	Moderbolaget		Koncernen	
	2017	2016	2017	2016
Ingående balans	83 628	82 920	83 628	82 920
Uppräkning med diskonteringsränta	1 206	-236	1 206	-236
Ändrad diskonteringsränta	2 114	4 616	2 114	4 616
Inbetalda premier	549	623	549	623
Utbetalda försäkringsersättningar	-4 234	-4 132	-4 234	-4 132
Övriga förändringar	-109	-163	-109	-163
Utgående balans	83 154	83 628	83 154	83 628

Not 27 - Avsättning för oreglerade skador

Mkr

	Moderbolaget		Koncernen	
	2017	2016	2017	2016
Sjukräntor				
Ingående balans	1 042	1 005	1 042	1 005
Avsättning för nyregistrerade skador under året vid periodens slut	18	45	18	45
Utbetalda ersättningar	-87	-117	-87	-117
Faktisk avveckling av pågående skador	-57	-34	-57	-34
Förväntad avveckling av pågående skador	19	31	19	31
Uppräkning med diskonteringsränta	4	-1	4	-1
Förändring av diskonteringsränta vid periodens slut	-2	20	-2	20
Övriga effekter	-37	93	-37	93
Utgående balans	900	1 042	900	1 042

Not 28 - Skulder avseende direkt försäkring

Mkr

	Moderbolaget		Koncernen	
	2017	2016	2017	2016
Försäkringstagare	23	15	23	15

Not 29 - Skulder avseende återförsäkring

Mkr

	Moderbolaget		Koncernen	
	2017	2016	2017	2016
Skulder till närstående företag	3	0	3	0
Försäkringsföretag utanför koncernen	-	1	-	1
	3	1	3	1

Not 30 - Övriga skulder

Mkr

	Moderbolaget		Koncernen	
	2017	2016	2017	2016
Skuld till koncernföretag	406	333	-	-
Skuld till närstående företag	11	200	11	200
Äkta återköpsavtal	1 065	-	1 065	-
Övriga skulder	401	415	2 549	2 638
	1 883	948	3 625	2 838

Not 31 - Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

Mkr

	Moderbolaget		Koncernen	
	2017	2016	2017	2016
Upplupna räntekostnader	0	0	0	0
Övriga upplupna kostnader	186	204	188	218
Förutbetalda intäkter	142	145	170	163
	328	349	358	381

Not 32 - Förväntade återvinningstidpunkter Mkr

2017 Moderbolaget	Högst 1 år	Längre än 1 år	Totalt
TILLGÅNGAR			
Placeringsstillgångar			
Byggnader och mark ¹⁾	-	29 131	29 131
Aktier och andelar i koncernföretag	-	2 768	2 768
Aktier och andelar ¹⁾	-	102 914	102 914
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	1 660	29 806	31 466
Pantsatta finansiella instrument ²⁾	-	1 065	1 065
Övriga lån ¹⁾	-	11 077	11 077
Derivat	556	73	629
	2 216	176 834	179 050
Fordringar			
Aktuell skattefordran	52	-	52
Övriga fordringar	683	227	910
	735	227	962
Andra tillgångar			
Kassa och bank	936	-	936
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter			
Upplupna ränteintäkter	357	-	357
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	3	-	3
	360	-	360
SUMMA TILLGÅNGAR	4 247	177 061	181 308

Av Övriga fordringar om 910 Mkr avser 227 Mkr koncerninternt med löptid längre än ett år.

2017 Moderbolaget	Högst 1 år	Längre än 1 år	Totalt
SKULDER OCH AVSÄTTNINGAR			
Obeskattade reserver			
Periodiseringsfond	33	91	124
Försäkringstekniska avsättningar, före avgiven återförsäkring			
Livförsäkringsavsättning	4 597	78 557	83 154
Avsättning för oreglerade skador	248	652	900
	4 845	79 209	84 054
Andra avsättningar och skulder			
Skulder avseende direkt försäkring och återförsäkring	26	-	26
Derivat	947	-	947
Uppskjuten skatteskuld	19	-	19
Övriga skulder	1 579	406	1 985
	2 571	406	2 977
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	328	-	328
SUMMA SKULDER OCH AVSÄTTNINGAR	7 777	79 706	87 483

Av Övriga skulder om 1 985 Mkr avser 406 Mkr koncerninternt med löptid längre än ett år.

- 1) Allt kan men kommer inte att återvinnas inom ett år
2) Avser pantsättning för repor

2016 Moderbolaget	Högst 1 år	Längre än 1 år	Totalt
TILLGÅNGAR			
Placeringsstillgångar			
Byggnader och mark ¹⁾	-	27 084	27 084
Aktier och andelar i koncernföretag	-	2 524	2 524
Aktier och andelar ¹⁾	-	100 706	100 706
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	1 727	31 306	33 033
Pantsatta finansiella instrument ²⁾	0	0	0
Övriga lån ¹⁾	-	12 564	12 564
Derivat	1	792	793
	1 728	174 976	176 704
Fordringar			
Aktuell skattefordran	523	-	523
Övriga fordringar	121	220	341
	644	220	864
Andra tillgångar			
Kassa och bank	1 832	-	1 832
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter			
Upplupna ränteintäkter	369	-	369
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	9	-	9
	378	-	378
SUMMA TILLGÅNGAR	4 582	175 196	179 778

Av Övriga fordringar om 341 Mkr avser 220 Mkr koncerninternt med löptid längre än ett år.

2016 Moderbolaget	Högst 1 år	Längre än 1 år	Totalt
SKULDER OCH AVSÄTTNINGAR			
Obeskattade reserver			
Periodiseringsfond	87	97	184
Försäkringstekniska avsättningar, före avgiven återförsäkring			
Livförsäkringsavsättning	4 515	79 113	83 628
Avsättning för oreglerade skador	323	719	1 042
	4 838	79 832	84 670
Andra avsättningar och skulder			
Skulder avseende direkt försäkring och återförsäkring	16	-	16
Derivat	1 672	-	1 672
Uppskjuten skatteskuld	20	-	20
Övriga skulder	751	197	948
	2 459	197	2 656
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	349	-	349
SUMMA SKULDER OCH AVSÄTTNINGAR	7 733	80 126	87 859

Av Övriga skulder om 948 Mkr avser 197 Mkr koncerninternt med löptid längre än ett år.

Not 33 - För egna avsättningar ställda säkerheter¹⁾ Mkr

	Moderbolaget		Koncernen	
	2017	2016	2017	2016
Obligationer, kassa och bank	37 206	37 849	37 206	37 849
Aktier	62 655	58 060	62 655	58 060
Byggnader och mark, fastighetsfonder	34 840	31 840	34 840	31 840
Övriga tillgångar	13 017	12 253	13 017	12 253
	147 718	140 002	147 718	140 002
Avgår ej erforderlig pantsättning	-64 633	-56 340	-64 633	-56 340
	83 085	83 662	83 085	83 662

Bolagets försäkringsåtaganden värderas för skyddsändamål genom reglerna i försäkringsrörelselagen. Dessa regler avviker från de som gäller för redovisningen. De tillgångar som bolaget på så sätt ställer som säkerhet för försäkringsåtagandena kan därför avvika från det belopp som redovisas i balansräkningen.

Not 34 - Övriga ställda panter²⁾ Mkr

	Moderbolaget		Koncernen	
	2017	2016	2017	2016
Äkta återköpsavtal				
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	1 065	-	1 065	-
Övriga ställda panter				
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	1 323	2 219	1 323	2 219
Kassa och bank	7	72	7	72
	2 395	2 291	2 395	2 291

- 1) Tillgångar för vilka försäkringstagarna har förmånsrätt vid eventuell insolvens. Under rörelsens gång har bolaget rätt att föra tillgångarna in och ut ur registret så länge som samtliga försäkringsåtaganden är skuldtäckta enligt försäkringsrörelselagen.
- 2) Tillgångar för vilka motparter har förmånsrätt vid eventuell insolvens i bolaget.

Not 35 - Eventualförpliktelser

Anspråk riktades mot bolaget och Trygg-Hansa ömsesidig livförsäkring i likvidation ("THÖL") till följd av THÖL:s försäljning 1993 av aktier i ett engelskt livförsäkringsbolag, vilket före aktieförsäljningen sålt försäkringar på sådant sätt att kompensation behövt utbetalas till åtskilliga kunder. Den 11 februari 2009 ingick bolaget och THÖL ett separat avtal varmed bolaget åtog sig att betala samtliga ombuds- och rättegångskostnader i tvist avseende aktuell aktieförsäljning. Bolaget ska vidare täcka underskott som kan uppstå till följd av att THÖL åläggs betalningsansvar i anslutning till tvisten.

Not 36 - Åtaganden

Bolaget har utöver innehav i placeringstillgångar på balansdagen åtagit sig att göra ytterligare investeringar motsvarande 7 722 (8 941) Mkr.

Not 37 - Överförda tillgångar Mkr

2017	Skulder hänförliga till tillgångarna, återköpsavtal	
Koncernen	Överförda tillgångar, återköpsavtal	Skulder hänförliga till tillgångarna, återköpsavtal
Finansiella tillgångar till verkligt värde		
Skuldinstrument	1 054	1 065

2016	Skulder hänförliga till tillgångarna, återköpsavtal	
Koncernen	Överförda tillgångar, återköpsavtal	Skulder hänförliga till tillgångarna, återköpsavtal
Finansiella tillgångar till verkligt värde		
Skuldinstrument	0	0

Vid återköpsransaktioner överförs tillgångar vilka motparten har rätt att sälja eller pantsätta. Tillgångarna kvarstår i balansräkningen eftersom bolaget fortfarande står värdeförändringsrisken.

Tillgångarnas marknadsvärde samt därtill knutna skulder visas i ovanstående tabell. Mer information om redovisning av återköpsransaktioner finns i not 1 Väsentliga redovisnings- och värderingsprinciper.

Not 38 - Löner och ersättningar

Bolaget har åtta anställda, varav en kvinna.

Styrelsen

Styrelsens nuvarande ledamöter har erhållit arvoden om 710 (687) Tkr, vilket fördelas enligt följande: 140 (0) Tkr till styrelsens ordförande Per Nyberg, 155 (295) Tkr till avgående styrelsens ordförande Claes Zettermarck, 160 (160) Tkr till ledamoten Risto Silander, 175 (118) Tkr till ledamoten Lars Åberg, 57 (35) Tkr till suppleanten Anna-Greta Sjöberg samt 23 (0) Tkr till suppleanten Per Jacobson. Övriga ledamöter erhåller inget arvode från Gamla Liv. Finansdelegationens ordförande, Lars Heikensten, har erhållit arvode om 170 (170) Tkr.

Styrelsen beslutar om ersättning och andra villkor för verkställande direktören.

Verkställande direktören

Incitamentsprogram

VD omfattas av långfristiga incitamentsprogram med treåriga prestationsperioder. Utfall inom incitamentsprogrammen beror huvudsakligen på uppnådd totalavkastning, såväl absolut som relativ. Maximalt belopp fastställs före starten av respektive treårsperiod och uppgår för programmet med startår 2009 till 1 500 Tkr, för programmen med startår 2010 till och med 2015 till 2 100 Tkr och för programmen med startår 2016 till och med 2018 till 2 300 Tkr.

Programmet med start 2015, med prestationsperioden 2015, 2016 och 2017, har under 2017 utfallit med 1 050 Tkr. Från och med 2012 utgår ingen ny kortfristig rörlig ersättning. Bolaget följer regelverket i FFFS 2011:1 avseende uppskjutande av rörlig ersättning till risktagare.

Kortfristig rörlig ersättning från 2011 års program betalades ut året efter intjänandeåret till en andel av 40 procent. Resterande 60 procent betalades ut till lika delar under fem år med början andra året efter intjänandeåret.

Långfristig rörlig ersättning betalas ut i mars året efter den treåriga prestationsperioden till en andel av 40 procent. Resterande 60 procent skjuts upp och betalas ut i mars tredje året efter den treåriga prestationsperioden, under förutsättning att det inte hotar bolagets solvens.

Tabellen på nästa sida visar kortfristig ersättning (STI) respektive långfristiga incitamentsprogram (LTI), Tkr.

Övrigt

VD har huvudsakligen en förmånsbestämd pensionsförmån motsvarande 65 procent av pensionsmedförande lön vid uppnådd pensionsålder som är 60 år. Den pensionsmedförande lönen beräknas enligt gällande kollektivavtal med ett tak på 75 inkomstbasbelopp. Förutom ovanstående har också en extra pensionspremie avsatts under året. Total kost-

	Tkr	
Ersättningar	2017	2016
Styrelse	710	687
Verkställande direktör		
fast lön	3 042	2 935
varav förmåner	163	150
rörlig lön, långfristig	1 050	2 100
Ledande befattningshavare ³⁴⁾		
fakturerat	1 294	1 955
fast lön	426	-
varav förmåner	0	-
rörlig lön, långfristig	-	-
Övriga anställda		
fast lön	4 256	2 886
rörlig lön, långfristig	500	-
Sociala kostnader		
Styrelse	240	185
Verkställande direktör	5 277	5 559
Ledande befattningshavare	244	-
Övriga anställda	2 829	2 311
Varav pensionskostnader		
Verkställande direktör	3 212	3 162
Ledande befattningshavare	89	-
Övriga anställda	1 200	1 130
Varav arbetsgivaravgifter		
Verkställande direktör	1 286	1 629
Ledande befattningshavare	134	-
Övriga anställda	1 337	907
Varav löneskatt		
Verkställande direktör	779	767
Ledande befattningshavare	22	-
Övriga anställda	291	274
Intjänade och utbetalda ersättningar, VD		
Intjänat	1 050	2 100
Utbetald uppskjuten rörlig kontantersättning tidigare år	2 149	1 716
Ackumulerade uppskjutna ersättningar, VD		
Uppskjuten rörlig ersättning	2 541	2 590

nad under året uppgick till 3 175 (3 162) Tkr. Utöver lön och rörlig ersättning har förmåner erhållits till ett värde av 163 (150) Tkr. Vid uppsägning från bolagets sida - uppsägningstid 12 månader - utgår ett avgångsvederlag motsvarande 12 månaders lön. Bolaget äger rätt att

från avgångsvederlag avräkna vad som har erhållits i kontant ersättning från annan anställning eller egen näringsverksamhet.

Utöver VD omfattas ytterligare en person av incitamentsprogrammet (LTI).

34) Ledande befattningshavare omfattar chefaktuarien

34) Ledande befattningshavare omfattar chefaktuarien.

Not 38 - Löner och ersättningar, forts.

Program	Intjänat	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
STI 2011	Intjänat	300	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Utbetalning	-	120	36	36	36	36	36	-	-	-
	Uppskjutet	-	180	144	108	72	36	-	-	-	-
LTI 2009–2011	Intjänat	1000	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Utbetalning	-	400	-	600	-	-	-	-	-	-
		-	600	600	-	-	-	-	-	-	-
LTI 2010–2012	Intjänat	-	1400	-	-	-	-	-	-	-	-
	Utbetalning	-	-	560	-	840	-	-	-	-	-
	Uppskjutet	-	-	840	840	-	-	-	-	-	-
LTI 2011–2013	Intjänat	-	-	1400	-	-	-	-	-	-	-
	Utbetalning	-	-	-	560	-	840	-	-	-	-
	Uppskjutet	-	-	-	840	840	-	-	-	-	-
LTI 2012–2014	Intjänat	-	-	-	2100	-	-	-	-	-	-
	Utbetalning	-	-	-	-	840	-	1260	-	-	-
	Uppskjutet	-	-	-	-	1260	1260	-	-	-	-
LTI 2013–2015	Intjänat	-	-	-	-	2100	-	-	-	-	-
	Utbetalning	-	-	-	-	-	840	-	1260	-	-
	Uppskjutet	-	-	-	-	-	1260	1260	-	-	-
LTI 2014–2016	Intjänat	-	-	-	-	-	2100	-	-	-	-
	Utbetalning	-	-	-	-	-	-	840	-	1260	-
	Uppskjutet	-	-	-	-	-	-	1260	1260	-	-
LTI 2015–2017	Intjänat	-	-	-	-	-	-	1050	-	-	-
	Utbetalning	-	-	-	-	-	-	-	420	-	630
	Uppskjutet	-	-	-	-	-	-	-	630	630	-
SEB resultatandel	Intjänat	-	-	27	42	-	-	-	-	-	-
	Utbetalning	-	-	-	13	21	-	13	-	-	-
	Uppskjutet	-	-	-	13	34	34	21	-	-	-
Summa	Intjänat	1300	1400	1427	2142	2100	2100	1050	-	-	-
	Utbetalning	-	520	596	1209	1737	1716	2149	1680	1260	630
	Uppskjutet	-	780	1584	1801	2206	2590	2541	1890	630	-

Not 39 - Styrelse och ledande befattningshavare

	2017	2016
Styrelseledamöter		
Antal på balansdagen (en kvinna och fyra män)	5	5
Verkställande direktör och andra ledande befattningshavare		
Antal på balansdagen (alla män)	2	2

Som andra ledande befattningshavare räknas bolagets chefaktuarie.

Not 40 - Byggnader och mark/Förvaltningsfastigheter

Verkliga värden		Mkr	
Koncernen	2017	2016	
Ingående verkligt värde	31 622	28 951	
Förvärv under året	-	-	
Investeringar	304	463	
Avyttringar	-1 386	-876	
Orealiserad värdeförändring under året	3 018	3 300	
Realiserad värdeförändring under året	60	112	
Övrigt	-97	-328	
Utgående verkligt värde	33 521	31 622	
Moderbolaget			
Ingående verkligt värde	27 084	24 791	
Förvärv under året	-	-	
Investeringar	265	439	
Avyttringar	-249	-876	
Orealiserad värdeförändring under året	2 068	2 961	
Realiserad värdeförändring under året	24	112	
Övrigt	-61	-343	
Utgående verkligt värde	29 131	27 084	
Anskaffningsvärden			
Koncernen			
Ingående anskaffningsvärde	13 025	13 333	
Nyförvärv	-	-	
Investeringar	304	463	
Avyttringar	-1 001	-771	
Omklassificeringar	-	-	
Årets valutakursdifferenser	-	-	
Utgående anskaffningsvärde	12 328	13 025	
Moderbolaget			
Ingående anskaffningsvärde	9 526	9 858	
Nyförvärv	-	-	
Investeringar	265	439	
Avyttringar	-54	-771	
Omklassificeringar	-	-	
Årets valutakursdifferenser	-	-	
Utgående anskaffningsvärde	9 737	9 526	

Not 41 - Resultatdisposition

Till årsstämman för fogande står, enligt Gamla Livs balansräkning, årets överskott om 8 007 673 850 kronor.

Styrelsen och verkställande direktören föreslår att årets överskott tillförs konsolideringsfonden.

Not 42 - Händelser efter räkenskapsårets utgång samt förväntningar om framtiden

Under de två första månaderna 2018 har världens aktiemarknader utvecklats svagt negativt. Aktier tillväxtländer har utvecklats bättre än aktier utvecklade länder. Samtidigt har de längre marknadsröntorna stigit något. Totalavkastningen i bolaget per sista februari var 0,6 procent. Den kollektiva konsolideringsgraden sjönk från 115 vid årsskiftet till 114 procent per den sista februari. Återbäringräntan är oförändrat 10 procent.

Påverkan på periodens resultat		Mkr	
Koncernen	2017	2016	
Hyresintäkter	1 461	1 449	
Direkta kostnader för fastigheter som genererat hyresintäkter under perioden (drifts- och underhållskostnader, fastighetsskatt och tomträttsavgäld)	-469	-458	
	-	-	
Direkta kostnader för fastigheter som inte genererat hyresintäkter under perioden (drifts- och underhållskostnader, fastighetsskatt och tomträttsavgäld)	-	-	
Moderbolaget			
Hyresintäkter	1 179	1 149	
Direkta kostnader för fastigheter som genererat hyresintäkter under perioden (drifts- och underhållskostnader, fastighetsskatt och tomträttsavgäld)	-378	-358	
Direkta kostnader för fastigheter som inte genererat hyresintäkter under perioden (drifts- och underhållskostnader, fastighetsskatt och tomträttsavgäld)	-	-	

Operationella leasingavtal avseende uthyrning av bostäder och lokaler och fördelning av framtida hyresintäkter per förfallotidpunkt för avtalen

Koncernen	2017	2016	Mkr
Inom ett år	377	340	
Senare än ett år men inom fem år	650	691	
Senare än fem år	263	198	
	1 290	1 229	
Moderbolaget			
Inom ett år	344	306	
Senare än ett år men inom fem år	558	604	
Senare än fem år	230	175	
	1 132	1 086	

► Se vidare not 21 Tillgångar och skulder värderade till verkligt värde.

Stockholm den 23 april 2018

Per Nyberg
Ordförande

Ulf Pettersson

Risto Silander

Lars Åberg

Pia Warnerman

Nils Henriksson
Verkställande direktör

Vår revisionsberättelse har lämnats den 24 april 2018

PricewaterhouseCoopers AB

Peter Nyllinge
Auktoriserad revisor

Mårten Asplund
Auktoriserad revisor, KPMG AB

Revisionsberättelse

Till bolagsstämman i Gamla Livförsäkringsaktiebolaget
SEB Trygg Liv, org nr 516401-6536

Rapport om årsredovisningen och koncernredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen och koncernredovisningen för Gamla Livförsäkringsaktiebolaget SEB Trygg Liv för 2017. Bolagets årsredovisning och koncernredovisning ingår på sidorna 20-60 i detta dokument.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med lagen om årsredovisning i försäkringsföretag och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av moderbolagets finansiella ställning per den 31 december 2017 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt lagen om årsredovisning i försäkringsföretag. Koncernredovisningen har upprättats i enlighet med lagen om årsredovisning i försäkringsföretag och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av koncernens finansiella ställning per den 31 december 2017 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt International Financial Reporting Standards (IFRS), såsom de antagits av EU, och lagen om årsredovisning i försäkringsföretag. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens och koncernredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för moderbolaget och för koncernen.

Våra uttalanden i denna rapport om årsredovisningen och koncernredovisningen är förenliga med innehållet i den kompletterande rapport som har överlämnats till moderbolagets och koncernens styrelse i enlighet med revisorsförordningens (537/2014) artikel 11.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till moderbolaget och koncernen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav. Detta innefattar att, baserat på vår bästa kunskap och övertygelse, inga förbjudna tjänster som avses i revisorsförordningens (537/2014) artikel 5.1 har tillhandahållits det granskade bolaget eller, i förekommande fall, dess moderföretag eller dess kontrollerade företag inom EU.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Vår revisionsansats

Revisionens inriktning och omfattning

Vi utformade vår revision genom att fastställa väsentlighetsnivå och bedöma risken för väsentliga felaktigheter i de finansiella rapporterna. Vi beaktade särskilt de områden där verkställande direktören och styrelsen gjort subjektiva bedömningar, till exempel viktiga redovisningsmässiga uppskattningar som har gjorts med utgångspunkt från antaganden och prognoser om framtida händelser, vilka till sin natur är osäkra. Liksom vid alla revisioner har vi också beaktat risken för att styrelsen och verkställande direktören åsidosätter den interna kontrollen, och bland annat övervägt om det finns belägg för systematiska avvikelser som givit upphov till risk för väsentliga felaktigheter till följd av oegentligheter.

Vi anpassade vår revision för att utföra en ändamålsenlig granskning i syfte att kunna uttala oss om de finansiella rapporterna som helhet, med hänsyn tagen till koncernens struktur, redovisningsprocesser och kontroller samt den bransch i vilken koncernen verkar.

Väsentlighet

Revisionens omfattning och inriktning påverkades av vår bedömning av väsentlighet. En revision utformas för att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida de finansiella rapporterna innehåller några väsentliga felaktigheter. Felaktigheter kan uppstå till följd av oegentligheter eller fel. De betraktas som väsentliga om enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användarna fattar med grund i de finansiella rapporterna.

Baserat på professionellt omdöme fastställde vi vissa kvantitativa väsentlighetstal, däribland för den finansiella rapportering som helhet. Med hjälp av dessa och kvalitativa överväganden fastställde vi revisionens inriktning och omfattning och våra granskningsåtgärders karaktär, tidpunkt och omfattning, samt att bedöma effekten av enskilda och sammantagna felaktigheter på de finansiella rapporterna som helhet.

Särskilt betydelsefulla områden

Särskilt betydelsefulla områden för revisionen är de områden som enligt vår professionella bedömning var de mest betydelsefulla för revisionen av årsredovisningen och koncernredovisningen för den aktuella perioden. Dessa områden behandlades inom ramen för revisionen av, och i vårt ställningstagande till, årsredovisningen och koncernredovisningen som helhet, men vi gör inga separata uttalanden om dessa områden.

Särskilt betydelsefullt område**Aktuariella antaganden avseende livförsäkringsavsättningar**

Värderingen av försäkringstekniska avsättningar är starkt beroende av antaganden om framtiden.

En felaktig bedömning av antaganden eller användande av beräkningsmetoder kan påverka värderingen av de försäkringstekniska avsättningarna.

Beräkningarna är beroende av IT-system som stödjer att information är fullständig och tillförlitlig.

Se not 1 till årsredovisningen – Väsentliga redovisnings- och värderingsprinciper (Viktiga uppskattningar och bedömningar för redovisningsändamål samt Redovisning av försäkringsavtal) samt not 26 - Livförsäkringsavsättning

Värdering av placeringstillgångar utan observerbara marknadsdata (nivå 3)

En del av koncernens placeringstillgångar utgörs av tillgångar utan observerbara marknadsdata och kräver en bedömning av verkligt värde. Dessa tillgångar består både av fastigheter och finansiella instrument.

Se not 1 till årsredovisningen – Väsentliga redovisnings- och värderingsprinciper (Viktiga uppskattningar och bedömningar för redovisningsändamål samt Redovisning av finansiella instrument) samt not 21 – Tillgångar och skulder värderade till verkligt värde.

Annan information än årsredovisningen och koncernredovisningen

Detta dokument innehåller även annan information än årsredovisningen och koncernredovisningen och återfinns på sidorna 1-19 samt 64–65. Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för denna andra information.

Vårt uttalande avseende årsredovisningen och koncernredovisningen omfattar inte denna information och vi gör inget uttalande med bestyrkande avseende denna andra information.

I samband med vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen är det vårt ansvar att läsa den information som identifieras ovan och överväga om informationen i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningen och koncernredovisningen. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer om informationen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om vi, baserat på det arbete som har utförts avseende denna information, drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldiga att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att årsredovisningen och koncernredovisningen upprättas och att de ger en rättvisande bild enligt lagen om årsredovisning i försäkringsföretag och, vad gäller koncernredovisningen, enligt IFRS, såsom de antagits av EU, och lagen om årsredovisning i försäkringsföretag. Styrelsen och verkställande direktören ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning och koncernredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen ansvarar styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av bolagets och koncernens förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen och verkställande direktö-

Hur vår revision beaktade det särskilt betydelsefulla området**Våra revisionsåtgärder har omfattat, men inte uteslutande utgjorts av:**

Bedömning av använda metoder, modeller och antagande mot branschpraxis.

Bedömning av utformning och testning av effektiviteten hos kontrollerna i processen för att beräkna livförsäkringsavsättningar.

Egna analyser för att säkerställa att avsättningarna är rimliga. Våra tester av IT-miljön har omfattat granskning av åtkomst till program och data, hantering av programförändringar samt granskning av hantering av behörigheter.

Vi har använt aktuariespecialister vid granskningen.

Våra revisionsåtgärder har omfattat, men inte uteslutande utgjorts av:

Bedömning av utformning och testning av bolagets kontroller för att bedöma verkligt värde

Uppföljning av redovisat värde mot bolagets värderingsdokumentation för ett urval av innehaven

Uppföljning av redovisat värde mot externa källor samt värderingsintyg för ett urval av innehaven

Vi har vidare utvärderat ett urval av de externa värderingskällornas erfarenhet och oberoende. Vi har även bedömt att värderingsmetodiken är i enlighet med branschpraxis.

ren avser att likvidera bolaget, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen och koncernredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller fel och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen och koncernredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen och koncernredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risker för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på fel, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar vi oss en förståelse av den del av bolagets interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.

- drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen och verkställande direktören använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om bolagets förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen och koncernredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen och koncernredovisningen. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att ett bolag inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen och koncernredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen och koncernredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.
- inhämtar vi tillräckliga och ändamålsenliga revisionsbevis avseende den finansiella informationen för enheterna eller affärsaktiviteterna inom koncernen för att göra ett uttalande avseende koncernredovisningen. Vi ansvarar för styrning, övervakning och utförande av koncernrevisionen. Vi är ensamt ansvariga för våra uttalanden.

Vi måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

Vi måste också förse styrelsen med ett uttalande om att vi har följt relevanta yrkesetiska krav avseende oberoende, och ta upp alla relationer och andra förhållanden som rimligen kan påverka vårt oberoende, samt i tillämpliga fall tillhörande motåtgärder.

Av de områden som kommuniceras med styrelsen fastställer vi vilka av dessa områden som varit de mest betydelsefulla för revisionen av årsredovisningen och koncernredovisningen, inklusive de viktigaste bedömda riskerna för väsentliga felaktigheter, och som därför utgör de för revisionen särskilt betydelsefulla områdena. Vi beskriver dessa områden i revisionsberättelsen såvida inte lagar eller andra författningar förhindrar upplysning om frågan.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar Uttalanden

Utöver vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för Gamla Livförsäkringsaktiebolaget SEB Trygg Liv för år 2017 samt av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust.

Vi tillstyrker att bolagsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till moderbolaget och koncernen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust. Styrelsen ansvarar för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter. Detta innefattar bland annat att fortlopande bedöma bolagets och koncernens ekonomiska situation, och att tillse att bolagets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt. Den verkställande direktören ska sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar och bland annat vidta de åtgärder som är nödvändiga för att bolagets bokföring ska fullgöras i överensstämmelse med lag och för att medelsförvaltningen ska skötas på ett betryggande sätt.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försumelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget
- på något annat sätt handlat i strid med försäkringsrörelselagen, lagen om årsredovisning i försäkringsföretag eller bolagsordningen.

Vårt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust, och därmed vårt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med försäkringsrörelselagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller att ett förslag till dispositioner av bolagets vinst eller förlust inte är förenligt med försäkringsrörelselagen.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen och förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på vår professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för bolagets situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet. Som underlag för vårt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust har vi granskat om förslaget är förenligt med försäkringsrörelselagen.

PricewaterhouseCoopers AB och Mårten Asplund, vid KPMG utsågs till Gamla Livförsäkringsaktiebolaget SEB Trygg Livs revisorer av bolagsstämman den 15 juni 2017. PricewaterhouseCoopers AB har varit bolagets revisor sedan bolagsstämman 2000 och KPMG har varit bolagets revisor sedan bolaget bildades 1997.

Stockholm den 24 april 2018
PricewaterhouseCoopers AB

Peter Nyllinge
Auktoriserad revisor

Mårten Asplund, KPMG
Auktoriserad revisor

Styrelse, revisorer och ledande befattningshavare

Styrelse

Per Nyberg

Född 1964.
Advokat, Advokatfirman Danielsson & Nyberg, ordförande. Utsedd av SEB och Trygg-Stiftelsen gemensamt

Ulf Pettersson

Född 1961.
Senior Advisor SEB.
Övriga uppdrag: Styrelseordförande SEB Luxemburg S.A. Utsedd av SEB.

Risto Silander

Född 1957.
Övriga uppdrag: Ledamot i Trygg-Stiftelsen, Stronghold Invest, Niam, Varenne, Brevan Howard Funds, Endeavour Pembroke Funds, Magnolia Bostad samt DW Funds. Utsedd av Trygg-stiftelsen.

Pia Warnerman

Född 1959.
CFO & Head of Staff SEB (Corporate & Private Customer).
Övriga uppdrag: SEB Stiftelsen – Skandinaviska Enskilda bankens Pensionsstiftelse, SEB:s kollektivavtalsstiftelse för värdesäkringsmedel, Nasdaq Clearing AB, Bankomat AB. Utsedd av SEB.

Lars Åberg

Född 1953.
Civilekonom.
Övriga uppdrag: Ledamot i Trygg-Stiftelsen och Vice Ordförande i Fjärde AP-fonden. Utsedd av Trygg-Stiftelsen.

Revisorer

Peter Nyllinge

Auktoriserad revisor, PwC.

Mårten Asplund

Auktoriserad revisor, KPMG

Ledande befattningshavare

Nils Henriksson

Verkställande direktör

Mårten Ajne

Aktuarie

Så läser du din värdeuppgift

SEB	Datum 2017 12 04	Tjänstepensionsförsäkring nr 61 000 000 000
Uppgifter om denna försäkrings värde		Försäkrad Lisa Försäkringskund 000000-0000
Här följer uppgifter om hur försäkringen utvecklats ekonomiskt. Värdebeskedet gäller per 2018 01 01.		Ägare Företaget AB 000000-0000
Försäkringsbelopp enligt avtalet		18 313 kr per månad
Bolaget har beräknat tilläggsbeloppet till		3 839 kr per månad
Detta ger totalt		22 152 kr per månad
Tilläggsbeloppet är inte garanterat och kan bli högre eller lägre än tidigare beräkningar. Utbetalning från försäkringen sker under 5 år fr o m 2031 03 21 under förutsättning att den försäkrade eller någon förmånstagare lever. Om den försäkrade avlider före 2031 03 21 sker utbetalning till förmånstagare av pensionskapitalet under 5 år.		
Så har pensionskapitalet utvecklats under perioden 2017 01 01 - 2018 01 01		
Beräknat pensionskapital 2017 01 01		582 845 kr
Belopp som ökat försäkringens värde...		
Premie som vi har tillgodoräknat för perioden	18 356 kr	
Ränta under perioden	45 790 kr	
Summa intäkter	64 146 kr	
...och avgifter för försäkringen		
Förvaltning - avgift för vår administration och handläggning av din försäkring	1 601 kr	
Avkastningsskatt - din andel av den skatt vi är skyldiga att betala	425 kr	
Summa avgifter	2 026 kr	
Värdeökning under perioden	+62 120 kr	
Beräknat pensionskapital 2018 01 01	644 965 kr	
varav garanterat värde	462 071 kr	
och din andel av bolagets vinstmedel	182 894 kr	
Beräknat pensionskapital består dels av ett garanterat värde, dels av din andel av bolagets vinstmedel. Vi fastställer din andel av bolagets vinstmedel löpande. Andelen är inte garanterad och utgör en del av bolagets riskkapital. Återbäringsskatt uppgår till 10,00 procent (dec -17) före avdrag för avkastningsskatt och avgifter. Återbäringsskatt har under perioden varit 4,00 % från 2017 01 01, 7,00 % från 2017 04 01 och 10,00 % från 2017 07 01 före avdrag för avkastningsskatt och avgifter.		
Tidsbegränsad ålderspension med återbetalningskydd		
Gamla Livförsäkringsaktiebolaget SEB Trygg Liv (publ). Organisationsnummer: 5164016536. Styrelsens säte: Stockholm.		

Övre delen visar en prognos för hur försäkringen kommer att betalas ut.

Nedre delen visar hur värdet av försäkringen utvecklats under de gångna tolv månaderna.

- Avtalat försäkringsbelopp.
- Prognos för framtida utbetalning.
- Vid periodens början var försäkringens beräknade värde detta.
- Inbetalda sparpremier under perioden.
- De inbetalda premierna förvaltas av Gamla Livbolaget. Avkastningen tillförs försäkringstagarna som återbäringsskatt.
- Den avgift kunden betalade baserat på pensionskapitalet.
- Gamla Livbolaget är skyldigt att betala in avkastningsskatt på pensionskapitalet, 425 kr.
- Vid periodens slut var det beräknade värdet detta.
- Av det beräknade värdet är detta garanterat (inbetalda premier och garanterad ränta).
- Detta värde visar kundens aktuella andel av bolagets vinstmedel, även kallat allokering återbäring. Andelen är inte garanterad utan kan bli högre eller lägre beroende på utvecklingen på kapitalmarknaderna.

Gamla Livförsäkringsaktiebolaget SEB Trygg Liv (publ)

Postadress 106 40 Stockholm

Telefon 0771-11 18 00

www.seb.se/pension